

**WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
W POZNANIU**

I N F O R M A C J A

o działalności

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

w Poznaniu w roku 2021

Poznań, styczeń 2022 rok

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
I. WPŁYW SKARG I WYNIKI	7
II. POSTĘPOWANIE SĄDOWE	8
III. INFORMACJA O ISTOTNYCH ZAGADNIENIACH PRAWNYCH PORUSZANYCH W ORZECZNICTWIE WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W POZNANIU W 2021 ROKU	10
1. Zagadnienie: maksymalny wskaźnik intensywności pomocy de minimis, podatek od nieruchomości – wyrok z dnia 12 stycznia 2021 r. sygn. akt I SA/Po 539/20.....	10
2. Zagadnienie: zwolnienie z opodatkowania dochodu uzyskanego ze sprzedaży nieruchomości w świetle ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1426 ze zm. – w skrócie: „u.p.d.o.f.”) – wyrok z dnia 11 marca 2021 r. sygn. akt I SA/Po 816/20.....	12
3. Zagadnienie: umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec przerwania przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych - wyrok z dnia 13 października 2021 r., sygn. akt I SA/Po 425/21.....	13
4. Zagadnienie: legitymacja prawna strony w postępowaniu prowadzonym w trybie art. 9 ust. 2i ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 1997 r. Nr 121, poz. 770 z późn. zm.; dalej: "p.w.u.k.r.s.") – wyrok z dnia 12 maja 2021 r., sygn. akt I SA/Po 170/21.	14
5. Zagadnienie: uznanie transakcji za pomocniczą w rozumieniu art. 90 ust. 6 ustawy o podatku od towarów i usług – wyrok z dnia 25 sierpnia 2020 r., sygn. akt I SA/Po 20/21. .	16
6. Zagadnienie: brak istnienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w dniu 01 stycznia 2019 r. a możliwość wydania przez organ zaświadczenia potwierdzającego przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, podatek od nieruchomości – wyrok z dnia z 23 lipca 2021 r., sygn. akt I SA/Po 339/21. ...	18
7. Zagadnienie: podmiot „zainteresowany”, o którym mowa w art. 14b § 1 Ordynacji podatkowej oraz wykładnia pojęcia „utworzenie spółki” z art. 14n § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej - wyrok z dnia 6 października 2021 r., sygn. akt I SA/Po 465/21.	21
8. Zagadnienie: ocena usługi, składającej się z wielu jednostkowych czynności, ale ujmowanej jednocześnie jako jedno świadczenie kompleksowe w kontekście ograniczenia wysokości kosztów uzyskania przychodów ponoszonych przez podatnika na nabycie określonych usług niematerialnych i praw (art. 15e ust. 1 w zw. z art. 15e ust. 11 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) - wyrok z dnia 31 marca 2021 r., sygn. akt I SA/Po 760/20.....	23
9. Zagadnienie: bezczynność w przedmiocie zwrotu nieruchomości, ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 256 ze zm. - dalej: „k.p.a.”) - wyrok z dnia 22 stycznia 2021 r. sygn. akt I SAB/Po 21/20.	24
10. Zagadnienie: zwrot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego - wyrok z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II SA/Po 124/21	26

11. Zagadnienie: opłata za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – wyrok z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt II SA/Po 683/20.	27
12. Zagadnienie: odszkodowanie z tytułu ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości – wyrok z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt II SA/Po 590/21.....	29
13. Zagadnienie: odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej – wyrok z dnia 30 kwietnia 2021 r., sygn. akt II SA/Po 650/20.....	30
14. Zagadnienie: postępowanie legalizacyjne - wyrok z dnia 15 października 2020 r., sygn. akt II SA/Po 140/21.....	31
15. Zagadnienie: moment wszczęcia postępowania legalizacyjnego - wyrok z dnia 29 października 2021 r., sygn. akt II SAB/Po 113/21.	32
16. Zagadnienie: odwołanie ze stanowiska dyrektora szkoły – wyrok z dnia 04 sierpnia 2021 r., sygn. akt II SA/Po 855/20.....	33
17. Zagadnienie: uprawnienia organu egzekucyjnego do wystawienia nowego tytułu wykonawczego w sprawie przedawnienia należności z tytułu składek - wyrok z dnia 16 czerwca 2021 r., sygn. akt III SA/Po 300/21.....	34
18. Zagadnienie: nałożenie kary pieniężnej w sprawie niezgłoszenia zbycia pojazdu - wyrok z dnia 7 maja 2021 r., sygn. akt III SA/Po 701/20.	36
19. Zagadnienie: przesłanki uzasadniające zawieszenie postępowania - wyrok z dnia 24 lutego 2021 r., sygn. akt III SA/Po 635/20.....	37
20. Zagadnienie: odmowa stwierdzenia nieważności decyzji wydanej w wyniku rozpatrzenia niepodpisanego odwołania - wyrok z dnia 02 września 2021 r., sygn. akt III SA/Po 443/21.....	38
21. Zagadnienie: zezwolenie na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej - wyrok z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt III SA/Po 567/21.....	39
22. Zagadnienie: zatwierdzenie projektu robót geologicznych - wyrok z dnia 20 października 2021 r., sygn. akt III SA/Po 516/21.....	40
23. Zagadnienie: zwrot przez stronę dotacji za rok 2015 i 2016 jako wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem i pobranej w nadmiernej wysokości w świetle ustawy z dnia 04 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1457) - wyrok z dnia 26 lutego 2021 r., sygn. akt III SA/Po 363/20.....	41
24. Zagadnienie: odmowa zwrotu podatku akcyzowego – wyrok z dnia 17 sierpnia 2021 r., sygn. akt III SA/Po 198/21.....	42
25. Zagadnienie: brak uiszczenia opłaty abonamentowej RTV – wyrok z dnia 16 czerwca 2021 r., sygn. akt III SA/Po 193/21.....	48
26. Zagadnienie: umorzenie postępowania w sprawie przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - wyrok z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt III SA/Po 35/21.	51
27. Zagadnienie: wyrównanie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy policjantów – wyrok z dnia 12 października 2021 r., sygn. akt III SA/Po 584/21.....	53

28. Zagadnienie: odmowa prawa do zwolnienia z opłacania należności z tytułu składek ZUS – wyrok z dnia 06 października 2021 r., sygn. akt III SA/Po 122/21.	58
29. Zagadnienie: postępowanie w przedmiocie zwrotu wydatków i wynagrodzenia za dozór pojazdu – wyrok z dnia 09 kwietnia 2021 r., sygn. akt III SA/Po 704/20.	61
30. Zagadnienie: odmowa przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wobec uprzedniego uznania przez organ odwoławczy, że małżonek osoby wymagającej opieki obiektywnie nie jest zdolny wypełnić obowiązku alimentacyjnego – wyrok z dnia 02 czerwca 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 57/21.	63
31. Zagadnienie: uchylenie ojcu, będącemu w trakcie postępowania rozwodowego, prawa do świadczenia wychowawczego na rzecz córki, po uprzednim umorzeniu postępowania w sprawie uchylenia tego prawa - wyrok z dnia 19 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 349/21.....	64
32. Zagadnienie: uznanie sprawozdania z przeprowadzonych badań archeologicznych za informację publiczną - wyrok dnia 02 września 2021 r., sygn. akt IV SAB/Po 93/21.....	67
33. Zagadnienie: możliwość przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego osobie legitymującej się orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy, a w konsekwencji oceną związku pomiędzy rezygnacją z pracy lub niepodejmowaniem jej, a koniecznością sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną - wyrok z dnia 22 października 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 729/21.	69
34. Zagadnienie: nałożenie obowiązku wykonania określonych robót i czynności w budynku celem doprowadzenia go do stanu zgodnego z prawem w zakresie bezpieczeństwa konstrukcji, wobec impasu między stanowiskiem inwestora i konserwatora zabytków - wyrok z dnia 22 lipca 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 327/21.....	71
35. Zagadnienie: ocena charakteru braków formalnych podania o zmianę zezwolenia na przetwarzanie odpadów – wyrok z dnia 08 września 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 212/21..	73
36. Zagadnienie: uznanie informacji o wydanych osadzonym konsolach do gier za informację publiczną - wyrok z dnia 17 listopada 2021 r., sygn. akt IV SAB/Po 132/21.	75
37. Zagadnienie: przedawnienie opłaty za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, prowadzenie postępowania w przedmiocie określenia ww. opłaty po wniosku o stwierdzenie nadpłaty oraz oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - wyrok z dnia 25 listopada 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 358/21.....	76
38. Wyrok z dnia 12 stycznia 2021 r., sygn. akt I SA/Po 324/20.....	79
39. Wyrok z dnia 13 października 2021 r., sygn. akt I SA/Po 577/21.....	80
40. Postanowienie z dnia 21 września 2021 r., sygn. akt III SPP/Po/48/21.	82
IV. ZAŁATWIENIA WNIOSKÓW O PRYZNANIE PRAWA POMOCY W ROKU 2021. .	83
V. POZAORZECZNICZA DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W POZNANIU.....	85
VI. RUCH KADROWY.....	95
VII. DZIAŁALNOŚĆ WYDZIAŁU INFORMACJI SĄDOWEJ.....	97
VIII. ZAŁĄCZNIKI.....	101

WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie stanowi opisową część „Informacji o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w 2021 r.”, która w sposób syntetyczny przedstawia najważniejsze zagadnienia, które wyłoniły się w orzecznictwie tut. Sądu, we wszystkich kategoriach spraw, a także w działalności pozaorzeczniczej. Przy jego tworzeniu położono nacisk na przedstawienie tych orzeczeń, które miały istotny wpływ na kształtowanie orzecznictwa sądów administracyjnych. W szczególności dotyczy to spraw, którymi dotąd sądy się nie zajmowały. Znaczenie tego rodzaju postępowań jest nie do przecenienia, zważywszy iż w znacznej części przypadków to właśnie one wyznaczają kierunki wykładni przepisów i kształtują postępowanie administracji publicznej.

Kolejną kategorią spraw, które znalazły się w opracowaniu, są te w których podjęte rozstrzygnięcia odbiegały od skryształizowanych linii orzeczniczych i wskazywały na nowe spojrzenie na poruszane w nich problemy. Tego rodzaju orzeczenia – jako wyłom w istniejących schematach - są przyczynkiem do dyskusji i często skutkują zmianą spojrzenia sędziów sądów administracyjnych na istotne społecznie zagadnienia prawne.

Ze wskazanych powyżej powodów przedmiotowa „Informacja o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w roku 2021” będzie interesującą pozycją, pozwalającą nie tylko zorientować się co do najważniejszych kierunków działalności Sądu, ale także dostrzec wysoki poziom merytoryczny pracujących tu sędziów, asesorów, referendarzy i asystentów, którzy nie unikają trudnych problemów. Wydawane przez Sąd orzeczenia i przedstawione w nich poglądy są bardzo często cytowane przez inne sądy, jak również przez organy administracji publicznej i przedstawicieli nauki prawa. Ta okoliczność świadczy najlepiej o wysokiej jakości pracy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu.

Opracowanie niniejsze przedstawia również mniej znaną różnorodną działalność pozaorzeczniczą Sądu, która stanowi istotne uzupełnienie podstawowych zadań Sądu i ma niewątpliwie znaczny wpływ na ocenę Sądu oraz jego społecznej pozycji.

Działalność ta wykonywana w różnych formach koncentrowała się na realizacji wyznaczonych zadań w Wydziale Informacji Sądowej, szczególnie w zakresie udzielania licznym interesantom informacji dot. postępowania sądowego, właściwości sądowej, informacji publicznej, prowadzeniu statystyki sądowej oraz obsłudze medialnej Sądu. Ważne znaczenie edukacyjne, podobnie jak w poprzednich latach, miały także publikacje sędziów, asesorów, referendarzy sądowych oraz asystentów sędziego, w których omawiano istotne zagadnienia prawne, prezentowano orzeczenia sądowe i związaną z tymi orzeczeniami wykładnię prawa. Działania te - jak już wskazano wyżej - są niezwykle ważne dla praktyki stosowania prawa. Satisfakcjonuje również fakt, że liczba tych publikacji corocznie wzrasta, co podnosi rangę sądownictwa administracyjnego w szeroko rozumianym środowisku prawniczym.

I. WPŁYW SKARG I WYNIKI.

Do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu wpłynęło w 2021 r. 5555 spraw. W repertorium „SA” zarejestrowano 4918 spraw, w tym 166 spraw wszczętych na skutek sprzeciwów od decyzji organów administracji publicznej. W repertorium „SAB” zarejestrowano 547 spraw, a w repertorium „SO” – 75 spraw. W stosunku do roku ubiegłego wpływ spraw zwiększył się o 353 sprawy (ok. 7 %).

Średni miesięczny wpływ spraw ogółem w 2021 r. wyniósł 463.

W 2021 roku skargi oraz sprzeciwy zainicjowane były przez:

- osoby fizyczne: 3900 spraw (tj. 70,21 % ogólnej liczby spraw);
- osoby prawne: 1314 spraw (tj. 23,66 % ogólnej liczby spraw);
- organizacje społeczne: 56 spraw (tj. 1,01 % ogólnej liczby spraw);
- prokuratorów: 194 sprawy (tj. 3,50 % ogólnej liczby spraw);
- Rzecznika Praw Obywatelskich: 0 spraw (tj. 0 % ogólnej liczby spraw).

W roku 2021 na akty administracyjne wpłynęło:

- do Wydziału I 1108 spraw (19,95 % ogółu spraw),
- do Wydziału II 1021 spraw (18,38 % ogółu spraw),
- do Wydziału III 1737 spraw (31,27 % ogółu spraw),
- do Wydziału IV 1052 sprawy (18,94 % ogółu spraw).

Na bezczynność organów wpłynęło w roku 2021:

- do Wydziału I 20 spraw (0,36 % ogółu spraw),
- do Wydziału II 258 spraw (4,65 % ogółu spraw),
- do Wydziału III 43 sprawy (0,78 % ogółu spraw),
- do Wydziału IV 226 spraw (4,07 % ogółu spraw).

II. POSTĘPOWANIE SĄDOWE.

W roku 2021 załatwionych zostało łącznie 5449 spraw. Rozpoznano zatem o 667 spraw więcej niż w roku 2020.

W repertorium „SA” załatwiono 4795 spraw (o 444 sprawy więcej niż w poprzednim roku). Na koniec 2021 roku pozostało do załatwienia 1944 takich spraw (o 123 sprawy więcej niż w 2020 roku).

Załatwionych zostało 553 skargi na bezczynność organów administracji (o 167 skarg więcej niż w roku 2020). Na koniec 2021 roku pozostało do załatwienia 108 takich skarg (o 6 skarg mniej niż w 2020 roku).

Na rozprawach rozpoznano 271 spraw, a na posiedzeniach niejawnych 4876 spraw.

Na posiedzeniach niejawnych wydano 3724 wyroki, w tym 1679 wyroków w sprawach rozpoznanych w trybie uproszczonym, 119 wyroków w sprawach sprzeciwów od decyzji, 1926 wyroków w sprawach rozpoznanych na posiedzeniach niejawnych na podstawie przepisów szczególnych wprowadzonych w okresie epidemii COVID-19. W postępowaniu uproszczonym zakończono 1716 spraw, to jest o 844 sprawy więcej niż w roku poprzednim.

Na koniec 2021 roku liczba spraw oczekujących na załatwienie wyniosła 2061 i uległa zwiększeniu o 106 w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Czas oczekiwania na rozprawę na koniec grudnia 2021 roku wynosił 4,54 miesiąca. Natomiast na koniec roku 2020 współczynnik ten plasował się na poziomie 4,91 miesiąca.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące załatwienia skarg w 2021 roku zawarte są w tabelach.

W postępowaniach przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Poznaniu w 2021 roku wzięło udział 125 pełnomocników organów administracji publicznej, co stanowi 46,13 % spraw załatwionych na rozprawach. Udział adwokatów jako pełnomocników skarżących i uczestników postępowania miał miejsce w 33 sprawach – co stanowi 12,18 %. Radcowie prawni, jako pełnomocnicy skarżących i

uczestników postępowania nie będących organami administracji, których działalność była zaskarżona, wystąpili w 75 sprawach – 27,68 %; rzecznicy patentowi nie wystąpili w żadnej sprawie. Doradcy podatkowi nie będący adwokatami ani radcami prawnymi uczestniczyli w 15 sprawach – 5,54 %; Rzecznik Praw Obywatelskich oraz prokuratorzy nie wystąpili w żadnej sprawie.

III. INFORMACJA O ISTOTNYCH ZAGADNIENIACH PRAWNYCH PORUSZANYCH W ORZECZNICTWIE WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W POZNANIU W 2021 ROKU.

1. Zagadnienie: maksymalny wskaźnik intensywności pomocy de minimis, podatek od nieruchomości – wyrok z dnia 12 stycznia 2021 r. sygn. akt I SA/Po 539/20.

W wyroku z dnia 12 stycznia 2021 r. o sygn. akt I SA/Po 539/20 WSA w Poznaniu rozpatrywał zagadnienie dotyczące maksymalnego wskaźnika intensywności pomocy de minimis.

Na kanwie rozpatrywanej sprawy istotna była kwestia, że pomoc publiczna otrzymana przez skarżącą na projekt, w ramach którego powstała także podlegająca opodatkowaniu hala - przyczyniła się do wsparcia inwestycji, w związku z którą powstały zobowiązania w podatku od nieruchomości za 2019 r. Sąd stwierdził, że wbrew stanowisku Spółki, istnieje związek pomiędzy otrzymaną pomocą publiczną na przedmiotową inwestycję, a pomocą de minimis, którą Spółka chciała uzyskać wnosząc o zwolnienie z podatku od nieruchomości. Związek ten nie pozwala na zwolnienie Spółki z podatku od nieruchomości, bowiem takie rozstrzygnięcie naruszałoby przepisy prawa wspólnotowego, dotyczące zakazu udzielania pomocy publicznej ponad dopuszczalny poziom.

W ocenie Sądu istotne znaczenie w sprawie miał przepis art. 5 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352/1 z 24 grudnia 2013 r. – w skrócie: „rozporządzenie nr 1407/2013”), zgodnie z którym, pomocy de minimis nie można łączyć z pomocą państwa w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych lub z pomocą państwa dla tego samego środka finansowania ryzyka, w przypadku gdyby taka kumulacja miała przekroczyć odpowiedni maksymalny poziom intensywności pomocy lub kwotę pomocy ustaloną pod kątem specyficznych uwarunkowań każdego przypadku w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych lub w decyzji Komisji. Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 1407/2013, kumulacji podlega nie tylko pomoc uzyskana w ramach pomocy de minimis, lecz

także każda innego rodzaju pomoc uzyskana przez podatnika na ten sam cel, tj. w związku z realizacją tej samej inwestycji, na pokrycie kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą. Sąd zaznaczył, że odpowiedni maksymalny poziom intensywności pomocy, o którym mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 r. wyznaczają przepisy krajowe. Zgodnie z art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 708 – w skrócie: „u.p.s.p.p.”) intensywność pomocy wyrażona jest jako stosunek wartości pomocy publicznej do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną.

Wydane w oparciu o delegację ustawową przewidzianą w art. 10 ust. 2 u.p.s.p.p. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014 - 2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 878) w § 3 pkt 2 określa, że maksymalna intensywność pomocy regionalnej liczona jako stosunek wartości pomocy regionalnej, wyrażonej w ekwiwalencie dotacji brutto, do kosztów kwalifikujących się do objęcia tą pomocą, wynosi 25 % na obszarze należącym do województwa wielkopolskiego. Stosownie do § 5 ww. rozporządzenia, maksymalną intensywność pomocy regionalnej udzielanej małym lub średnim przedsiębiorcom, w rozumieniu ustalonym przez Komisję Europejską, z wyłączeniem nowych inwestycji o kosztach kwalifikowanych przekraczających 50 mln euro, podwyższa się o 20 punktów procentowych brutto w przypadku małych przedsiębiorców oraz o 10 punktów procentowych brutto w przypadku średnich przedsiębiorców, w stosunku do maksymalnej intensywności określonej dla poszczególnych obszarów zgodnie z § 3.

W konsekwencji w ocenie Sądu, organy prawidłowo przyjęły, że maksymalna intensywność pomocy dla Spółki wynosi 45%, gdyż Spółka jest małym przedsiębiorcą. Zatem skoro strona otrzymała pomoc publiczną na ww. inwestycję na poziomie pułapu intensywności, skutkuje to tym, że otrzymanie pomocy de minimis na ten sam cel nie jest możliwe. Wbrew stanowisku Spółki, określenie „te same wydatki kwalifikowalne” nie oznacza przy tym dokładnie tych samych kwot, przeznaczonych na te same konkretnie wskazane wydatki, a oznacza wszelkie wydatki dotyczące danego projektu lub działań objętych pomocą, które mogą zostać potencjalnie pokryte środkami pomocowymi.

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 29 lipca 2021 r. o sygn. akt III FSK 3799/21 zaakceptował powyższe stanowisko WSA w Poznaniu.

2. Zagadnienie: zwolnienie z opodatkowania dochodu uzyskanego ze sprzedaży nieruchomości w świetle ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1426 ze zm. – w skrócie: „u.p.d.o.f.”) – wyrok z dnia 11 marca 2021 r. sygn. akt I SA/Po 816/20.

Wyrokiem z dnia 11 marca 2021 r. o sygn. akt I SA/Po 816/20 WSA w Poznaniu rozpatrywał zagadnienie dotyczące oceny, czy w przedstawionym we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej stanie faktycznym, skarżąca jest uprawniona do skorzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f.

W kontekście analizowanego zwolnienia z art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f., Sąd podkreślił, że przy wykładni przepisów wprowadzających zwolnienia podatkowe zwraca się szczególną uwagę na ich znaczenie językowe i odczytywanie ich tak, aby nie rozszerzać ani nie zawężać przesłanek uprawniających do skorzystania ze zwolnienia podatkowego.

W analizowanej sprawie Sąd podzielił stanowisko skarżącej, że wydatkowanie przychodu z odpłatnego zbycia odziedziczonej nieruchomości w celu nabycia lokalu mieszkalnego, na podstawie umowy deweloperskiej, w sytuacji gdy do końca 2017 r. nie doszło do przeniesienia własności rzeczonoego lokalu wnioskodawczyni - uprawniania do skorzystania ze zwolnienia podatkowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z ust. 25 pkt 1 u.p.d.o.f.

W ocenie Sądu orzekającego w sprawie wykładnia językowa i celowościowa prowadzą do wspólnego wniosku, a mianowicie, że wpłaty dokonywane przez skarżącą w wykonaniu umowy deweloperskiej są wydatkami na budowę własnego lokalu mieszkalnego, w rozumieniu art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. d) u.p.d.o.f.

Za poprawnością powyższej wykładni, jak zaznaczył Sąd, przemawia także fakt, że NSA w uchwale z 17 lutego 2020 r. sygn. akt II FPS 4/19 (opublikowano: ONSAiWSA 2020/5/60) uznał, że kwota zadatku (zaliczki) otrzymana przy zawarciu przedwstępnej umowy odpłatnego zbycia nieruchomości, wydatkowana na cele

mieszkaniowe określone w art. 21 ust. 25 u.p.d.o.f., korzysta ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f., jeżeli następnie doszło do zawarcia umowy przyrzeczonej przenoszącej własność nieruchomości, a kwota zadatku (zaliczki) została zaliczona na poczet ceny jej odpłatnego zbycia. W konkluzji Sąd stwierdził, że odmawiając skarżącej prawa do zwolnienia podatkowego w stanie faktycznym przedstawionym we wniosku o wydanie interpretacji, dokonał błędnej wykładni art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z art. 21 ust. 25 u.p.d.o.f.

3. Zagadnienie: umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec przerwania przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych - wyrok z dnia 13 października 2021 r., sygn. akt I SA/Po 425/21.

W realiach omawianego wyroku Sąd stwierdził, że wydanie postanowienia w trybie art. 71a § 9 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r., o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599 ze zm.; dalej "u.p.e.a."), jak i wydanie w oparciu o to postanowienie tytułu wykonawczego wobec trzeciodłużnika, stanowią okoliczność przerywającą bieg przedawnienia, o której mowa w art. 123 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.; dalej: "K.c.").

Sąd oceniając zasadność wniosku dłużnika zajętej wierzytelności o umorzenie prowadzonego postępowania egzekucyjnego z powoływaniem się na przedawnienie zobowiązania cywilnoprawnego podkreślił, że regulacje zawarte w art. 89 § 1 i 2 oraz art. 71a § 1 i 9, art. 71b u.p.e.a. żaden sposób nie czynią dłużnika odpowiedzialnym za obowiązek zobowiązanego, tym samym trzeciodłużnik nie staje się dłużnikiem obowiązku publicznoprawnego. U.p.e.a. nie wiąże bowiem z postanowieniem z art. 71a § 9 żadnych konsekwencji, wpływających na byt, czy charakter prawny zajętej wierzytelności. Zajęta wierzytelność na skutek wydania ww. postanowienia nie przekształca się w zobowiązanie publicznoprawne dłużnika zajętej wierzytelności, ani tym bardziej nie można przyjąć, że to postanowienie takie zobowiązanie kreuje, jako niezależne od zajętej wierzytelności. Treść zobowiązania, z którego wynika zajęta wierzytelność musi być oceniana z perspektywy przepisów właściwych dla tego zobowiązania, a nie według przepisów kształtujących odpowiedzialność

zobowiązaniego. Dłużnik zajętej wierzytelności nie staje się dłużnikiem podatkowym. Zatem, istnienie obowiązku po stronie dłużnika zajętej wierzytelności musi uwzględniać istnienie samego zobowiązania, zaś ocena bytu wierzytelności powinna być dokonywana z uwzględnieniem właściwych przepisów. Powyższe stanowisko wpisuje się linie orzeczniczą zaprezentowaną między innymi w wyroku NSA z dnia 25 czerwca 2015 r. o sygn. II FSK 1164/13 oraz w wyroku z dnia 3 marca 2021 r. o sygn. III FSK 2444/21.

Tym samym od trzeciodłużnika na podstawie wystawionego wobec niego tytułu wykonawczego nie można egzekwować przedawnionego długu podatkowego zobowiązaniego, niemniej jednak trzeciodłużnik może powoływać się na przedawnienie wierzytelności, która została przez organ egzekucyjny u niego zajęta i z której toczy się egzekucja. Wobec tego w kontrolowanej sprawie względem należności zobowiązaniego biegły terminy przedawnienia uregulowane przepisami Ordynacji podatkowej, zaś względem wierzytelności zajętej u trzeciodłużnika, będą miały zastosowanie przepisy regulujące przedawnienie w K.c. Mając powyższe na uwadze Sąd powołał się na treść art. 123 § 1 pkt 1 K.c., który reguluje przerwanie przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych, jednocześnie podkreślając że czynności, o których mowa w tym przepisie nie muszą zostać powzięte przez wierzyciela. Wydanie postanowienia w trybie art. 71a § 9 u.p.e.a., jak i wydanie w oparciu o to postanowienie tytułu wykonawczego wobec trzeciodłużnika są zatem okolicznością przerywającą bieg przedawnienia, o której mowa w art. 123 § 1 pkt 1 K.c. Stanowi on bowiem, że bieg przedawnienia przerywa się "przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju".

4. Zagadnienie: legitymacja prawna strony w postępowaniu prowadzonym w trybie art. 9 ust. 2i ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 1997 r. Nr 121, poz. 770 z późn. zm.; dalej: "p.w.u.k.r.s.") – wyrok z dnia 12 maja 2021 r., sygn. akt I SA/Po 170/21.

W ocenie Sądu zasadnicze znaczenie dla oceny legalności rozstrzygnięć w przedmiocie odmowy udostępnienia akt miało ustalenie, czy skarżący będący wierzycielem hipotecznym dłużnika (Spółki) posiada przymiot strony w postępowaniu prowadzonym w trybie art. 9 ust. 2i p.w.u.k.r.s. w sprawie przejęcia mienia Spółki przez Skarb Państwa.

Podjmując rozważania w powyższym zakresie Sąd wyjaśnił, że z mocy uregulowań p.w.u.k.r.s. spółka, która nie dopełniła obowiązku rejestracyjnego wynikającego z art. 9 ust. 2a p.w.u.k.r.s., traci byt prawny (przestaje istnieć), gdyż przepis ten uznaje ją za wykreśloną z rejestru z dniem 1 stycznia 2016 r., a jej mienie nabywa z mocy prawa Skarb Państwa i ponosi odpowiedzialność z tego mienia za zobowiązania wygasłej spółki na warunkach określonych w ww. ustawie (ust. 2b). Stosownie do treści ust. 2c, roszczenia wierzycieli podmiotów, o których mowa w ust. 2a, wygasają, jeżeli nie będą dochodzone przeciwko Skarbowi Państwa w terminie roku od chwili nabycia mienia przez Skarb Państwa. Jeżeli przed nabyciem mienia przez Skarb Państwa wierzyciel uzyskał tytuł egzekucyjny przeciwko podmiotowi, o którym mowa w ust. 2a, roszczenie stwierdzone w tym tytule wygasa, w przypadku gdy wierzyciel nie złożył wniosku o wszczęcie egzekucji w terminie roku od chwili nabycia mienia przez Skarb Państwa. Natomiast w myśl ust. 2i ww. artykułu, nabycie przez Skarb Państwa zgodnie z ust. 2b własności nieruchomości lub użytkownika wieczystego stwierdza, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości. Użytkowanie wieczyste ustanowione na nieruchomości, której właścicielem jest Skarb Państwa, nie wygasa. Jeżeli nie ma praw obciążających użytkowanie wieczyste lub prawa takie wygasły, ani nie zostało wszczęte postępowanie w celu dochodzenia lub zaspokojenia roszczeń określonych w ust. 2c, Skarb Państwa może złożyć wniosek o wykreślenie prawa użytkownika wieczystego z księgi wieczystej. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie starosty o wygaśnięciu lub nieistnieniu praw obciążających użytkowanie wieczyste oraz o nieistnieniu lub wygaśnięciu roszczeń określonych w ust. 2c. Użytkowanie wieczyste wygasa z chwilą uprawomocnienia się wpisu o wykreśleniu.

Sąd rozważając na gruncie przedmiotowej sprawy pozycję strony w prowadzonym na podstawie art. 9 ust. 2i p.w.u.k.r.s. postępowaniu administracyjnym, uznał, że interes prawny skarżącego wynika z art. 9 ust. 2b i ust. 2c p.w.u.k.r.s. Skarb Państwa odpowiada za zobowiązania wygasłej spółki, bowiem wierzycelność

istniejąca względem niej przed 1 stycznia 2016 r. nie wygasła. Z akt sprawy wynika, że jest stwierdzona ona tytułem wykonawczym, który nie został pozbawiony wykonalności. Natomiast nadal nie jest zakończone postępowanie administracyjne toczące się w sprawie nabycia przez Skarb Państwa ww. nieruchomości. Tymczasem decyzja kończąca to postępowanie, w której organ stwierdziłby nabycie nieruchomości przez Skarb Państwa, pośrednio potwierdzałaby zobowiązanie Skarbu Państwa względem skarżącego, umożliwiając mu prowadzenie egzekucji z nieruchomości. Istnieje zatem, wynikający z wskazanych wyżej przepisów p.w.u.k.r.s. związek normatywny między interesem prawnym skarżącego a postępowaniem administracyjnym prowadzonym na podstawie art. 9 ust. 2i ww. ustawy. Sąd dostrzegł, że skarżący zgłosił swoje uczestnictwo w prowadzonym przez Starostę postępowaniu wykazując swój interes prawny. Z art. 9 ust. 2b, ust. 2c oraz 2i p.w.u.k.r.s. wynika, że uprawnienie takie mu przysługiwało i z niego skorzystał. Realizacja tych uprawnień została jednak "zablokowana". Skarżącemu przysługuje wierzytelność wobec Skarbu Państwa (dawna wierzytelność wobec wygasłej spółki), lecz brak decyzji deklaratoryjnej uniemożliwia mu dochodzenie tego roszczenia, czyli realizowanie przysługujących mu praw majątkowych. Ma zatem interes prawny w uzyskaniu decyzji deklaratoryjnej, której wydanie przewidziane jest w przepisach art. 9 ust. 2i p.w.u.k.r.s., gdyż jego prawa jako wierzyciela nie wygasły. Z treści art. 28 k.p.a. zaś wynika, że stroną jest każdy, kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny i za taką stronę postępowania prowadzonego w trybie art. 9 ust. 2i p.w.u.k.r.s. należało w stanie faktycznym sprawy uznać skarżącego. Przyjęcie braku podstaw prawnych do uczestnictwa skarżącego w tym postępowaniu oznaczałoby uniemożliwienie mu podjęcie przysługujących mu środków prawnych w postaci wszczęcia egzekucji swojej wierzytelności. Tym samym naruszałoby art. 6, art. 7, art. 8 i art. 10 w zw. z art. 28 K.p.a., a co za tym idzie w zw. z art. 73 § 1 K.p.a.

5. Zagadnienie: uznanie transakcji za pomocniczą w rozumieniu art. 90 ust. 6 ustawy o podatku od towarów i usług – wyrok z dnia 25 sierpnia 2020 r., sygn. akt I SA/Po 20/21.

W wyroku z dnia 25 sierpnia 2020 r., o sygn. akt I SA/Po 20/21, Sąd uchylił interpretację indywidualną przepisów prawa podatkowego Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej w sprawie dotyczącej podatku od towarów i usług w zakresie przesłanek warunkujących zastosowanie art. 90 ust. 6 u.p.t.u. (przepis regulujący transakcje pomocnicze).

Istota zawisłego przed Sądem sporu sprowadzała się do prawidłowej wykładni powyższego przepisu. Sąd zwrócił uwagę, że regulacja art. 90 ust. 6 u.p.t.u. jest implementacją art. 174 ust. 2 Dyrektywy 2006/112/WE Rady z 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L Nr 347, str. 1 ze zm. – w skrócie: „Dyrektywa 112”), gdyż prawodawca wspólnotowy uznał, że w określonych okolicznościach, pewne usługi przedmiotowo zwolnione nie powinny rzutować na zakres przysługującego podatnikowi prawa do odliczenia. Wynika to niewątpliwie z charakteru tych usług oraz założenia, że są to świadczenia mające marginalne znaczenie pod względem angażowania środków, z tytułu których podatnikowi przysługuje pełne lub częściowe prawo do odliczenia. Świadczenia te występują obok zasadniczego przedmiotu działalności podatnika, w związku z którym podatnik odlicza podatek z faktur kosztowych. Są to zwykle świadczenia, które nie rzutują wcale lub rzutują w zakresie ograniczonym na nakłady, generujące kwoty podatku naliczonego.

Sąd podkreślił, że transakcje pomocnicze, o których mowa w omawianym przepisie nie mogą stanowić podstawowej, głównej działalności podatnika, lecz muszą mieć charakter poboczny, uzupełniający tę działalność. Nie mogą więc stanowić bezpośredniego, stałego i koniecznego rozszerzenia lub uzupełnienia zasadniczej działalności podatnika.

Ponadto Sąd podniósł, że oceniając, czy dana czynność stanowi pomocniczą transakcję finansową, o której mowa w art. 90 ust. 6 u.p.t.u., należy uwzględnić szereg różnych okoliczności, na przykład: niewielki dochód przy tych transakcjach na poziomie około 1% i tylko w odniesieniu do niektórych transakcji, niewielka ich częstotliwość, niewielkie zaangażowanie zasobów finansowych i osobowych.

Odnosząc się do okoliczności faktycznych przedstawionych przez skarżącą Sąd uznał, że stanowisko organu interpretacyjnego co do przesłanek warunkujących zastosowanie art. 90 ust. 6 u.p.t.u. jest nieprawidłowe. Sąd przyznał rację skarżącej,

że stanowisko organu zostało oparte w części na okolicznościach, które z przedstawionego stanu faktycznego nie wynikają. Z podanych we wniosku okoliczności nie wynika bowiem, aby czynności zabezpieczenia ceny energii elektrycznej stanowiły stałe, bezpośrednie i konieczne rozszerzenie głównej działalności skarżącej. Skarżąca wskazała we wniosku, że jej podstawowa działalność polega na produkcji i sprzedaży piwa, a jej prowadzenie możliwe jest bez podejmowania działań w zakresie zabezpieczenia ceny energii elektrycznej. Podjęte przez skarżącą działania nie mają na celu w jakikolwiek sposób rozszerzenia podstawowego zakresu działalności spółki. Celem tych działań nie jest osiągnięcie przychodu (zysku) z tytułu świadczenia tych usług, ale zabezpieczenie się przed ryzykiem zwiększonych kosztów, wynikających ze wzrostu cen energii. Z przedstawionych przez spółkę okoliczności nie wynika zatem, aby świadczenie tego rodzaju usług było stałym i niezbędnym elementem w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa spółki. Podjęte działania mają charakter poboczny (pomocniczy) w stosunku do zasadniczej działalności spółki.

Sąd uznał, że z punktu widzenia przesłanek stosowania art. 90 ust. 6 u.p.t.u. w tej sprawie, istotne znaczenie ma także akcentowana przez skarżącą okoliczność wpływu transakcji zabezpieczenia ceny energii elektrycznej na ogólną sytuację finansową skarżącej. Podkreślenia wymaga skala ewentualnego obrotu wygenerowanego przez ww. transakcje, który stanowi ułamek całego obrotu osiąganego przez spółkę, na poziomie pół promila (co wynika z przedstawionych przez skarżącą danych dotyczących wielkości osiągniętego obrotu w 2019 r.). W ocenie Sądu istotna dla oceny przesłanek stosowania art. 90 ust. 6 u.p.t.u. jest także kwestia znikomego zaangażowania własnych zasobów majątkowych w związku z zabezpieczeniem ceny energii elektrycznej.

6. Zagadnienie: brak istnienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w dniu 01 stycznia 2019 r. a możliwość wydania przez organ zaświadczenia potwierdzającego przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, podatek od nieruchomości – wyrok z dnia z 23 lipca 2021 r., sygn. akt I SA/Po 339/21.

Przedmiotem sądowej kontroli w wyroku z dnia 23 lipca 2021 r., o sygn. akt I SA/Po 339/21, było postanowienie odmawiające wydania zaświadczenia potwierdzającego przekształcenie z mocy prawa (ex lege) z dniem 1 stycznia 2019 r. prawa użytkowania wieczystego, powstałego po tym dniu (konkretnie w dniu 19 lutego 2020 r., tj. w dniu, w którym decyzja o przekształceniu prawa zabudowy ustanowionej na nieruchomości gruntowej w prawo użytkowania wieczystego stała się ostateczna), w prawo własności nieruchomości. W zaskarżonym postanowieniu organ uznał, że skoro nieruchomość nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 139 ze zm. – w skrócie: „u.p.p.u.w.”), ponieważ na dzień 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego nie było ustanowione na nieruchomości, to brak było podstaw prawnych do wydania zaświadczenia o żądanej przez wnioskodawcę treści.

Dokonując wykładni przepisów u.p.p.u.w. Sąd stwierdził, że warunkiem koniecznym dokonania z mocy prawa przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wymienionych w art. 1 ust. 1 u.p.p.u.w. w prawo własności, jest istnienie tego prawa w dniu 1 stycznia 2019 r. Sąd za okoliczność bezsporną uznał fakt, że skarżący w dniu 1 stycznia 2019 r. nie miał statusu użytkownika wieczystego. W ocenie Sądu tego faktu nie można negować wstecz, posługując się wykładnią spornych przepisów, przy zastosowaniu reguł wykładni systemowej, celowościowej czy historycznej, ani przez odwołanie się do charakterystyki porównawczej prawa zabudowy i prawa użytkowania wieczystego. Wymienione w skardze podobieństwa tych praw, wskazujące na ich tożsamość, nie mogą uzasadniać słuszności stanowiska skarżącego, skoro ustawodawca w sposób wyraźny i jednoznaczny zdecydował się na dokonanie przekształcenia z mocy prawa tylko prawa użytkowania wieczystego wymienionych w ustawie nieruchomości, nie objął natomiast zakresem oddziaływania tej ustawy prawa zabudowy. Przekształcenie prawa zabudowy nadal może nastąpić w trybie art. 209 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 ze zm. – w skrócie: „u.g.n.”), z którego skorzystał skarżący. Ustawodawca nie uregulował jednak skutków wydania decyzji o przekształceniu prawa zabudowy w prawo użytkowania wieczystego na analogicznych zasadach jak w art. 13 ust. 1, czy

art. 22 u.p.p.u.w. Sąd stwierdził, że z analizy powołanych wyżej przepisów jednoznacznie wynika, że zakresem u.p.p.u.w. nie zostali objęci wszyscy użytkownicy wieczystości, a na pewno nie dotyczy ona osób, którym przysługiwało prawo zabudowy w dniu 1 stycznia 2019 r.

W ocenie Sądu analizowana w sprawie regulacja w żadnej mierze nie różnicuje sytuacji skarżącego względem innych osób fizycznych, którym przysługiwało prawo zabudowy. Jednocześnie skarżący nie może odnosić swojej sytuacji prawnej ocenianej na dzień 1 stycznia 2019 r. do osób będących w tym dniu użytkownikami wieczystymi, skoro skarżący wówczas takiego statusu nie posiadał.

W konkluzji wyroku Sąd zwrócił uwagę na charakter postępowania administracyjnego, którego przedmiotem jest wydanie zaświadczenia. Zaświadczenie nie przyznaje, nie stwierdza, nie uznaje uprawnień ani obowiązków wynikających z przepisów prawa. Zaświadczenie potwierdza jedynie informacje posiadane przez organ, przy czym poświadczane informacje muszą być oczywiste i bezspornie wynikać z prowadzonych przez organ rejestrów, ewidencji, czy innych będących w jego posiadaniu danych.

Ponadto Sąd stwierdził, że dla rozstrzyganej sprawy nie ma istotnego znaczenia bezsporny fakt złożenia wniosku o przekształcenie prawa zabudowy w dniu 8 listopada 2018 r., skoro ustawodawca nie wiązał z tego rodzaju postępowaniem administracyjnym żadnych skutków w zakresie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (np. w sposób określony w art. 22 u.p.p.u.w.). Za nieznaczącą dla wyniku sądowej kontroli Sąd uznał akcentowaną przez skarżącego przewlekłość prowadzonego postępowania administracyjnego, w sytuacji gdy z uwagi na czas złożenia wniosku, do wejścia w życie przepisów u.p.p.u.w. nie upłynąłby nawet dwumiesięczny termin załatwienia sprawy, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a.

7. Zagadnienie: podmiot „zainteresowany”, o którym mowa w art. 14b § 1 Ordynacji podatkowej oraz wykładnia pojęcia „utworzenie spółki” z art. 14n § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej - wyrok z dnia 6 października 2021 r., sygn. akt I SA/Po 465/21.

W wyroku z dnia 6 października 2021 r., o sygn. akt I SA/Po 465/21, Sąd uchylił postanowienie Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, którym odmówiono spółce wszczęcia postępowania w przedmiocie wydania interpretacji indywidualnej. Podstawą prawną rozstrzygnięcia organu były przepisy art. 165a § 1 w zw. z art. 14h ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1540 - w skrócie: „O.p.”). Organ stwierdził, że nie może w toku postępowania interpretacyjnego dokonać oceny zdarzenia przyszłego przedstawionego we wniosku, albowiem zainteresowani (spółka i jej wspólnicy) pytali o sytuację prawnopodatkową spółki (Nieruchomościowej Spółki Jawnej) powstałej z przekształcenia spółki (Nowej Spółki z o.o.), która dopiero zostanie utworzona. W związku z tym organ uznał, że nie miał podstaw do wydania interpretacji indywidualnej w powyższym zakresie, gdyż jeden z podmiotów występujących z wnioskiem wspólnym (Nowa Spółka z o.o.) nie ma statusu podmiotu „zainteresowanego”, o którym mowa w art. 14b § 1 O.p.

Dokonując wykładni art. 14b § 1 O.p. Sąd zwrócił uwagę, że w toku postępowania interpretacyjnego organ nie bada wprost interesu prawnego danego podmiotu w uzyskaniu dochodzonej przezeń interpretacji, ale tylko: czy jest on „zainteresowany” w uzyskaniu interpretacji, z uwagi na skutki w zakresie odpowiedzialności podatkowej, które przedstawiany stan faktyczny w jego sprawie, bądź (wyjątkowo) w odniesieniu do planowanej spółki albo oddziału lub przedstawicielstwa, może spowodować. Sąd podkreślił, że osobą legitymowaną do wystąpienia o wydanie interpretacji indywidualnej może być wyłącznie osoba, u której wystąpił lub może wystąpić określony stan faktyczny, który może powodować określone konsekwencje w zakresie prawa podatkowego.

Uwzględniając powyższe, a także treść wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej Sąd stwierdził, że wniosek ten był wystarczający do wszczęcia na jego podstawie postępowania o wydanie interpretacji indywidualnej. Sąd uznał, że w

spornym wniosku przedstawione zostało zdarzenie przyszłe dotyczące wzajemnych relacji pomiędzy spółką a jej wspólnikami i plan działania zakładający rozgraniczenie dwóch pionów działalności spółki poprzez utworzenie nowego podmiotu, który byłby właścicielem Nieruchomości i prowadził działalność z nią związaną z tą Nieruchomością w formie spółki jawnej. Na tle tych relacji u wnioskodawców (spółki i jej wspólników) pojawiły się wątpliwości, co do prawidłowego sposobu opodatkowania dokonywanych w ich ramach zdarzeń gospodarczych (kolejnych przekształceń prowadzących do powstania spółki jawnej) podatkiem od towarów i usług, podatkiem dochodowym od osób prawnych, podatkiem dochodowym od osób fizycznych i podatkiem od czynności cywilnoprawnych. Celem złożonego wniosku było uzyskanie przez zainteresowanych jednego spójnego stanowiska organu w zakresie poprawności opodatkowania kolejnych przekształceń prowadzących docelowo do utworzenia Nieruchomościowej Spółki Jawnej. Niewątpliwie świadczą o tym zadane we wniosku pytania, które wprost odnosiły się do kwestii opodatkowania planowanych działań, powstania przychodu u stron poszczególnych działań i obowiązku uiszczenia podatku od czynności cywilnoprawnych. W konkluzji Sąd stwierdził, że postawione we wniosku pytania oraz związane z nimi informacje dotyczyły wprost sytuacji prawnopodatkowej spółki i jej wspólników, którzy na skutek przekształceń spółki nabędą udziały w nowo powstałych spółkach (zarówno w Nowej Spółce z o.o., jak i w Nieruchomościowej Spółce Jawnej). Mając na względzie, że zadane pytania oraz stanowisko własne dotyczyło skutków podatkowych na gruncie poszczególnych podatków skarżącej i jej wspólników, Sąd uznał za zasadny podniesiony w skardze zarzut naruszenia art. 14b § 1 w zw. art. 165a § 1 O.p. i uchylił zaskarżone postanowienie.

Ponadto Sąd w wyroku stwierdził, że pod pojęciem „utworzenia spółki” z art. 14n § 1 pkt 1 O.p., należy rozumieć także „przekształcenie”. W związku z tym Sąd stanął na stanowisku, że krąg podmiotów legitymowanych do wystąpienia z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej został rozszerzony w art. 14n § 1 O.p. o osoby planujące utworzenie spółki, w zakresie dotyczącym jej działalności. Skoro zatem spółka wskazała we wniosku, że jej podział nastąpi na podstawie art. 528 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1526 ze zm. – w skrócie: „K.s.h.”), a zatem przez przeniesienie części majątku spółki dzielonej na istniejącą spółkę lub na spółkę nowo

związaną (podział przez wydzielenie), to w związku z tym należy uznać, że podział, o którym mowa w powyższym przepisie odpowiada pojęciu „utworzenia”, którym posłużono się w art. 14n § 1 pkt 1 O.p.

8. Zagadnienie: ocena usługi, składającej się z wielu jednostkowych czynności, ale ujmowanej jednocześnie jako jedno świadczenie kompleksowe w kontekście ograniczenia wysokości kosztów uzyskania przychodów ponoszonych przez podatnika na nabycie określonych usług niematerialnych i praw (art. 15e ust. 1 w zw. z art. 15e ust. 11 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) - wyrok z dnia 31 marca 2021 r., sygn. akt I SA/Po 760/20.

Kluczowa kwestia w wyroku z dnia 31 marca 2021 r., o sygn. akt I SA/Po 760/20, koncentrowała się wokół wykładni art. 15e ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1406 ze zm. – w skrócie: „u.p.d.o.p.”), a więc przepisu, którego istota polega na ograniczeniu wysokości kosztów uzyskania przychodów ponoszonych przez podatnika na nabycie określonych usług niematerialnych i praw. Przepisem art. 15e ust. 1 u.p.d.o.p. objęte są te podmioty, które są podmiotami powiązanymi oraz świadczą usługi wymienione w tym przepisie.

Dokonując wykładni art. 15e ust. 1 u.p.d.o.p. Sąd stwierdził, że zawarty w tym przepisie katalog świadczeń skutkujących ograniczeniem zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów można podzielić na dwie grupy. Pierwszą stanowią świadczenia wyraźnie nazwane, drugą tworzą świadczenia mające podobny charakter do świadczeń nazwanych. W tej drugiej grupie mieszczą się świadczenia posiadające cechy charakterystyczne dla świadczeń wprost wymienionych w art. 15e ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p., ale posiadające również elementy charakterystyczne dla świadczeń innych od skonkretyzowanych w tym przepisie. Zdaniem Sądu, dla uznania, że świadczenie niewymienione wprost w art. 15e ust. 1 pkt 1 tej ustawy jest objęte jego zakresem, decydujące jest, aby elementy charakterystyczne dla świadczeń wprost wymienionych w omawianym przepisie przeważały nad cechami charakterystycznymi dla świadczeń w nim niewymienionych. Sąd zaznaczył, że

podatnik zawsze ma obowiązek prawidłowego klasyfikowania dokonywanych czynności, przy czym na gruncie prawa podatkowego zasadą jest, że o rodzaju czynności decyduje nie nazwa nadana przez strony, lecz rzeczywisty charakter czynności. W rezultacie o zakwalifikowaniu na przykład do konkretnego rodzaju usług decyduje treść czynności.

Stwierdzając wadliwość wydanej interpretacji Sąd uznał, że organ interpretacyjny dokonał nieuprawnionej modyfikacji stanu faktycznego, czyniąc pewnego rodzaju założenia, które nie znajdują odzwierciedlenia w opisie okoliczności faktycznych przedstawionych przez skarżącą. Sąd podkreślił, że z uzasadnienia wniosku nie wynika, aby usługi Wsparcia Negocjacyjnego obejmowały jakąkolwiek formę doradztwa, udzielania porad, wskazywania możliwych rozwiązań i rekomendowania preferowanych metod postępowania, które byłyby kierowane wprost do spółki. Jednocześnie skarżąca zaznaczyła, że zasadniczym celem Wsparcia Negocjacyjnego jest umożliwienie spółce zawarcia określonych umów współpracy z dystrybutorami i ich efektywna realizacja w ramach warunków już wynegocjowanych i ustalonych przez PR. Dlatego skarżąca odwoływała się do reprezentacji i negocjacji, a nie do jakiegokolwiek formy doradztwa.

W konkluzji wydanego wyroku Sąd stwierdził, że stanowisko organu co do zastosowania w sprawie art. 15 ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p. wyrażone zostało przedwcześnie i zbyt pochopnie, bez dokonania właściwej analizy przedstawionych okoliczności faktycznych. Sąd zaznaczył, że dla oceny opisanej we wniosku usługi, składającej się z wielu jednostkowych czynności, ale ujmowanej jednocześnie jako jedno świadczenie kompleksowe, wymagana jest szczegółowa analiza poszczególnych czynności, które składają się na usługę kompleksową, a następnie dokonanie oceny, czy którakolwiek z tych aktywności przeważa nad pozostałymi czynnościami. Nie chodzi tu natomiast o przyjęcie jakiegokolwiek podobieństwa usług wymienionych w art. 15e ust. 1 pkt 1 p.d.o.p.

9. Zagadnienie: bezczynność w przedmiocie zwrotu nieruchomości, ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U.

2020 r., poz. 256 ze zm. - dalej: „k.p.a.”) - wyrok z dnia 22 stycznia 2021 r. sygn. akt I SAB/Po 21/20.

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2021 r. o sygn. akt I SAB/Po 21/20 WSA w Poznaniu rozstrzygał sprawę dotyczącą bezczynności organu w przedmiocie zwrotu nieruchomości.

Uzasadniając oddalenie skargi Sąd wskazał, że podmiot, dla którego z przepisów prawa materialnego nie wynikają żadne uprawnienia ani obowiązki, nie ma przymiotu strony w świetle art. 28 k.p.a. i nie jest legitymowany do żądania wszczęcia postępowania, czy też kwestionowania zapadłych w tym postępowaniu rozstrzygnięć. Treść art. 28 k.p.a. nie stanowi samoistnej normy prawnej dla wywodzenia przysługującego przymiotu strony postępowania – ustalenie interesu lub obowiązku prawnego może nastąpić jedynie w związku z konkretną normą prawa materialnego. Istotą interesu prawnego jest jego związek z konkretną normą prawa materialnego – taką normą, którą można wskazać jako jego podstawę i z której podmiot legitymujący się tym interesem może wywodzić swoje racje. Mieć interes prawny w postępowaniu administracyjnym znaczy więc to samo, co ustalić przepis prawa materialnego, na którego podstawie można skutecznie żądać czynności organu z zamiarem zaspokojenia jakiejś własnej potrzeby albo żądać zaniechania lub ograniczenia czynności organu, sprzecznych z potrzebami danego podmiotu – strony.

W powołanym wyroku Sąd stwierdził, że zasadnie Starosta w ramach prowadzonego postępowania z wniosku o zwrot nieruchomości uznał, iż Spółdzielnia, na tym etapie, nie posiada statusu strony postępowaniu. Z wyjaśnień organu wynikało, że w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości objętej przedmiotowym postępowaniem zwrotowym Spółdzielnia nie jest ujawniona ani jako jej właściciel, ani użytkownik wieczysty. Właścicielem przedmiotowej nieruchomości jest Miasto.

W konsekwencji Sąd stwierdził, że skargę do sądu, w tym skargę na bezczynność może wnieść ten, kto ma w tym interes prawny. W przypadku skargi na bezczynność dotyczy ona zaniechań procesowych organu w skutecznie wszczętym i prowadzonym postępowaniu. Przepisy prawa materialnego odnoszące się do przedmiotu tego postępowania będą w konsekwencji wyznaczały krąg stron

postępowania. W rozpoznawanym przypadku Sąd przyjął, że prowadzone postępowanie o zwrot nie dotyczy interesu prawnego Spółdzielni, albowiem jego skutek nie oddziałuje na sferę jej praw i obowiązków.

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 5 listopada 2021 r. o sygn. akt I OSK 1214/21 zaakceptował powyższe stanowisko WSA w Poznaniu.

10. Zagadnienie: zwrot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego - wyrok z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II SA/Po 124/21.

W sprawie zarejestrowanej pod sygn. akt II SA/Po 124/21 Sąd dokonał wykładni przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.; dalej: „u.p.p.w.d.”) w celu rozważenia, któremu z rodziców dziecka przysługuje świadczenie wychowawcze w sytuacji, kiedy z wnioskiem wystąpi zarówno matka, jak i ojciec dziecka.

Zdaniem Sądu z przepisów ustawy wynika, że, co do zasady, świadczenie wychowawcze jest świadczeniem niepodzielnym. Przysługuje zawsze albo matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu. Świadczenie wychowawcze przysługuje więc tylko jednemu z rodziców nie tylko wtedy, gdy rodzic samotnie wychowuje dziecko, ale również w przypadku, gdy dziecko mieszka wspólnie z obojgiem rodziców. Wówczas świadczenie wychowawcze wypłacane jest temu rodzicowi, który pierwszy złoży wniosek (art. 22 zd. 2 u.p.p.w.d.). Jedyny wyjątek od tej reguły został przewidziany w art. 5 ust. 2a u.p.p.w.d. i dotyczy sprawowania opieki naprzemiennej w porównywalnych i powtarzających się okresach przez obojga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, co zostało potwierdzone zgodnie z orzeczeniem sądu. Wówczas każdy z rodziców otrzymuje połowę kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

Sąd wskazał także, że zasadniczo organ rozstrzygający w sprawach przyznania świadczenia wychowawczego po wpływie stosownego wniosku nie weryfikuje, czy dziecko mieszka i pozostaje na utrzymaniu wnioskującego rodzica. Wyjątek od tej zasady został jednak przewidziany w art. 22 u.p.p.w.d. i dotyczy sytuacji, w której wniosek o przyznanie świadczenia wychowawczego został złożony przez drugiego rodzica w okresie pobierania świadczenia wychowawczego przez

pierwszego z nich. Wówczas obowiązkiem organu właściwego jest ustalenie kto sprawuje opiekę i w tym celu może zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w celu ustalenia osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem.

W ocenie Sądu w przypadku ustalenia, że dziecko pozostaje na utrzymaniu i zamieszkuje u obojga rodziców (rozwidzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu) w porównywalnych i powtarzających się okresach, świadczenie wychowawcze należy wypłacać temu rodzicowi, który pierwszy złożył wniosek (art. 22 zd. 2 u.p.p.w.d.). Jedynym przypadkiem podziału świadczenia pomiędzy dwójkę rodziców jest bowiem, jak już powyżej wskazano, przypadek sprawowania opieki naprzemienną, co musi wynikać z orzeczenia sądu (art. 5 ust. 2a ustawy). Innymi słowy, jeżeli z ustaleń organu właściwego wynika, że rodzice sprawują opiekę naprzemienną nad dziećmi, ale nie wynika ona z orzeczenia sądu, tylko z wzajemnych ustaleń między rodzicami, świadczenie wychowawcze należy wypłacać temu rodzicowi, który pierwszy złożył wniosek.

11. Zagadnienie: opłata za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – wyrok z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt II SA/Po 683/20.

Spór w sprawie o sygn. akt II SA/Po 683/20 sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy osoby, które uiściły opłatę jednorazową za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności po dniu 16 lipca 2019 r. z zastosowaniem 60 % bonifikaty, mogły w terminie późniejszym skutecznie domagać się przyznania wynikającej z art. 9a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2018 r., poz. 1716 ze zm.; dalej: „u.p.u.w.”) bonifikaty w wysokości 99 % i zwrotu części opłaty – w sytuacji, gdy przepis ten został dodany do ustawy na mocy art. 20 pkt 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1309; dalej: „ustawa nowelizująca”) i wszedł w życie w dniu 16 lipca 2019 r., z mocą od dnia 1 stycznia 2019 r.

W uzasadnieniu Sąd zwrócił uwagę, że ustawodawca wprowadził do ustawy nowelizującej przepis przejściowy regulujący wyłącznie sytuację osób, które są uprawnione do 99% bonifikaty na podstawie art. 9a ust. 1, którym organ właściwy wydał zaświadczenie potwierdzające przekształcenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 u.p.u.w., i które uiściły opłatę jednorazową przed wejściem w życie art. 20 ustawy nowelizującej (wprowadzającego art. 9a), tj. przed dniem 16 lipca 2019 r. W tej sytuacji właściwy organ z urzędu zwraca część tej opłaty, uwzględniając wysokość bonifikaty, o której mowa w art. 9a (art. 28 ust. 2 ustawy nowelizującej). Przy tworzeniu przepisów przejściowych do ustawy nowelizującej ustawodawcy umknęła natomiast z pola widzenia sytuacja prawna osób, które otrzymały zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 4 u.p.u.w. przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej (a więc bez pouczenia o możliwości skorzystania z bonifikaty w wysokości 99%), jednak uiściły opłatę już po tym dniu, a są osobami uprawnionymi do skorzystania z wprowadzonej przez ustawodawcę wyższej bonifikaty. Zdaniem Sądu nie sposób przy tym znaleźć uzasadnienia dla rozróżnienia sytuacji prawnej tych osób od osób, które uiściły opłatę przed 16 lipca 2019 r. i do których ma zastosowanie art. 28 ustawy nowelizującej. Tymczasem Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że wszelkie odstępstwa od nakazu równego traktowania podmiotów lub sytuacji podobnych musi zawsze znajdować podstawę w odpowiednio przekonujących argumentach.

Wobec tego zdaniem Sądu organy rozstrzygające w sprawie mając świadomość, że art. 28 ust. 2 ustawy nowelizującej dotyczy wyłącznie osób, które zdążyły uiścić opłatę jednorazową przed 16 lipca 2019 r., natomiast nie obejmuje osób, które co prawda otrzymały już zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy (a więc bez pouczenia o treści art. 9a), jednak nie zdążyły uiścić opłaty w wymaganej wysokości przed tą datą, kierując się treścią art. 7, art. 8 i art. 9 K.p.a., po dniu wejścia w życie art. 20 ustawy nowelizującej, winny zadbać o to, aby właściciele gruntów, którzy otrzymali już zaświadczenie, ale nie zdążyli uiścić opłaty, zostali pouczeni o możliwości skorzystania z wyższej bonifikaty.

12. Zagadnienie: odszkodowanie z tytułu ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości – wyrok z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt II SA/Po 590/21.

Spór w sprawie zarejestrowanej pod sygn. akt II SA/Po 590/21 koncentrował się wokół ustalenia, który z podmiotów powinien być zobowiązany do wypłaty odszkodowania z tytułu ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości ze względu na przebieg napowietrznej linii wysokiego napięcia, tj. do wypłaty odszkodowania powinni zostać solidarnie zobowiązani zarówno następcą prawny podmiotu, na którego rzecz wydano zezwolenie na zajęcie nieruchomości wraz z obecnym beneficjentem wydanego zezwolenia na zajęcie nieruchomości, czy też wyłącznie drugi z tych podmiotów.

Zdaniem Sądu niewątpliwie zobowiązany do zapłaty odszkodowania powinien zostać następcą prawny podmiotu, na rzecz którego wydano zezwolenie na zajęcie nieruchomości. Podmiot ten jako sukcesor uniwersalny wstąpił bowiem we wszystkie prawa i obowiązki beneficjenta zezwolenia, w tym przejął zobowiązanie do wypłaty odszkodowania za zajęcie nieruchomości w pasie budowy zaprojektowanej linii napowietrznej.

Jednakże, z uwagi na zbycie przez następcę prawnego podmiotu, na którego rzecz wydano zezwolenie na zajęcie nieruchomości zorganizowanej części przedsiębiorstwa (oddziału) w formie aportu do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zdaniem Sądu podmiotem zobowiązanym do wypłaty odszkodowania winien być także nabywca tego oddziału, którym jest obecny beneficjent wydanego zezwolenia. W orzecznictwie sądów powszechnych funkcjonuje bowiem ugruntowane stanowisko, że wniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa (oddziału) w formie aportu do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest zbyciem przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55[4] Kodeksu cywilnego. Konsekwencją tego przepisu jest przystąpienie z mocy ustawy nabywcy przedsiębiorstwa do długów zbywcy. Odpowiedzialność jest przy tym odpowiedzialnością solidarną za wszystkie zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa.

13. Zagadnienie: odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej – wyrok z dnia 30 kwietnia 2021 r., sygn. akt II SA/Po 650/20.

W sprawie zarejestrowanej pod sygn. akt II SA/Po 650/20 Sąd dokonał wykładni przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.; dalej: „u.p.s.”) w zakresie ustalania odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej.

Sąd wywiódł, że w pierwszej kolejności zobowiązany do uiszczenia opłaty z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej jest mieszkaniec tego domu, a pozostała kwota (przekraczająca 70 % dochodu mieszkańca), winna zostać proporcjonalnie rozdzielona pomiędzy wszystkie osoby zobowiązane – małżonka mieszkańca domu pomocy społecznej, a także jego zstępnych, w kolejności przed wstępnymi. Opłata może zostać ustalona albo w drodze umowy, albo w wyniku wydania decyzji ustalającej opłatę. W przypadku wyrażenia zgody na podpisanie umowy, lub też odmowy wyrażenia zgody na podpisanie umowy, z jednoczesnym wyrażeniem zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, organ właściwy do ustalenia opłaty jest zobowiązany przy jej ustalaniu w stosunku do każdego zobowiązanego do uwzględnienia ograniczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i art. 103 ust. 2 u.p.s., tj. opłatę można nałożyć o ile kwota dochodu jest wyższa niż 300 % kryterium dochodowego, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego, a ponadto organ winien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające co do wysokości dochodów i możliwości osoby zobowiązanej. W przypadku natomiast, gdy osoba zobowiązana odmawia podpisania umowy i nie wyraża zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, organ właściwy do ustalenia opłaty ustala ją w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatą wnoszoną przez mieszkańca domu i opłatami wnoszonymi przez inne osoby obowiązane, bez uwzględnienia ograniczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i art. 103 ust. 2. Gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej jest zobowiązana do pokrycia opłaty tylko w sytuacji, gdy opłaty ustalone na rzecz mieszkańca domu pomocy społecznej i wszystkich osób zobowiązanych nie pokrywają w całości kosztów zamieszkania w domu pomocy społecznej, w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania

w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a.

Wobec tego obowiązek uiszczenia opłaty przez jedną z osób zobowiązanych i jej wysokość nie są uzależnione od wysokości opłaty ustalonej względem innych osób zobowiązanych. Z przepisów ustawy o pomocy społecznej jasno bowiem wynika, że opłatę dzieli się proporcjonalnie na wszystkie osoby zobowiązane i to w obrębie przypadającej na każdą z tych osób kwot mogą następować ewentualne zwolnienia lub obniżenia z powodu sytuacji dochodowej tych osób. Jak już bowiem wskazano, każdy ze zobowiązanych ma taki sam obowiązek ponoszenia opłat, jednakże różnicować je może osiągnięte kryterium dochodowe każdego zstępnego. Wskazana konkluzja znajduje potwierdzenie w treści przepisu art. 103 ust. 2 u.p.s., z którego wyraźnie wynika, że nakładając wskazaną opłatę organ ma obowiązek wziąć pod uwagę wysokość dochodów i możliwości osoby zobowiązanej, a odpłatność ta nie zwiększa się w przypadku, gdy jedna z osób jest zwalniana z odpłatności z mocy prawna, lub z powodów, o których mowa w art. 64, art. 64a albo art. 64b ustawy. Co przy tym istotne, to gmina z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej pokrywa różnicę między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby zobowiązane do ponoszenia opłaty.

14. Zagadnienie: postępowanie legalizacyjne - wyrok z dnia 15 października 2020 r., sygn. akt II SA/Po 140/21.

Skarżąca zwróciła się do PINB z wnioskiem o wszczęcie postępowania w przedmiocie legalności wszystkich zabudowań na działce sąsiedniej. PINB przeprowadził kontrolę w myśl przepisów art. 81 i następnych ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 ze zm., zwanej dalej „P.b.”). Uznając, że wszystkie zabudowania spełniają wymagania techniczne, a także właściciel posiada stosowne pozwolenia, PINB wydał decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego. W wyniku rozpoznania odwołania WWINB utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję.

W skardze do WSA w Poznaniu uznano, że postępowanie zostało wszczęte na wniosek, jeszcze przed nowelizacją P.b., zatem nie powinien mieć zastosowania

przepis art. 53a ust. 1 P.b., który stanowi, że postępowanie legalizacyjne wszczyna się z urzędu.

Sąd oddalił skargę uznając, że brak przepisów przejściowych w związku z nowelizacją P.b., która weszła w życie z dniem 19 września 2020 r. nakazuje zastosowanie przepisów P.b. według nowego brzmienia. Ponadto ustalenia wynikające z kontroli prowadzonej w trybie art. 81 ust. 4 P.b. stanowią następnie podstawę do przeprowadzenia postępowania. Moment złożenia wniosku nie zainicjował postępowania, ponieważ w poprzednim stanie prawnym było ono wszczynane co do zasady z urzędu. Po nowelizacji następuje ono z urzędu, a więc Skarżąca nie mogła domagać się wszczęcia postępowania administracyjnego.

15. Zagadnienie: moment wszczęcia postępowania legalizacyjnego - wyrok z dnia 29 października 2021 r., sygn. akt II SAB/Po 113/21.

W drodze postanowienia wydanego na podstawie art. 61a § 1 K.p.a. odmówiono Skarżącej wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie legalności zabudowań na sąsiedniej działce.

WSA w Poznaniu uchylił zaskarżone postanowienie z uwagi na fakt, iż Skarżąca legitymowała się interesem prawnym, stąd miała prawo oczekiwać, że jej sprawa zostanie rozpoznana przez organ nadzoru budowlanego.

Ponownie przeprowadzając postępowaniem PINB odmówiono wszczęcia postępowania na podstawie art. 61a § 1 K.p.a. uznając, że ziszcza się druga przesłanka z tego przepisu. WWINB utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

W skardze do WSA w Poznaniu uznano, że przepis art. 53a ust. 1 P.b. nie może zamykać stronie prawa do wszczęcia postępowania na wniosek.

Sąd uchylił zaskarżone postanowienie oraz poprzedzające je postanowienie PINB. Uznano, że istotnie postępowanie legalizacyjne z art. 53a ust. 1 P.b. wszczyna się z urzędu, jednakże, kiedy strona legitymuje się interesem prawnym należy wszcząć postępowanie z urzędu w momencie, kiedy organ nadzoru budowlanego zakończy kontrolę. Skarżąca z uwagi na publiczne prawo podmiotowe ma prawo oczekiwać rozstrzygnięcia ze strony organu. PINB powinien wszcząć postępowanie, a gdy okaże się że nie powinno się ono toczyć, umorzyć je.

16. Zagadnienie: odwołanie ze stanowiska dyrektora szkoły – wyrok z dnia 04 sierpnia 2021 r., sygn. akt II SA/Po 855/20.

Każdy użytkownik każdego portalu społecznościowego, w którym wpisy, komentarze, polemiki, udostępniane materiały audiowizualne są sygnowane jego imieniem i nazwiskiem jest zobowiązany do przestrzegania zasad komunikacji społecznej, których minimalne standardy poszanowania są objęte wymogami regulowanymi przez przepisy prawa z uwagi na konstytucyjną zasadę ochrony godności człowieka. Szczególnie jest to uzasadnione w dobie ekspansji cyfryzacji, stanowiącej bardzo podatne środowisko na rozwój mowy nienawiści (popularnie zwanej obecnie „hejtem”) z uwagi na poczucie bezkarności zagwarantowane pozorną anonimowością.

Nauczyciel, który uzewnętrzniania w sposób trwały swoje poglądy polityczne wraz z pogardliwym stosunkiem do polityków całkowicie zaprzecza misji wychowawczej (aspekt moralny) oraz edukacyjnej (aspekt budowania społeczeństwa obywatelskiego) szkoły, którą kieruje jako dyrektor.

Niedopuszczalnym jest, aby nauczyciel i zarazem dyrektor, który naucza, wychowuje i sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą, swoim zachowaniem zaprzeczał wartościom i postawom, które powinien przekazywać swoim podopiecznym w świetle obowiązków z art. 6 i art. 9 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela. Dyrektor, który jest nauczycielem powinien cieszyć się autorytetem wśród dzieci, rodziców i innych pracowników szkoły nie tylko przez wzgląd na zajmowane stanowisko i wykonywany zawód, ale przede wszystkim z uwagi na to, że kształtuje młode pokolenie przez ukazywanie jemu wzorów zachowań społecznie aprobowanych, wpisaną w kulturę i cywilizację. Nauczyciel jest wzorem do naśladowania. Dzieci i młodzież jako osoby, których moralność i światopogląd podlegają dopiero kształtowaniu nie mogą odbierać od swoich nauczycieli (edukatorów i wychowawców) wzorców, które przeczą tym, jakie poznają w szkole. Rozbieżności, jakie powstają na tym polu niweczą misję oświaty.

W wyniku powzięcia informacji przez Burmistrza Miasta i Gminy o fakcie ujawnienia informacji, że Skarżąca – dyrektor zespołu szkół publicznie szkalowała oraz obrażała, za pośrednictwem portalu społecznościowego polityków, w tym postów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oraz osoby ubiegające się o urząd

Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w wyborach zarządzonych na 2020 r., Burmistrz zdecydował o odwołaniu Skarżącej ze stanowiska dyrektora. Zarządzenie wydano na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm., zwanej dalej „P.o.”). Burmistrz uznał, że zaszyły szczególnie uzasadnione przypadki, które skutkowały koniecznością odwołania Skarżącej ze stanowiska dyrektora szkoły.

Skarżąca wniosła skargę uważając, że jej odwołanie miało charakter arbitralny i polityczny. Burmistrz ma być sympatykiem opozycji politycznej. Nadto nie było dowodów, że to ona publikowała te treści. Uważa, że padła ofiarą ataku hakerskiego.

Sąd oddalił skargę uznając, że dyrektor szkoły i nauczyciel jednocześnie nie może swoją postawą przeczyć misji wychowawczej, opiekuńczej oraz edukacyjnej, jaką realizuje z racji wykonywanego zawodu. Nie uwzględniono twierdzenia, że obraźliwe wpisy, które co prawda pochodzą z konta sygnowanego jej imieniem i nazwiskiem, były publikowane bez jej wiedzy. Pierwsze wpisy pojawiały się już w 2018 r., a Skarżąca stwierdziła, że atak hakerski miał miejsce po dniu, kiedy oznaczyła swój profil na portalu społecznościowym, jako sympatyk jednego kandydata na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Postawa Skarżącej wpisywała się w okoliczność z art. 66 ust. 1 pkt 2 P.o. i z tego właśnie względu zaskarżone zarządzenie Burmistrza odpowiadało prawu.

17. Zagadnienie: uprawnienia organu egzekucyjnego do wystawienia nowego tytułu wykonawczego w sprawie przedawnienia należności z tytułu składek - wyrok z dnia 16 czerwca 2021 r., sygn. akt III SA/Po 300/21.

Wskazany wyrokiem Sąd uwzględnił skargę na postanowienie, którym oddalono zarzut dłużnika zgłoszony na postępowanie egzekucyjne. Organ wszczął wobec skarżącego postępowanie egzekucyjne na podstawie wystawionych przez siebie tytułów wykonawczych z 22 lipca 2010 r. W związku ze zbiegiem egzekucji sądowej i administracyjnej, przekazał ww. tytuły wykonawcze komornikowi sądowemu, celem prowadzenia egzekucji łącznej. Postanowieniem z 08 września 2015 r. komornik sądowy umorzył postępowania egzekucyjne prowadzone na podstawie ww. tytułów wykonawczych, wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Postanowieniem z 27 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy oddalił skargę

organu na czynności komornika; postanowienie uprawomocniło się 15 grudnia 2015 r. Organ 29 września 2020 r. ponownie skierował do egzekucji należności z tytułu nieopłaconych składek. Sąd wskazał, że zgodnie z art. 61 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, dalej jako u.p.e.a.) w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 59 § 2 u.p.e.a., wszczęcie ponownej egzekucji może nastąpić wówczas, gdy zostanie ujawniony majątek lub źródła dochodu zobowiązanego przewyższające kwotę wydatków egzekucyjnych. Co do zasady organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego tylko jeden raz tytułu wykonawczego (oryginału). Konieczność ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego, w stosunku do zobowiązanego w celu wyegzekwowania należności, która była już przedmiotem egzekucji, a która została umorzona wobec jej nieskuteczności, może nastąpić na podstawie tylko jednego, pierwotnie wystawionego tytułu wykonawczego (oryginału). Wyjątki od zasady przewidującej jeden tytuł wykonawczy w jednej sprawie (tj. dotyczącej tej samej należności) ustawodawca przewidział w polskim systemie prawnym – jedynie w art. 26c i nast. u.p.e.a.

Zgodnie z art. 24 ust. 4 u.s.u.s. należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Istotne znaczenie w sprawie miał ust. 5b art. 24 u.s.u.s., zgodnie z którym bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Sąd ocenił, na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U z 2011 r. Nr 232 poz. 1378) oraz art. 24 ust. 4 i 5b u.s.u.s. w wersji zmienionej tymi przepisami, że do należności z tytułu nieopłaconych składek za okres od 11/2009 do 01/2010 roku: ma zastosowanie 5-letni termin przedawnienia, bieg przedawnienia rozpoczął się dnia 01 stycznia 2012 r. ale tego dnia uległ zawieszeniu, skoro trwało postępowanie egzekucyjne. Ustawodawca w art. 24 ust. 5b u.s.u.s. określił, że bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Postępowania egzekucyjne (komornik sądowy zarejestrował tytuły wykonawcze pod osobnymi sygnaturami) zostały zakończone umorzeniem, na

podstawie postanowień komornika sądowego. Sąd stwierdził, że brak podstaw do podzielenia stanowiska organu, że zawieszenie postępowania egzekucyjnego trwało aż do uprawomocnienia się postanowienia sądu rejonowego o oddaleniu skarg dłużnika i wierzyciela na czynność komornika sądowego, bowiem sąd powszechny, rozpoznając skargę na czynność komornika, nie prowadzi postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art. 24 ust. 4 u.s.u.s. Skarga na czynności komornika stanowi środek nadzoru sądu nad komornikiem. Sąd zaznaczył, że powyższą ocenę jak liczyć zawieszenie biegu terminu przedawnienia, wzmacnia brzmienie art. 24 ust. 6 u.s.u.s. Zgodnie z tym przepisem bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia śmierci spadkodawcy do dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia, nie dłużej jednak niż do dnia, w którym upłynęły 2 lata od śmierci spadkodawcy. Gdyby wolą ustawodawcy było rozciągnięcie zawieszenia biegu terminu przedawnienia aż do uprawomocnienia się postanowienia sądu, to wskazałby na tą okoliczność, czego jednak nie uczynił w treści art. 24 ust. 5b u.s.u.s.

18. Zagadnienie: nałożenie kary pieniężnej w sprawie niezgłoszenia zbycia pojazdu - wyrok z dnia 7 maja 2021 r., sygn. akt III SA/Po 701/20.

Powołanym wyrokiem Sąd uwzględnił skargę na decyzję w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej; zgodnie z art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, dalej jako P.r.d.) w razie przeniesienia na inną osobę własności pojazdu zarejestrowanego, właściciel pojazdu zarejestrowanego jest obowiązany zawiadomić w terminie nieprzekraczającym 30 dni starostę o nabyciu lub zbyciu pojazdu. W sprawie doszło do przekroczenia wyżej wskazanego terminu o 26 dni, zatem organ I instancji uznał, że ma zastosowanie art. 140mb pkt 2 P.r.d., zgodnie z którym, kto będąc właścicielem pojazdu zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisowi art. 78 ust. 2 pkt 1 nie zawiadamia starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu - podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 1000 zł. Rozpoznając odwołanie zbywcy pojazdu, Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i umorzyło postępowanie przed organem pierwszej instancji. SKO wskazało, że odwołujący się dokonał zbycia pojazdu. W związku z tym, po upływie 30-dniowego

terminu na zgłoszenie tego faktu odpowiedniemu organowi administracji publicznej, nie był już właścicielem tego pojazdu. Zdaniem SKO w konsekwencji nie można mówić o spełnieniu przesłanki podmiotowej wskazanej w przepisie art.140 mb pkt 2) u.p.r.d.: "kto będąc właścicielem pojazdu [..]". Sąd ocenił, że dokonana przez SKO wykładnia art. 78 ust. 2 pkt 1 i art. 140mb pkt 2 P.r.d. jest nieprawidłowa, skutkowałaby tym, że obowiązek nigdy by się nie aktualizował, a wręcz przeciwnie, w momencie podpisania umowy sprzedaży pojazdu ulegałby (po stronie zbywcy) dezaktualizacji. Tym samym przepis art. 78 ust. 2 pkt 1 P.r.d. byłby pozbawiony racji bytu. Dalej Sąd wywiódł, że w sprawach nakładania kar pieniężnych w trybie przepisów P.r.d. ma zastosowanie art. 189f K.p.a. i obowiązkiem organu było rozważenie dopuszczalności odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej (lub wystosowania wyłącznie pouczenia) czego organ jednak w ogóle nie uczynił.

19. Zagadnienie: przesłanki uzasadniające zawieszenie postępowania - wyrok z dnia 24 lutego 2021 r., sygn. akt III SA/Po 635/20.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2021 r., sygn. akt III SA/Po 635/20, Sąd uwzględnił skargę na postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie z wniosku o przedłużenie ważności legitymacji (instruktora nauki jazdy), na okres wynikający z terminów badań lekarskich i psychologicznych, po przedstawieniu przez instruktora orzeczeń: lekarskiego i psychologicznego. Najpierw ostateczną decyzją orzeczono o skreśleniu skarżącego instruktora nauki jazdy z ewidencji instruktorów, przy czym WSA w Poznaniu prawomocnym postanowieniem wydanym na podstawie art. 61 § 3 P.p.s.a. wstrzymał wykonanie decyzji. Po wstrzymaniu wykonania decyzji skarżący złożył wniosek o przedłużenie ważności legitymacji; zawieszenie postępowania uzasadniono tym, że skreślenie z ewidencji instruktorów wiąże się z utratą legitymacji instruktora. Zgodnie z art. 97 § 1 pkt 4 K.p.a. organ administracji zawiesza postępowanie, gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd. W rozpoznawanej sprawie Sąd ocenił, że wyłoniło się zagadnienie które wykazuje jedynie pośredni związek między rozpatrzeniem sprawy i wydaniem decyzji; zarówno wydanie legitymacji instruktorowi jak i w szczególności jej przedłużenie stanowi czynność starosty, w oparciu o kryteria ustawowo określone. Niewątpliwie zaś nie dochodzi w

tym wypadku do jakiegokolwiek weryfikacji uprawnień, czy badania wymagań, zaś skarżący przedłożył wymagane badania lekarskie i psychologiczne. Nadto nie budziło wątpliwości Sądu, że wstrzymanie wykonania decyzji o skreśleniu skarżącego z ewidencji instruktorów, oznacza, że decyzja ta nie wywołuje skutków prawnych, które wynikają z jej rozstrzygnięcia, do czasu prawomocnego rozpoznania skargi.

20. Zagadnienie: odmowa stwierdzenia nieważności decyzji wydanej w wyniku rozpatrzenia niepodpisanego odwołania - wyrok z dnia 02 września 2021 r., sygn. akt III SA/Po 443/21.

Wyrokiem wyżej wskazanym Sąd uwzględnił skargę spółki, prowadzącej agencję zatrudnienia, na decyzję o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji. W sprawie było poza sporem, że odwołanie spółki od decyzji o wykreśleniu z rejestru podmiotów prowadzących agencję zatrudnienia – nie było podpisane. Pod odwołaniem znajdowało się imię i nazwisko oraz funkcja osoby wnoszącej pismo, a organ odwoławczy nie wezwał odwołującej się do złożenia podpisu. Organ wywołał, że decyzja, choć wydana z naruszeniem prawa, nie stanowi jednak przejawu kwalifikowanego naruszenia prawa, dokonanego w warunkach określonych w art. 156 § 1 K.p.a. Organ powołał się na orzecznictwo, że o rażącym naruszeniu prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a. decydują łącznie trzy przesłanki: oczywistość naruszenia prawa, charakter przepisu, który został naruszony oraz racje ekonomiczne lub skutki gospodarcze, które wywołuje decyzja. Spółka już w toku postępowania sprzeciwiała się podnoszonym przez organ I instancji argumentom i projektowanej decyzji, o czym świadczy pismo spółki, podpisane przez członków zarządu, zatem nie można przyjąć, jakoby postępowanie odwoławcze zostało podjęte z urzędu, bez wiedzy i inicjatywny spółki. Doszło do wykreślenia spółki z rejestru agencji zatrudnienia i zdaniem organu nie można zarzucić decyzji, że jej skutki społeczne i gospodarcze nie są możliwe do zaakceptowania, jako skutki aktu wydanego przez organ praworządny państwa. Dla zastosowanie art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a. konieczne jest także, aby stwierdzone naruszenie miało znacznie większą wagę aniżeli stabilność decyzji ostatecznej, o której stanowi art. 16 K.p.a. i zdaniem organu można rozsądnie przyjąć, że naruszenie przepisów proceduralnych art. 63 § 3 oraz art. 64 § 2 K.p.a. ma mniejszą wagę w porównaniu z konsekwencjami

wynikającymi z unieważnienia decyzji. Sąd stwierdził, że istota sporu sprowadza się wyłącznie do oceny, czy rozpoznanie sprawy i wydanie aktu przez organ wyższego stopnia, na skutek odwołania które nie zostało podpisane, co nie jest sporne, stanowi rażące naruszenie prawa. Z art. 63 § 3 K.p.a. wyraźnie wynika, że podanie (odwołanie) wniesione pisemnie winno być podpisane przez wnoszącego, przez co należy rozumieć umieszczenie własnoręcznego podpisu przez tę osobę pod treścią takiego dokumentu. Tak wniesione odwołanie, pozbawione odręcznego podpisu, a więc niespełniające wymogów określonych w art. 63 § 3 K.p.a., nie jest odwołaniem w rozumieniu art. 127 § 1 i art. 128 K.p.a., a jego rozpoznanie jest dotknięte wadą nieważności określoną w przepisie art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a.

21. Zagadnienie: zezwolenie na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej - wyrok z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt III SA/Po 567/21.

Sąd oddalił skargę na decyzję organu odwoławczego utrzymującą w mocy decyzję organu pierwszej instancji w przedmiocie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej oraz pobrania od strony opłaty za zajęcie pasa drogowego.

Kluczowa dla rozstrzygnięcia była okoliczność, czy za zajęcie pasa drogowego stanowiącego własność wnioskodawcy pobiera się opłatę.

Sąd uznał, że opłatę taką pobiera się niezależnie od tego, kto jest właścicielem zajętego pasa drogowego. Jest tak dlatego, że za zajęcie pasa drogowego przewiduje się pobranie opłaty (art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych; Dz. U. z 2020 r., poz. 470). Sformułowanie art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 470) za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę wskazuje, że zajęcie związane jest z obowiązkiem odpłatności, którego wysokość, stosownie do art. 40 ust. 11 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 470) ustala w drodze decyzji właściwy zarządca drogi przy udzielaniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Pobranie opłaty przy udzieleniu zezwolenia jest zatem obligatoryjne. Nie ma regulacji wyłączającej pobranie takiej opłaty tylko z tego powodu, że wnioskodawca jest właścicielem zajętej nieruchomości. Wyraźnie wyłączone jest pobranie opłaty jedynie za zajęcie pasa drogowego w związku z

umieszczaniem w pasie drogowym tablic informujących o nazwie formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz znaków informujących o formie ochrony zabytków (art. 40 ust. 6a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 470).

Nie ma zatem znaczenia, kto jest właścicielem przedmiotowej nieruchomości. Nawet jeżeli jest nim skarżący, i tak pobiera się opłatę za zezwolenie na jej zajęcie. W konsekwencji nie ma podstaw prawnych do wymagania od organu (zarządcy drogi) wykazania prawa własności pasa drogowego w postępowaniu o udzielenie zgody na zajęcie tego pasa w drodze decyzji administracyjnej.

22. Zagadnienie: zatwierdzenie projektu robót geologicznych - wyrok z dnia 20 października 2021 r., sygn. akt III SA/Po 516/21.

Sąd oddalił skargę na postanowienie organu odwoławczego utrzymujące w mocy postanowienie organu pierwszej instancji o negatywnej opinii wobec projektu robót na poszukiwanie i rozpoznanie złoża kruszywa naturalnego dla sporządzenia dokumentacji geologicznej.

Skarżący wniósł do starosty o zatwierdzenie projektu robót geologicznych. Projekt robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji, zatwierdza organ administracji geologicznej, w drodze decyzji (art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze; Dz. U. z 2020 r., poz. 1064 ze zm.). Zatwierdzenie projektu robót geologicznych wymaga opinii wójta właściwego ze względu na miejsce wykonywania robót geologicznych (art. 80 ust. 5 ustawy).

Podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach (art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze; Dz. U. z 2020 r., poz. 1064 ze zm.), natomiast w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach (art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze; Dz. U. z 2020 r., poz. 1064 ze zm.).

Sąd zgodził się z organami administracji, że w związku z brakiem planu miejscowego, dla rozstrzygnięcia ma znaczenie sposób wykorzystywania nieruchomości ustalony w studium. Studium określa go zaś jako tereny rolnicze wskazane do zalesienia.

23. Zagadnienie: zwrot przez stronę dotacji za rok 2015 i 2016 jako wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem i pobranej w nadmiernej wysokości w świetle ustawy z dnia 04 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1457) - wyrok z dnia 26 lutego 2021 r., sygn. akt III SA/Po 363/20.

Sąd oddalił skargę na decyzję organu odwoławczego utrzymującego w mocy decyzję organu pierwszej instancji o zwrocie przez stronę dotacji za rok 2015 i 2016, w tym jako wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem i jako pobraną w nadmiernej wysokości.

Stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1457) podmioty prowadzące żłobek mogą otrzymać na każde dziecko objęte opieką w żłobku dotację celową z budżetu gminy. Wysokość i zasady ustalania oraz rozliczenia dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, określa rada gminy w drodze uchwały (art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3; Dz. U. z 2013 r., poz. 1457). Dotacja przyznawana podmiotom prowadzącym żłobek jest dotacją celową. Służy ona dofinansowaniu realizacji określonego zadania publicznego przekazanego jej beneficjentowi, tu: opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Treść tego zadania powinna być ustalana na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1457). Stosownie do tego przepisu do zadań żłobka należy w szczególności:

1. zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych;

2. zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;

3. prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Dotacja przyznawana podmiotom prowadzącym żłobek jest zatem dotacją celową, jako że są to środki na finansowanie lub dofinansowanie określonych zadań gminy. Jej przeznaczeniem nie może być dofinansowanie kosztów całości ogólnie rozumianej działalności opiekuńczej żłobka (art. 10 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3; Dz. U. z 2013 r., poz. 1457), gdyż uczyniłoby z niej to dotację podmiotową, a to sprzeciwiałoby się woli ustawodawcy. Dotacje celowe mogą być zatem wykorzystane wyłącznie na pokrycie wydatków związanych z wykonywaniem zadań żłobka.

Pojęcie *dziecko objęte opieką* użyte w art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1457) oznacza *przyjęcie dziecka do żłobka* niezależnie od faktycznej liczby godzin czy dni, w których dziecko w nim przebywało. Niemniej jednak organ nie zakwestionował prawidłowości wykorzystania dotacji do dzieci przebywających w żłobku jedynie kilka godzin miesięcznie uznając, że na takie dziecko należy się dotacja. Organ zakwestionował jedynie prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonej na te z dzieci, które w ogóle nie zostały przyjęte do żłobka, gdyż: 1) zostały z niego wypisane, 2) ich rodzic złożył rezygnację z objęcia dziecka opieką, 3) dziecko poszło do przedszkola, 4) dziecko nie zgłosiło się do żłobka. Zasadnie w tym kontekście organ podniósł, że w stosunku do takich dzieci żłobek nie realizował zadań wynikających z art. 10 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz.1457).

24. Zagadnienie: odmowa zwrotu podatku akcyzowego – wyrok z dnia 17 sierpnia 2021 r., sygn. akt III SA/Po 198/21.

W sprawie o sygn. akt III SA/Po 198/21 Sąd wypowiedział się w kwestii dotyczącej odmowy zwrotu podatku akcyzowego.

W ocenie Sądu zaskarżoną decyzję organu II i I instancji w zakresie odmowy zwrotu skarżącej podatku akcyzowego, wydano z naruszeniem prawa materialnego oraz przepisów postępowania. Okoliczność ta stanowi podstawę do ich wyeliminowania z obrotu prawnego.

Materialnoprawną podstawę zaskarżonej decyzji, stanowi art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 864 ze zm.), zgodnie z którym podmiot, który nabył prawo rozporządzania jak właściciel samochodem osobowym niezarejestrowanym wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym, od którego akcyza została zapłacona na terytorium kraju, dokonujący dostawy wewnątrzspółnotowej albo eksportu tego samochodu osobowego, lub jeżeli w jego imieniu ta dostawa albo eksport są realizowane, ma prawo do zwrotu akcyzy na wniosek złożony właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie roku od dnia dokonania dostawy wewnątrzspółnotowej albo eksportu tego samochodu osobowego.

Istota sporu do jakiego doszło w tym względzie w kontrolowanej sprawie sprowadza się do stwierdzenia, czy spełniona została - ujęta w powyższym przepisie - przesłanka zwrotu podatku akcyzowego w postaci braku wcześniejszej rejestracji samochodów osobowych na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym. Nie jest bowiem przez organ podatkowy kwestionowane, że skarżąca – ubiegając się o zwrot podatku akcyzowego od objętych wnioskiem samochodów osobowych dopełniła wszelkie pozostałe wymogi normatywne.

WSA stwierdził, że organ podatkowy dopuścił się naruszenia art. 107 ust. 1 u.p.a., poprzez jego błędną wykładnię. Organ ten poprzestał mianowicie na językowej wykładni przepisu – przyjmując, że wszelka wcześniejsza rejestracja samochodu osobowego wyklucza możliwość zwrotu podatku akcyzowego – całkowicie abstrahując przez to zwłaszcza od istoty samego podatku akcyzowego, której uwzględnienie powinno nastąpić w ramach wykładni funkcjonalnej tego przepisu.

Stanowiąc w art. 107 ust. 1 u.p.a. o "niezarejestrowanym wcześniej na terytorium kraju" samochodzie osobowym ustawodawca nie wyjaśnił, co rozumie pod pojęciem "niezarejestrowania" samochodu osobowego, nie formułując w tym względzie zwłaszcza definicji legalnej (por. art. 2 ust. 1 u.p.a.). Ustawodawca wskazał jedynie, że problematyka "niezarejestrowania" samochodu rozpatrywana być

powinna "zgodnie z przepisami o ruchu drogowym", co pozwala uznać, że rozumienie przywołanego pojęcia uwzględniać musi znaczenie, jakie nadane mu zostało na gruncie ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Rejestracji pojazdów dokonuje się w trybie art. 71 i nast. ustawy Prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1990). Zgodnie z art. 71 ust. 1 zd.1 P.r.d. dokumentem stwierdzającym dopuszczenie do ruchu pojazdu samochodowego, ciągnika rolniczego, pojazdu wolnobieżnego wchodzącego w skład kolejki turystycznej, motoroweru lub przyczepy jest dowód rejestracyjny albo pozwolenie czasowe. Rejestracji pojazdu dokonuje, na wniosek właściciela, starosta właściwy ze względu na miejsce jego zamieszkania (siedzibę), wydając dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, jeżeli jest wymagana (art. 73 ust. 1 P.r.d.). Czasowej rejestracji pojazdu dokonuje natomiast, w przypadkach określonych w art. 74 ust. 2 P.r.d., starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) właściciela pojazdu, wydając pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne (art. 74 ust. 1 P.r.d.). Czasowej rejestracji, jak stanowi przywołany już art. 74 ust. 2 P.r.d., dokonuje się: 1) z urzędu - po złożeniu wniosku o rejestrację pojazdu; 2) na wniosek właściciela pojazdu - w celu umożliwienia: a) wywozu pojazdu za granicę, b) przejazdu pojazdu z miejsca jego zakupu lub odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, c) przejazdu pojazdu związanego z koniecznością dokonania jego badania technicznego lub naprawy. Czasowej rejestracji dokonuje się na okres nieprzekraczający 30 dni. Termin ten może być jednorazowo przedłużony o 14 dni w celu wyjaśnienia spraw związanych z rejestracją pojazdu (art. 74 ust. 3 P.r.d.). Po upływie terminu czasowej rejestracji pozwolenie czasowe i tablice rejestracyjne zwraca się do organu, który je wydał, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a (art. 74 ust. 5 P.r.d.).

Zarejestrowanie samochodu osobowego, do którego odwołuje się art. 107 ust. 1 u.p.a., odczytywane z perspektywy przytoczonych przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym – ograniczając się w tym miejscu jedynie do wykładni językowej tego przepisu – powiązać można, jak uczynił to organ podatkowy, z każdą rejestracją pojazdu, jaka następuje w świetle cytowanych przepisów, a więc także z czasową rejestracją, o której stanowi art. 74 ust. 2 w pkt 1, czy pkt 2 P.r.d. Nie można jednak pominąć, że takie literalne odczytywanie art. 107 ust. 1 u.p.a. budzi poważne

wątpliwości – przechodząc już do wykładni funkcjonalnej – jeśli uwzględni się charakterystykę samego podatku akcyzowego, a zwłaszcza jego konsumpcyjny oraz jednofazowy charakter. Podatek akcyzowy stanowi bowiem podatek nakładany na konsumpcję oznaczonych towarów (zasada konsumpcyjności). Jednocześnie z uwagi na jego jednofazowość (zasada jednofazowości) pobierany jest on z założenia na pierwszym szczeblu obrotu danym towarem. Stąd w razie, gdyby pomimo zapłaty podatku akcyzowego nie doszło jednak w kraju do konsumpcji określonego towaru, ustawodawca przewiduje możliwość zwrotu podatku, czego przykładem jest właśnie poddany analizie art. 107 ust. 1 u.p.a. Zwrot nie stanowi w tym ujęciu wyjątku od opodatkowania podatkiem akcyzowym, lecz jest elementem konstrukcyjnym tego podatku, uwzględniającym wskazane, charakteryzujące go zasady (czym innym jest zwrot, poprzez który realizuje się zwolnienie od podatku akcyzowego, por. np. art. 31 ust. 4 u.p.a.). Tymczasem nie każdy przewidziany przez ustawodawcę w przepisach ustawy – Prawo o ruchu drogowym przypadek rejestracji otwiera w swej istocie prawną możliwość konsumpcji samochodu osobowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Czasowa rejestracja przewidziana w art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. a P.r.d. – a więc rejestracja w celu umożliwienia wywozu pojazdu za granicę – co wynika *expressis verbis* z treści tego przepisu, zmierza do konsumpcji pojazdu poza granicami kraju, służąc bezpośrednio wyłącznie jego wywozowi poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ze względu zatem na wykazaną istotę podatku akcyzowego wykładnia art. 107 ust. 1 u.p.a. nie powinna uwzględniać tego rodzaju rejestracji, jako przeszkody do zwrotu podatku. Przyjęciu przeciwnego założenia sprzeciwiają się wartości, jakie legły u podstaw opodatkowania podatkiem akcyzowym, a jakie poddane zostały ochronie poprzez ustanowienie wspomnianych zasad tego opodatkowania.

Warunek braku rejestracji zgodnie z przepisami ustawy – Prawo o ruchu drogowym należy w konsekwencji interpretować zgodnie z zasadą konsumpcyjności, a nie zasadami dotyczącymi rejestracji pojazdów wynikającymi z przepisów P.r.d. Wprowadzenie przesłanki wymagającej, aby samochód osobowy nie był wcześniej zarejestrowany na terytorium kraju związane jest z realizacją zasady opodatkowania wyrobów akcyzowych w kraju ich konsumpcji. Akcyza jako podatek konsumpcyjny jest podatkiem pośrednim, co oznacza, że faktycznym podmiotem ponoszącym ciężar opodatkowania akcyzą jest ostateczny konsument, a nie podmiot formalnie zobowiązany do naliczenia i zapłaty tego podatku (zob. wyrok NSA z 22 stycznia

2020 r., sygn. akt I GSK 547/17, dostępny w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych, na stronie: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Za przyjęciem wykładni funkcjonalnej przemawia także wzgląd na racjonalność ustawodawcy, który z jednej strony poddał konsumpcję samochodów osobowych opodatkowaniu podatkiem akcyzowym, aby z drugiej strony wprost przewidzieć prawną możliwość niedopuszczenia do tej konsumpcji na terenie kraju, poprzez wywóz samochodu osobowego za granicę z wykorzystaniem jego czasowej rejestracji, o której mowa w art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. a P.r.d. Nie do przyjęcia byłaby natomiast taka konkluzja, w której racjonalny ustawodawca tworząc jedną instytucję prawną nie uwzględnia sposobu ukształtowania innej instytucji prawnej, która zostaje z tą pierwszą ściśle powiązana.

Zasadne staje się wobec powyższego przyjęcie – w powołaniu na wykładnię funkcjonalną art. 107 ust. 1 u.p.a. – że czasowa rejestracja, o której mowa w art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. a P.r.d. nie stanowi przeszkody do dokonania zwrotu podatku akcyzowego zapłaconego uprzednio na terytorium kraju od oznaczonego samochodu osobowego. Przyjęciu tej wykładni nie sprzeciwia się jednocześnie, co zostało już zasygnalizowane w poczynionych rozważaniach, charakter regulacji art. 107 ust. 1 u.p.a.

Za uznaniem prawidłowości przyjętej wykładni funkcjonalnej przemawia dodatkowo reguła ujęta w wyrażonej w art. 2a Ordynacji podatkowej zasadzie *in dubio pro tributario* (zasada ta jest przyjętym na gruncie prawa podatkowego odpowiednikiem zasady *in dubio pro libertate*, por. art. 11 Prawa przedsiębiorców). Przepis ten przewiduje, że niedające się usunąć wątpliwości co do treści przepisów prawa podatkowego rozstrzyga się na korzyść podatnika.

Zasada *in dubio pro tributario* stanowi oczywistą konsekwencję wyrażonej w art. 84 w zw. z art. 217 Konstytucji RP zasady *nullum tributum sine lege*. Zastosowanie trzech zestawów dyrektyw wykładni – językowej, systemowej oraz funkcjonalnej – z założenia skutkuje eliminacją wszelkich niejasności obarczających tekst prawny, a zatem pozwala na odtworzenie normy prawnej jako wypowiedzi jednoznacznej. Wobec tego przyjęcie zapatrywania, że zasada *in dubio pro tributario* znajduje zastosowanie dopiero po uwzględnieniu wszystkich rodzajów dyrektyw interpretacyjnych, wyklucza spełnienie przez tę zasadę jakiegokolwiek rzeczywistej funkcji, a w szczególności roli wyznaczonej jej przez ustawę zasadniczą. Trybunał

Konstytucyjny w swym orzecznictwie wskazał w konsekwencji, że jako reguła interpretacji zasada ta jest dyrektywą wykładni funkcjonalnej. Nieusuwalna wątpliwość dotycząca wykładni przepisów prawa podatkowego oznacza zatem tylko taką wątpliwość, która pozostaje aktualna po zastosowaniu reguł interpretacji językowej oraz systemowej. Trybunał uznaje konsekwentnie do wskazanej zasady, że argumentacja funkcjonalna, w tym celowościowa, nie powinna i nie może – w świetle wymogów wynikających z art. 84 w zw. z art. 217 Konstytucji – służyć zwiększeniu powinności obarczających jednostki (zob. wyrok TK z 13 grudnia 2017 r., sygn. akt SK 48/15, dostępny w Internetowym Portalu Orzeczeń, na stronie: <https://ipo.trybunal.gov.pl/>).

Organ podatkowy w zaskarżonej decyzji poprzestał jedynie na wykładni językowej art. 107 ust. 1 u.p.a. Jak zostało natomiast wykazane w dotychczasowych rozważaniach wykładnia językowa art. 107 ust. 1 u.p.a. – przy uwzględnieniu wartości przypisywanych ustawodawcy, jak również przy założeniu jego racjonalności – rodzi istotne wątpliwości interpretacyjne, które – przyjmując również zasadę in dubio pro tributario – powinny zostać rozstrzygnięte na korzyść podatnika. Niezaprzeczalnie bowiem uznanie zaprezentowanej w niniejszym uzasadnieniu wykładni funkcjonalnej art. 107 ust. 1 u.p.a. nie prowadzi do pogorszenia sytuacji prawnej podatnika.

Nie ma przy tym potrzeby sięgnięcia, jak czyni to strona skarżąca, po rozwiązania przyjęte na gruncie dyrektywy 2008/118/WE.

Sądowi znane są wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego, w tym wyrok, na który powołał się organ podatkowy, w których przyjęto odmienną, językową wykładnię art. 107 ust. 1 u.p.a. w zw. z art. 74 ust. 2 pkt. 2 lit. a P.r.d. (zob. wyroki NSA z 7 listopada 2019 r., sygn. akt I GSK 381/17, z 24 lipca 2019 r., sygn. akt I GSK 109/17, CBOSA). Orzeczenia te zapadły jednak w innych stanach faktycznych i nie mogą znaleźć bezpośredniego odniesienia do kontrolowanej sprawy. Podkreślić należy, że wykładnia językowa nie jest jedynym dopuszczanym przez NSA sposobem wykładni art. 107 ust. 1 u.p.a., o czym świadczy przytoczony już powyżej wyrok NSA z 22 stycznia 2020 r., sygn. akt I GSK 547/17.

Organ podatkowy dokonując błędnej wykładni art. 107 ust. 1 u.p.a. dopuścił się w dalszej kolejności także istotnego naruszenia art. 122, art. 187 § 1 i art. 191 Ordynacji podatkowej. Nie można bowiem a priori założyć, że czasowa rejestracja

samochodów osobowych objętych wnioskiem o zwrot akcyzy, w oparciu o art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. a P.r.d. stanowi o ich konsumpcji na terytorium kraju. Nie uzasadnia tego spostrzeżenie, że czasowa rejestracja z art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. a P.r.d. stanowi o dopuszczeniu pojazdu samochodowego do ruchu. Dość bowiem stwierdzić, że dopuszczony do ruchu – na warunkach wskazanych w art. 71 ust. 5 P.r.d. – zostaje także pojazd zarejestrowany za granicą, co nie oznacza przecież, że następuje przez to konsumpcja takiego pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zatem dopuszczenie do ruchu pojazdu samochodowego na terytorium kraju nie może być samo przez się poczytywane, jako odpowiadające powyżej wskazanej charakterystyce podatku akcyzowego, w tym zwłaszcza jego konsumpcyjnemu charakterowi.

25. Zagadnienie: brak uiszczenia opłaty abonamentowej RTV – wyrok z dnia 16 czerwca 2021 r., sygn. akt III SA/Po 193/21.

Odnosząc się do podnoszonego w treści skargi zarzutu co do nieistnienia obowiązku skarżącej z tytułu nieuiszczonej opłaty abonamentowej RTV za wskazany okres (zarzut określony w art. 33 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1427), konieczne było odwołanie się do przepisów ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1801 ze zm.), które mają znaczenie dla oceny merytorycznej podniesionego w skardze zarzutu nieistnienia obowiązku z tytułu opłaty abonamentowej RTV.

Stosownie do art. 2 ust. 1 u.o.a., za używanie odbiorników radiofonicznych oraz telewizyjnych pobiera się opłaty abonamentowe. Domniemywa się przy tym, że osoba, która posiada odbiornik radiofoniczny lub telewizyjny w stanie umożliwiającym natychmiastowy odbiór programu, używa tego odbiornika. Z kolei, jak stanowi art. 5 ust. 1 u.o.a., odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne podlegają, dla celów pobierania opłat abonamentowych za ich używanie, zarejestrowaniu w placówkach pocztowych operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe.

Po zarejestrowaniu odbiornika RTV, uiszczenie opłaty abonamentowej jest obowiązkiem, który wynika z mocy samego prawa, zatem dla jego realizacji nie jest

konieczna konkretyzacja w drodze indywidualnego aktu administracyjnego (decyzji administracyjnej – ww. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 marca 2010 r., K 24/08, pkt 3.3.4. uzasadnienia). Organ II instancji wskazał, że zdaniem wierzyciela stronie wystawiono książeczkę opłat RTV. Do akt sprawy załączono kserokopię duplikatu zawiadomienia o nadaniu skarżącej indywidualnego numeru identyfikacyjnego. W aktach sprawy znajduje się ponadto kserokopia złożonego przez skarżącą formularza "Zgłoszenia rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych albo zmiany danych" oraz "Oświadczenia o spełnianiu warunków do korzystania ze zwolnień od opłat abonamentowych".

Jak słusznie wskazał organ II instancji w uzasadnieniu swojego postanowienia zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 25 września 2007 r. w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych (Dz.U. z 2017 r. nr 187 poz. 1342) wierzyciel z urzędu został zobowiązany do nadania posiadaczom imiennych książeczek RTV indywidualnych numerów identyfikacyjnych i powiadomienia ich o nadanych numerach w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia, czyli do dnia 13 grudnia 2008 r. W § 3 powyższego rozporządzenia wskazano, że dowodem zarejestrowania odbiorników (z zastrzeżeniem § 5) jest:

1) wniosek o rejestrację odbiorników radiofonicznych lub telewizyjnych, o którym mowa w § 2 ust. 2, lub

2) zawiadomienie o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego użytkownikowi odbiorników radiofonicznych lub telewizyjnych, o którym mowa w § 2 ust. 4.

Wierzyciel nie posiada normatywnego obowiązku przesłania abonentowi takiego zawiadomienia listem poleconym lub za zwrotnym potwierdzeniem odbioru (§ 5 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia) ale – w aspekcie proceduralnym - powinien przedstawić jakikolwiek dowód świadczący o nadaniu tego pisma, gdyż w przeciwnym razie nie można uznać, że pismo to zostało wysłane.

Jak już wyżej zostało wskazane, wierzyciel nie przedstawił dowodu, iż poza wygenerowaniem przedmiotowego pisma z systemu informatycznego w istocie doszło do wysłania tego dokumentu stronie skarżącej. Nie wynika z akt administracyjnych, że wierzyciel dysponuje jakimkolwiek dowodem nadania przesyłki

zawierającej powyższy dokument skarżącej, a przynajmniej w toku postępowania administracyjnego dowodu tego wierzyciel nie przedstawił.

Sąd w pełni zaakceptował stanowisko zawarte m.in. w uzasadnieniu prawomocnego wyroku WSA w Poznaniu z dnia 15 marca 2018 r. (sygn. akt III SA/Po 85/18), wskazujące, że żaden przepis ustawy abonamentowej nie wymaga aby obowiązek informacyjny był realizowany przy pomocy przesyłek rejestrowanych – listów poleconych. Podkreślić jednak należy, iż w przypadku sporu w tym zakresie ciężar dowodu doręczenia pisma spoczywa na stronie spełniającej obowiązek informacyjny. W niniejszej sprawie wierzyciel nie wykazał, że spełnił wobec skarżącej ww. obowiązek informacyjny polegający na tym, iż wysłał, a nie tylko wygenerował ww. pismo z systemu komputerowego.

W omawianej sprawie wierzyciel ograniczył się jedynie do twierdzeń, że wydana została skarżącej książeczka radiofoniczna stanowiąca dowód zarejestrowania odbiorników.

W ocenie Sądu, wierzyciel przedwcześnie przyjął, nie dysponując wystarczającym materiałem dowodowym, że doręczono stronie skarżącej pismo zawierające zawiadomienie o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego lub też wierzyciel nie dołożył wymaganej w tych okolicznościach staranności, aby adresat pisma informacyjnego mógł zaznajomić się z jego treścią. Zauważyć należy, że nie jest zadaniem Sądu oceniać sposób rozwiązania spornej kwestii w przepisach mających zastosowanie w niniejszej sprawie. Tym niemniej nie ma żadnych podstaw, aby niedoskonałości przyjętych rozwiązań prawnych interpretować na niekorzyść strony skarżącej i nadawać oświadczeniu wierzyciela wyższą wartość dowodową niż oświadczeniu dłużnika. Dlatego oświadczenie strony skarżącej, że nie otrzymała przesyłki ma w ocenie Sądu taką samą wartość jak oświadczenie wierzyciela o jej wysłaniu (nie: doręczeniu) (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 15 marca 2018 r., sygn. akt III SA/Po 85/18). Sąd stwierdził, że wierzyciel nie wykazał – w kategoriach dowodowych - że spełnił wobec skarżącej ww. obowiązek informacyjny polegający na tym, że wysłał, a nie tylko wygenerował ww. pismo z systemu komputerowego. W ocenie Sądu, wierzyciel przedwcześnie przyjął, nie dysponując wystarczającym materiałem dowodowym w tym zakresie, że doręczono skarżącemu ww. sporne pismo (por. prawomocny wyrok WSA w Szczecinie z dnia 14 marca 2018 r., sygn. akt I SA/Sz 57/18).

Sąd wskazał ponadto, że sam organ II instancji podkreślił, że wierzyciel nie wskazał, kiedy skarżąca zarejestrowała odbiorniki RTV. Nie dołączył do akt sprawy wniosku o rejestrację odbiorników RTV złożonego przez zobowiązaną. W takiej sytuacji nie ma możliwości zweryfikowania danych wskazanych w zawiadomieniu o nadaniu skarżącej indywidualnego numeru identyfikacyjnego użytkownika odbiorników radiofonicznych lub telewizyjnych.

Sąd wskazał, że pomimo, iż nie można organom egzekucyjnym zarzucić naruszenia prawa, gdyż podporządkowały się treści art. 34 § 1 u.p.e.a. to jednak wobec normatywnych możliwości kontrolowania prawidłowości stanowiska wierzyciela w ramach skargi na postanowienie organu egzekucyjnego, uchylenie wydanych postanowień organów egzekucyjnych obu instancji było konieczne.

26. Zagadnienie: umorzenie postępowania w sprawie przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - wyrok z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt III SA/Po 35/21.

Sąd wskazał, że przedmiotem kontroli Sądu jest decyzja Dyrektora Oddziału Regionalnego ARMiR o utrzymaniu w mocy decyzji Kierownika Biura Powiatowego ARiMR, którą zgodnie z art. 105 § 2 K.p.a. umorzono postępowanie w sprawie przyznania płatności o przyznanie płatności systemów wsparcia bezpośredniego na rok 2020.

W ocenie Sądu, organ odwoławczy naruszył przepisy postępowania w stopniu, który powoduje konieczność uchylenia zaskarżonej decyzji. Postępowanie w niniejszej sprawie było prowadzone m.in. na podstawie przepisów K.p.a. (art. 105 § 2 K.p.a.) oraz ustawy z dnia 9 maja 2018 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (tj. Dz. U. 2019, poz. 1505).

Sąd stwierdził, że art. 105 K.p.a., stanowiący podstawę normatywną decyzji organu I instancji ustanawia dwie ogólne zasady umarzania postępowania administracyjnego: pierwszą przewidzianą w § 1, dotyczącą działania organu ex officio, ze skutkiem obligatoryjnego umorzenia postępowania administracyjnego, wobec jego bezprzedmiotowości i drugą, unormowaną w § 2 - dopuszczającą stosowanie zasady względnej dyspozycyjności, z pozostawieniem po stronie organu administracyjnego uznania co do umorzenia postępowania. Zgodnie z treścią

przepisu z art. 105 § 1 K.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Sąd podkreślił, że postępowanie w przedmiocie przyznania płatności rolnych wszczynane jest wyłącznie na wniosek podmiotu. Oznacza to, że z chwilą cofnięcia wniosku zachodzi obiektywna przeszkoda w dalszym prowadzeniu postępowania polegająca na braku wniosku uprawnionego podmiotu, czyli właściwy organ załatwiający taką sprawę zobligowany jest wydać decyzję o umorzeniu danego postępowania jako bezprzedmiotowego na podstawie art. 105 K.p.a. (por. wyrok NSA z 2 marca 2012 r. sygn. akt II OSK 2463/10, Lex nr 1145603, wyrok NSA z 14 września 2011 r. II OSK 1339/10, Lex nr 1132074, CBOSA). Podkreślić należy, że – w będącej przedmiotem kontroli judykacyjnej sprawie - od momentu złożenia wniosku o płatność brak jest w aktach jakiegokolwiek pisemnego oświadczenia skarżącego w zakresie zamiaru wycofania się przez skarżącego z programu w ramach płatności bezpośrednich za 2020 rok. Dopiero pismem zawierającym zarówno odwołanie, jak i prośbę o rozpoznanie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich, stanowiącym reakcję na decyzję Kierownika Biura Powiatowego ARiMR umarzającą postępowanie na podstawie art. 105 § 2 K.p.a. w przedmiotowej sprawie skarżący, powołując się na decyzję organu I instancji, jednoznacznie sprzeciwia się uznaniu przez organ, że skarżący wycofał wniosek o płatność. Ponownie rozpoznając sprawę organ weźmie pod uwagę ocenę prawną wyrażoną w niniejszym uzasadnieniu i podda ocenie twierdzenia strony skarżącej złożone w odwołaniu od decyzji organu I instancji wskazujące, że nie było intencją strony skarżącej wycofanie wniosku o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na rok 2020. Cofnięcie to - zdaniem skarżącego - nastąpiło przypadkowo. Dokonując badania tej okoliczności organ zobowiązany będzie do przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego na okoliczność cofnięcia przedmiotowego wniosku m.in. w zakresie przesłuchania strony postępowania, jak również przeprowadzenia dowodu z systemu informatycznego w zakresie zgłoszenia przemieszczania zwierząt (o której to okoliczności napisał skarżący w odwołaniu). Dopiero bowiem przeprowadzenie tych dowodów pozwoli organowi na prawidłową i kompleksową ocenę zachowania strony skarżącej w aspekcie faktycznej woli cofnięcia wniosku o płatności w ramach

systemów wsparcia bezpośredniego na rok 2020 i prawidłowej kontroli instancyjnej decyzji. Kierownika Biura Powiatowego ARiMR.

Dopiero po jednoznacznym ustaleniu ww. okoliczności obowiązkiem organu będzie także rozważenie czy umorzenie niniejszego postępowania administracyjnego nie jest sprzeczne z interesem społecznym. Rozważań w tym zakresie brak jest bowiem w uzasadnieniu decyzji organu odwoławczego, a okoliczność ta powoduje, że uzasadnienie to – z perspektywy wzorca unormowanego w art. 107 § 3 K.p.a. - jest wadliwe gdyż nie zawiera analizy jednej z wyżej wymienionych normatywnych podstaw umorzenia postępowania administracyjnego na podstawie art. 105 § 2 K.p.a.

27. Zagadnienie: wyrównanie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy policjantów – wyrok z dnia 12 października 2021 r., sygn. akt III SA/Po 584/21.

W sprawie o sygn. akt III SA/Po 584/21 Sąd wypowiedział się w kwestii dotyczącej wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy policjantów. Istota sporu do jakiego doszło w realiach kontrolowanej sprawy sprowadza się do stwierdzenia, czy przyjęta przez organy administracji publicznej wykładnia art. 115a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 360 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r. w zw. z art. 9 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 1610) jest zgodna z przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Organy przyjęły bowiem, powołując się na treść tych przepisów, że stronie skarżącej prawidłowo wypłacono ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia za każdy dzień niewykorzystanego urlopu, a więc w wymiarze wynikającym z art. 115a ustawy o Policji w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r., zaś skarżący podnosi, że taki wymiar rzeczzonego ekwiwalentu pieniężnego narusza art. 66 ust. 2 Konstytucji RP. W tak nakreślonym sporze Sąd przyznał rację stronie skarżącej. W pierwszej kolejności wskazano na mający w tym

względnie znaczenie stan prawny, w tym na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15 i powodowane przez ten wyrok konsekwencje prawne.

Zgodnie z art. 115a ustawy o Policji – w brzmieniu jaki przepis ten miał od początku jego obowiązywania, a więc od momentu dodania go do ustawy o Policji z dniem 19 października 2001 r. na mocy art. 1 pkt 33 ustawy z 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o Policji, ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ustawy – Prawo bankowe, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1084) – ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego oraz za każde rozpoczęte 8 godzin niewykorzystanego czasu wolnego przysługującego na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy o Policji ustala się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15 (Dz. U. z 6 listopada 2018 r., poz. 2102), stwierdził, że przywołany ostatnio art. 115a ustawy o Policji w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zd. 2 Konstytucji RP.

Stosownie do treści art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Jak przewiduje natomiast art. 190 ust. 3 zd. 1 Konstytucji RP orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Ta ostatnia sytuacja nie nastąpiła jednak w wyroku Trybunału z 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15.

Wejście w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dniem ogłoszenia oznacza, że w dacie ogłoszenia tego orzeczenia w organie urzędowym, w którym akt normatywny był ogłoszony (zob. art. 190 ust. 2 Konstytucji RP), realizuje się skutek wyeliminowania normy prawnej uznanej za niezgodną z Konstytucją RP z porządku prawnego, jednak skutek ten – co do zasady – następuje z mocą wsteczną (*ex tunc*),

a więc od daty wejścia tej normy w życie, chyba że Trybunał skorzystał z kompetencji odroczenia terminu utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnej normy (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 12 września 2018 r., sygn. akt II FSK 1898/17, dostępny w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych, na stronie: <https://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Zakwestionowany orzeczeniem Trybunału przepis jest bowiem konstytucyjnie wadliwy już od momentu wprowadzenia go do porządku prawnego. Utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego, o której mowa w art. 190 ust. 3 Konstytucji RP, oznacza, że przepis taki nie może być stosowany, poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma wobec tego skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność rozpoznania spraw z pominięciem niekonstytucyjnego przepisu.

Tym samym przepis prawa uznany za niekonstytucyjny nie może być stosowany, poczynając od daty jego uchwalenia (por. postanowienie NSA z 9 października 2007 r., sygn. I FSK 1261/07, Lex nr 440637; wyroki NSA z 15 listopada 2006 r., sygn. II OSK 1349/05, Lex nr 318307 oraz z 9 marca 2010 r., sygn. I FSK 105/09, Lex nr 606334).

Norma prawna uznana za niekonstytucyjną stanowi wadliwą podstawę prawną i podjęty na takiej podstawie prawnej akt administracyjny – choćby wydany przed wyrokiem Trybunału – musi zostać także uznany za wadliwy. W tym przypadku należy mieć na uwadze art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, zgodnie z którym orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania (por. wyroki NSA z 6 lutego 2008 r., sygn. akt II OSK 1745/07, z 11 sierpnia 2011 r., sygn. akt I OSK 226/11, z 5 grudnia 2017 r., sygn. akt I OSK 1079/17, z 10 września 2019 r., sygn. akt I OSK 2718/17, z 24 lipca 2020 r., sygn. akt II FSK 3245/19, CBOSA).

Mając to na względzie Sąd uznał, że skutkiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15, jest to, iż z dniem 6 listopada 2018 r., to jest z dniem ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw (poz. 2102), wyeliminowany został z porządku prawnego art. 115a ustawy o Policji w zakresie, w

jakim przepis ten ustalał wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, ze skutkiem od dnia jego wejścia w życie, to jest od dnia 19 października 2001 r. Przepis ten – w rzeczonym zakresie – nie może być w konsekwencji stosowany począwszy od dnia jego dodania do ustawy o Policji.

W dniu 1 października 2020 r., na mocy art. 1 pkt 16 ustawy z 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw, art. 115a ustawy o Policji otrzymał nowe brzmienie, zgodnie z którym ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego ustala się w wysokości 1/21 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy nowelizującej celem ustawodawcy było w tym względzie wdrożenie wyroku TK z 30 października 2018 r., sygn. K 7/15 (zob. druk sejmowy nr 432 z 16 czerwca 2020 r. dostępny na stronie: sejm.gov.pl). Jednocześnie w art. 9 ust. 1 ustawy nowelizującej zawarto przepis przejściowy, który stanowi, że przepis art. 115a ustawy zmienianej w art. 1 (ustawy o Policji - przyp. tut. Sądu) w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą stosuje się do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy wszczętych i niezakończonych przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy policjantowi zwolnionemu ze służby od dnia 6 listopada 2018 r. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy zmienianej w art. 1 (ustawy o Policji - przyp. tut. Sądu) w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r. Przy obliczaniu wysokości ekwiwalentu pieniężnego przysługującego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za rok 2018 określa się proporcję liczby dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego przysługującego przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz od dnia 6 listopada 2018 r.

Ustawodawca w art. 9 ust. 1 zd. 2 ustawy nowelizującej nie tylko wyłączył możliwość sięgnięcia w realiach kontrolowanej sprawy po art. 115a ustawy o Policji w

brzmieniu obowiązującym od 1 października 2020 r., lecz także – co dla treści niniejszego wyroku ma znaczenie rozstrzygające – dokonał restytucji mocy obowiązującej art. 115a ustawy o Policji w zakresie, w jakim przepis ten został przez wyrok TK z 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15, tej mocy obowiązującej pozbawiony. Ten ostatni zabieg ustawodawczy spowodował, że w kontrolowanej sprawie – w oparciu o art. 115a ustawy o Policji w brzmieniu obowiązującym przed 6 listopada 2018 r. (to jest przed wejściem w życie (ogłoszeniem) wyroku Trybunału) w zw. z art. 9 ust. 1 ustawy nowelizującej – organy uznały za prawidłową wysokość wypłaconego skarżącemu ekwiwalentu pieniężnego za każdy dzień niewykorzystanego urlopu w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia. Nie powinno jednak budzić wątpliwości, że wyinterpretowana w tym zakresie przez organy norma prawna z art. 115a ustawy o Policji w brzmieniu sprzed 6 listopada 2018 r. w zw. z art. 9 ust. 1 zd. 2 ustawy nowelizującej jest – w świetle przywołanego już wielokrotnie wyroku TK – oczywiście niekonstytucyjna i jako taka nie może stanowić podstawy wydanego w sprawie rozstrzygnięcia.

Sytuacja tzw. wtórnej niekonstytucyjności bezsprzecznie wystąpiła w realiach kontrolowanej sprawy, skoro ustawodawca nie tyle nawet, że ustanowił nowy przepis prawa materialnego, który nie odpowiadałby zasadom określonym w wyroku TK z 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15, ile poprzez przepis intertemporalny zawarty w art. 9 ust. 1 zd. 2 ustawy nowelizującej, nota bene nie znajdujący żadnego oparcia w wyroku sądu konstytucyjnego (Trybunał, co wymaga ponownego podkreślenia, nie odroczył bowiem terminu utraty mocy obowiązującej zakwestionowanej normy prawnej), ponownie wprowadził do porządku prawnego przepis prawa materialnego ujęty pierwotnie w art. 115a ustawy o Policji w brzmieniu bezpośrednio poddanym w tym wyroku negatywnej ocenie Trybunału.

Nie powinno wobec powyższego budzić wątpliwości, że stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15, niekonstytucyjność odnosi się nadal do norm prawnych wykładanych z art. 115a ustawy o Policji w brzmieniu sprzed 6 listopada 2018 r. w zw. z art. 9 ust. 1 ustawy nowelizującej.

Stąd orzekający w sprawie Sąd uznał, że art. 9 ust. 1 zd. 2 ustawy nowelizującej w zakresie, w jakim nakazuje ustalać wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub

dodatkowego za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, jest oczywiście niezgodny z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zd. 2 Konstytucji RP.

28. Zagadnienie: odmowa prawa do zwolnienia z opłacania należności z tytułu składek ZUS – wyrok z dnia 06 października 2021 r., sygn. akt III SA/Po 122/21.

W powołanym wyroku Sąd uznał, że skarga zasługuje na uwzględnienie, albowiem zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję wydano z naruszeniem przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Powodem, dla którego ZUS odmówił skarżącej zwolnienia z obowiązku opłacenia należności z tytułu składek za marzec 2020 r. było niezłożenie w ustawowym terminie do 30 czerwca 2020 r. prawidłowej deklaracji rozliczeniowej.

Zgodnie z art. 31zq ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374) za marzec, kwiecień i maj 2020 r. płatnik składek zobowiązany jest przysyłać deklaracje rozliczeniowe lub imienne raporty miesięczne na zasadach i w terminach określonych w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, chyba że zgodnie z tymi przepisami zwolniony jest z obowiązku ich składania. Przy czym, warunkiem zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, o których mowa w art. 31zo, jest przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 r. nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 r., chyba że płatnik składek zwolniony jest z obowiązku ich składania (art. 31zq ust. 3 ustawy COVID-19). W myśl zaś z art. 31zq ust. 4 ustawy COVID-19 zwolnieniu z obowiązku opłacania podlegają należności z tytułu składek, o których mowa w art. 31zo, znane na dzień rozpatrzenia wniosku o zwolnienie z opłacania składek. Przepis art. 31zo ust. 7 ustawy COVID-19 przewiduje, że odmowa zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, o których mowa w art. 31zo, następuje w drodze decyzji.

Z powołanych przepisów wynika, że na wniosek płatnika składek zwalnia się go od obowiązku płacenia tych składek, jeżeli złożył za te miesiące w terminie do 30

czerwca 2020 r. deklaracje rozliczeniowe (chyba, że był z tego obowiązku zwolniony na mocy przepisów usus). W przeciwnym razie ZUS wydaje decyzję odmowną.

ZUS przed wydaniem decyzji odmawiającej zwolnienia z opłacania składek za marzec 2020 r., a także w uzasadnieniu tej decyzji nie wyjaśnił dlaczego skarżąca nie była zwolniona z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych za ten miesiąc w świetle przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Podjęte przez organ rozstrzygnięcie oraz okoliczności stanowiące podstawę rozstrzygnięcia powinny znaleźć odzwierciedlenie w decyzji spełniającej wymogi określone w art. 107 Kpa, w tym w § 3 tego artykułu. Wskazany przepis stanowi, że uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

W uzasadnieniach wydanych w sprawie decyzji nie wyjaśniono precyzyjnie, ze wskazaniem podstawy prawnej wynikającej z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, z jakich powodów organ uznał, że skarżąca nie była zwolniona z obowiązku złożenia deklaracji rozliczeniowej za marzec 2020r. Decyzje nie zawierają żadnych wyjaśnień w tym zakresie.

Trudności związane z realizacją obowiązków organu wynikające ze specyfiki okresu pandemii (duża ilość spraw, ograniczenie funkcjonowania urzędów, stres związany z sytuacją) nie mogą usprawiedliwiać zaniechań organu, obciążając ich skutkami jedynie skarżącą.

Sąd uznał, że w rozpoznawanej sprawie doszło do istotnego naruszenia art. 9 Kpa, którym to ustawodawca nałożył na organy administracji publicznej obowiązek należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego; a także czuwania nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamości prawa, a to poprzez udzielanie im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Wskazać bowiem należy, że w następstwie złożenia przez skarżącą wniosku z doszło do wszczęcia postępowania administracyjnego, w którym, kierując się

zasadą wyrażoną w art. 9 Kpa organ powinien być czuwać nad tym, aby na skutek nieznamości prawa strona nie poniosła szkody. W tym celu, jak tego wymaga art. 9 Kpa, organ powinien być - w rozsądnym terminie - udzielić skarżącej niezbędnych wyjaśnień i wskazówek, a konkretnie wskazać, jakich dokumentów - zdaniem organu - brakuje, aby wniosek mógł zostać pozytywnie rozpatrzony. Z akt sprawy wynika, że organ nie wyjaśnił stronie - przed 30 czerwca 2020 r., że warunkiem pozytywnego załatwienia jej wniosku jest złożenie brakującej deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA. Organ ograniczył się do wydania – po upływie terminu określonego przepisem art. 31zq ust. 3 ustawy COVID-19 - decyzji odmownej.

W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że realizacja obowiązków wynikających z art. 9 Kpa polega m.in. na powinności organu administracji poinformowania strony w sposób szczegółowy o tym, od jakich okoliczności zależy rozstrzygnięcie sprawy i jakie dowody powinny być przedstawione przez stronę, aby zostało wydane rozstrzygnięcie o treści żądanej przez stronę (zob. wyrok NSA z 6 września 2001 r., sygn. V SA 44/01). Ponadto, obowiązek udzielania stronie informacji powinien być rozumiany w jak najszerszy sposób, jego naruszenie zaś należy traktować jako wystarczającą przesłankę do uchylenia decyzji (zob. teza 1. wyroku NSA z 25 czerwca 1997 r., sygn. SA/Lu 2087/95, LEX nr 30816).

Należy dodać, że art. 9 Kpa zobowiązuje organ do udzielania stronie potrzebnych informacji i wskazówek z urzędu, a nie tylko na wniosek.

W ocenie Sądu w sprawie doszło także do istotnego naruszenia przez organ obowiązku wynikającego z art. 79a § 1 Kpa, zgodnie z którym w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania dokumentacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

Z akt badanej sprawy nie wynika, aby przed wydaniem decyzji odmownej organ umożliwił stronie wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań; nie wyjaśnił również stronie przesłanek, które nie zostały spełnione lub wykazane, co może skutkować – i w tym wypadku skutkowało - wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Jest to o tyle istotne, że gdyby

nastąpiło to jeszcze przed 30 czerwca 2020 r., skarżąca miałaby szansę przed upływem ustawowego terminu wyjaśnić zaistniałą sytuację i – w razie konieczności – przedstawić wymaganą dokumentację rozliczeniową, tym bardziej, że otrzymując decyzję odmowną, pozostawała w przekonaniu, że dochowała wszelkich formalności. Organ powinien był więc o to zadbać.

Sąd zauważył, że jeśli organ odstępuje od zasad określonych w art. 10 § 1 Kpa i wytycznych płynących z art. 79a § 1 Kpa (co może nastąpić w sytuacji przewidzianej w art. 10 § 2 kpa), to w myśl art. 10 § 3 Kpa jest zobowiązany utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny takiego odstąpienia. Takiej adnotacji w aktach niniejszej sprawy brak. Sąd uznał zatem, że naruszenie przez ZUS art. 9, art. 10 § 1, art. 79a § 1 oraz art. 107 § 3 Kpa mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

29. Zagadnienie: postępowanie w przedmiocie zwrotu wydatków i wynagrodzenia za dozór pojazdu – wyrok z dnia 09 kwietnia 2021 r., sygn. akt III SA/Po 704/20.

W sprawie o sygn. akt III SA/Po 704/20 Sąd wypowiedział się w kwestii dotyczącej zwrotu wydatków i wynagrodzenia za dozór pojazdu. Sąd rozpoznający sprawę stwierdził, że zaskarżone postanowienie rażąco narusza prawo (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.) .

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 138 k.p.a. organ odwoławczy wydaje decyzję (postanowienie), w której uchyla zaskarżoną decyzję (postanowienie) w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tą decyzję (postanowienie) - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części. Ten rodzaj decyzji (postanowień) ma bowiem zastosowanie w sytuacji, gdy organ administracji działający w trybie odwoławczym nie ma wątpliwości co do stanu faktycznego w sprawie i nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia dodatkowego postępowania w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie (art. 136 k.p.a.) a zaskarżona decyzja (postanowienie) jest nieprawidłowa tzn. narusza ona przepisy prawa materialnego albo jest niezasadna (niecelowa, niesłuszna). Należy podkreślić, że potwierdzona w art. 15 k.p.a. zasada dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, daje stronie tego postępowania prawo do dwukrotnego

rozpatrzenia, a także rozstrzygnięcia jej sprawy przez dwa organy administracji. Oznacza to, że organ odwoławczy w całości rozpatruje i rozstrzyga sprawę załatwioną decyzją (postanowieniem) organu pierwszej instancji. Uchylając decyzję (postanowienie) organu pierwszej instancji, ma więc obowiązek zająć stanowisko w sprawie, co powinno nastąpić poprzez rozstrzygnięcie istoty sprawy, umorzenie postępowania lub przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. Jeżeli zatem organ drugiej instancji w części uchyla zaskarżoną decyzję/postanowienie (nie przekazując sprawy do ponownego rozpatrzenia na podstawie art. 138 § 2 k.p.a.), to nie może pozostawić poza zakresem rozstrzygnięcia wydanego na skutek takiego uchylecia jakiejś części sprawy załatwionej decyzją/postanowieniem organu pierwszej instancji. W takiej sytuacji decyzja/postanowienie wydana w wyniku rozpatrzenia odwołania/zażalenia nie rozstrzyga bowiem o całości sprawy zakończonej decyzją/postanowieniem "pierwszoinstancyjną", co jest równoznaczne z naruszeniem art. 138 § 1 pkt 2 w zw. z art. 15 k.p.a. W omawianej sprawie SKO uchyliło zaskarżone postanowienie w części nie orzekając i doprowadzając w ten sposób do tego, że w tej części sprawę organ odwoławczy pozostawił bez rozstrzygnięcia. Nadto zważyć należy, że zażaleniem objęto także pkt 4 postanowienia wydanego przez organ pierwszoinstancyjny i organ odwoławczy w tym zakresie ustosunkował się jedynie w uzasadnieniu nie dając wyraz w swoim rozstrzygnięciu. Skoro, jak stwierdza SKO w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, kwestie objęte pkt. 2 i 3 zaskarżonego postanowienia zostały wyłączone z przedmiotu rozpatrywania toteż w tej części należało uznać, że orzekanie przez organ I instancji było bezprzedmiotowe i w konsekwencji postanowienie w tej części należało uchylić i postępowanie umorzyć. Z kolei w zakresie pkt 4, jeżeli organ nie podzielił zarzutów zaskarżenia lecz uznał, że organ pierwszoinstancyjny prawidłowo orzekł należało w pozostałej części zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy. Ponadto Sąd zauważył, że organ w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia merytorycznie objął swoim rozpoznaniem część postanowienia organu I instancji, które nie było objęte zażaleniem a więc stało się prawomocne, co także rażąco narusza prawo. Sąd zwrócił uwagę na to, że postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne i dlatego postępowanie przed organem odwoławczym obliguje ten organ do ponownego rozpatrzenia sprawy. To zaś oznacza, że organ ten ma obowiązek merytorycznego rozpoznania sprawy.

Wskazać należy, że Samorządowe Kolegium Odwoławcze ograniczyło się praktycznie do ogólnikowego stwierdzenia, że zaskarżone postanowienie organu i instancji w zakresie pkt 4 zostało wydane zgodnie z przepisami obowiązującego prawa oraz jest w pełni słuszne i zasadne. Tak więc wbrew obowiązkowi ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy organ odwoławczy nie dokonał praktycznie żadnych własnych ustaleń faktycznych i samodzielnej oceny materiału dowodowego. Nie podał przepisów prawa materialnego, na których oparł swoją ocenę, nie dokonał ich wykładni, nie odniósł się również do twierdzeń strony skarżącej zawartych w zażaleniu.

30. Zagadnienie: odmowa przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wobec uprzedniego uznania przez organ odwoławczy, że małżonek osoby wymagającej opieki obiektywnie nie jest zdolny wypełnić obowiązku alimentacyjnego – wyrok z dnia 02 czerwca 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 57/21.

W powołanej sprawie decyzją z dnia 9 czerwca 2020 r. Burmistrz odmówił wnioskodawczyni przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z opieką nad niepełnosprawnym ojcem wskazując, że nie da się określić daty powstania niepełnosprawności, a nadto osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim. Uchylając to rozstrzygnięcie decyzją z 03 sierpnia 2020 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze (dalej: SKO) podkreśliło stwierdzenie niekonstytucyjności przepisu art. 17 ust. 1b u.ś.r., a nadto że pozostawanie w związku małżeńskim przez osoby wymagające opieki nie może być uważane za przesłankę odmowy prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, gdy małżonek obowiązany do sprawowania opieki nie jest obiektywnie zdolny tego obowiązku wypełnić, a zrealizować tę pomoc jest w stanie – w zastępstwie współmałżonka nie mającego takiej możliwości – osoba zobowiązana do alimentacji w dalszej kolejności. Z uwagi jednak na braki w materiale dowodowym przekazało sprawę do ponownego rozpoznania. Następnie decyzją z 04 września 2020 r. odmówił wnioskodawczyni przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego stwierdzając, że małżonka osoby wymagającej opieki jest w podeszłym wieku i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i nie ma w związku z tym możliwości sprawowania opieki nad mężem ze względu na swój stan zdrowia, jednak nie

legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Nie da się także ustalić daty powstania niepełnosprawności (art. 17 ust. 1b u.ś.r.). Wskutek rozpoznania odwołania SKO decyzją z 02 listopada 2020 r. ponownie wskazało bezzasadne niezastosowanie wyroku TK z 21 października 2014 r., K 38/13, jednakże uznało, że zasadną przesłanką odmowy przyznania prawa do świadczenia był brak legitymowania się przez małżonkę osoby wymagającej opieki orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Sąd podzielił stanowisko organu odwoławczego w zakresie konieczności uwzględnienia wyroku TK z 21 października 2014 r., K 38/13. Sąd uznał za kluczowe w sprawie uprzednie wydanie przez SKO decyzji kasatoryjnej. Związanie organu I instancji wytycznymi zawartymi w decyzji kasacyjnej nie jest przy tym bezwzględne, jednak w sprawie nie zaszły przesłanki do stwierdzenia, że organ I instancji nie był związany wykładnią przepisów dokonaną przez organ odwoławczy. Jakkolwiek nawet organ odwoławczy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy nie jest związany swym poglądem prawnym wyrażonym na wcześniejszym etapie postępowania w decyzji wydanej w oparciu o art. 138 § 2 K.P.A. to nie oznacza to całkowitej dowolności w odstępowaniu od poglądu prawnego. Każde takie odstępstwo musi zostać w sposób należyty i przekonujący umotywowane przez organ administracji, czego w sprawie zabrakło. Z powyższych względów Sąd uchylił obie decyzje. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły w szczególności: art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111 ze zm., dalej: u.ś.r.) oraz art. 8 i art. 138 § 2 oraz 2a kpa.

Wytyczne organu odwoławczego w zakresie wykładni przepisów mogących znaleźć zastosowanie w sprawie, o których mowa w art. 138 § 2a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 735), wiążą organ pierwszej instancji.

31. Zagadnienie: uchylenie ojcu, będącemu w trakcie postępowania rozwodowego, prawa do świadczenia wychowawczego na rzecz córki, po uprzednim umorzeniu postępowania w sprawie uchylenia tego prawa - wyrok z dnia 19 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 349/21.

Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na rzecz córki 01 lipca 2019 r. złożył jej ojciec (dalej: skarżący), któremu 04 lipca 2019 r. prezydent miasta przyznał prawo do świadczenia wychowawczego na jej rzecz na okres od 01 lipca 2019 r. do 31 maja 2021 r. Dnia 08 lipca 2019 r. wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na rzecz córki złożyła matka. Decyzją z 07 lipca 2020 r. prezydent miasta uchylił prawo do świadczenia przyznane skarżącemu 04 lipca 2019 r. Organ ustalił, że skarżący był w trakcie rozvodu z matką dziecka i od marca 2019 r. nie zamieszkuje z rodziną, a z żoną zawarł porozumienie określające okresy opieki nad dzieckiem i partycypowanie w kosztach oraz dobrowolnym przekazywaniu matce dziecka połowy świadczenia wychowawczego. Z opinii dla Sądu Okręgowego wynikało, że zgodził się z ustaleniem miejsca zamieszkania córki przy matce. Z rodzinnego wywiadu środowiskowego wynikało, że opieka nad córką sprawowana jest naprzemiennie w określone dni. Naprzemiennie zamieszkiwanie córki u niego i matki dziecka zostało potwierdzone w późniejszym oświadczeniu. W ocenie organu nie pozwoliło to na uznanie, że w sprawie występuje opieka naprzemienna nad córką. Dopóki nie zapadnie prawomocny wyrok dotyczący opieki naprzemiennnej – dowody wskazują na zamieszkiwanie córki z matką i jedynie uregulowanie kontaktów z ojcem, zatem skarżący nie był uprawniony do pobierania świadczenia wychowawczego na rzecz córki od 01 lipca 2019 r. Wskutek rozpoznania odwołania skarżącego Samorządowe Kolegium Odwoławcze (dalej: SKO) utrzymało w mocy decyzję organu I instancji. Wskazało, że wiążące jest porozumienie rodzicielskie wypracowane podczas postępowania rozwodowego, z którego wynika sprawowanie pieczy matki nad córką oraz jej miejsce zamieszkania. Fakt ewentualnej opieki naprzemiennnej musi wynikać wprost z orzeczenia sądu, a nie podlegać ocenie stron czy organów. Sytuacja prawna rodziny może ulec zmianie w przypadku prawomocnego wyroku sądu w przedmiocie wykonywania przez rodziców władzy rodzicielskiej i sprawowania pieczy nad małoletnią.

Sąd zaznaczył, że w organy pominęły decyzję z 20 listopada 2019 r. skierowaną do skarżącego, umarzającą postępowanie wszczęte z urzędu w sprawie uchylenia prawa do świadczenia wychowawczego przyznanego 04 lipca 2019 r. Decyzja ta w istocie rozstrzygała także o meritum sprawy stwierdzając brak podstaw do uchylenia tego prawa. Prezydent miasta uchylając skarżącemu prawo do świadczenia wychowawczego decyzją z 07 lipca 2020 r. nie wyjaśnił skarżącemu

powodów zmiany swego pierwotnego stanowiska i orzekł o nieprzysługiwaniu skarżącemu prawa w całym okresie, na jaki zostało ono przyznane, a więc także w czasie objętym już uprzednio zakresem decyzji z 20 listopada 2019 r. Ponadto organ orzekł o uchyleniu przyznanego prawa z mocą wsteczną, co w ocenie Sądu jako uchylenie obejmujące także okres przypadający przed wydaniem decyzji (a przynajmniej przed wszczęciem postępowania w sprawie uchylenia prawa i wstrzymaniem wypłaty świadczeń) jest niedopuszczalne. W trybie art. 27 u.p.p.w.d. nie podlega uchyleniu lub zmianie prawo do świadczenia wychowawczego już wcześniej skonsumowane. Organ byłby władny uchylić przyznane skarżącemu prawo do świadczenia wychowawczego najwcześniej od miesiąca, w którym doszło, po wszczęciu postępowania w sprawie uchylenia przyznanego prawa, do zablokowania wypłaty świadczeń i do wydania decyzji uchylającej na przyszłość. Po trzeciej w braku orzeczenia sądu w przedmiocie opieki nad dzieckiem, sytuacja prawna rodziców dysponujących pełnią władzy rodzicielskiej i opiekujących się dzieckiem w sposób faktycznie naprzemienny powinna być rozpatrywana na gruncie art. 22 u.p.p.w.d. i traktowana jako opieka "równoczesna". W konsekwencji gdy rodzice pozostający w rozłączeniu sprawują opiekę nad dzieckiem faktycznie w sposób naprzemienny, ale nie zapadło jeszcze orzeczenie sądu w tej materii, to w razie złożenia przez każdego z nich wniosku o przyznanie świadczenia wychowawczego na wspólne dziecko, o tym, któremu z rodziców świadczenie będzie wypłacane (w całości), decydować powinno pierwszeństwo wniosków. Z powyższych względów Sąd uchylił obie decyzje. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 4 ust. 2 pkt 1, art. 5 ust. 2a, art. 22 i art. 27 ustawy z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm., dalej: u.p.p.w.d.), art. 8 i art. 156 § 1 pkt 3 K.P.A.

W sytuacji, gdy rodzice pozostający w rozłączeniu sprawują opiekę nad dzieckiem faktycznie w sposób naprzemienny, ale nie zapadło jeszcze orzeczenie sądu w tej materii, to w razie złożenia przez każdego z nich wniosku o przyznanie świadczenia wychowawczego na wspólne dziecko, o tym, któremu z rodziców świadczenie będzie wypłacane (w całości), decydować powinno pierwszeństwo wniosków zgodnie z regułą wyrażoną w art. 22 zdanie drugie u.p.p.w.d.

32. Zagadnienie: uznanie sprawozdania z przeprowadzonych badań archeologicznych za informację publiczną - wyrok dnia 02 września 2021 r., sygn. akt IV SAB/Po 93/21.

Pismem z 12 stycznia 2021 r. stowarzyszenie wniosło do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dalej: WKZ) o udostępnienie, w trybie dostępu do informacji publicznej, kopii określonego pozwolenia z 2011 r. na przeprowadzenie badań archeologicznych wraz z wnioskiem o jego wydanie, sprawozdania z przeprowadzonych badań i dokumentacji naukowej z badań. W odpowiedzi z 22 stycznia 2021 r. WKZ przekazał kopię pozwolenia i stwierdził, że wniosek z załącznikami, a także sprawozdanie z badań nie stanowią informacji publicznej. Fakt, że dokument prywatny trafia do organu i służy realizacji powierzonych mu zadań bądź poinformowania o danej sytuacji nie oznacza, że nabiera on cech dokumentu urzędowego. Pismem z 15 kwietnia 2021 r. stowarzyszenie wniosło o udzielenie dalszych informacji, a 16 kwietnia 2021 r. wniosło skargę do WSA w Poznaniu na bezczynność WKZ. Skarżący podkreślił, że koniecznymi warunkami prawidłowego wykonania przedmiotowego pozwolenia są prowadzenie dokumentacji przebiegu badań archeologicznych i przekazanie jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia wskazanych w pozwoleniu badań oraz opracowanie wyników wskazanych w pozwoleniu badań i przekazania go wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 lat od dnia zakończenia tych badań. W kolejnych pismach stowarzyszenie wskazało w szczególności, że nie otrzymało sprawozdania z przeprowadzonych badań i dokumentacji naukowej z badań, a organ błędnie zakwalifikował je jako dokumenty prywatne wobec treści pozwolenia; skarga nie obejmuje wniosku z 15 kwietnia 2021 r. Organ wskazywał natomiast, że przedmiotowa dokumentacja nie była przekazana organowi przez inwestora po zakończeniu badań archeologicznych, wbrew treści pozwolenia, a więc nie stanowiła części akt postępowania administracyjnego zakończonego jego wydaniem – sprawozdanie wpłynęło dopiero na początku 2021 r., lecz jako dokument prywatny niestanowiący załącznika do pozwolenia nie stanowi informacji publicznej.

Sąd po wykazaniu, że WKZ jest podmiotem obowiązany do udzielania informacji publicznej, wskazał, że organ zasadnie odmówił udostępnienia wniosku o

wydanie pozwolenia wraz załącznikami do podania, uznając, że dokumenty te nie stanowią informacji publicznej. Stowarzyszenie zaakceptowało takie stanowisko. Odnośnie sprawozdania z przeprowadzonych badań archeologicznych Sąd omówił kwestię ochrony zabytków, badań archeologicznych i zabytków (art. 3, art. 4 u.o.z. i art. 6 pkt 3 lit. b) zaznaczając, że przedmiotowe pozwolenie obejmowało badania archeologiczne terenu cmentarzyska zniszczonego w czasie II wojny światowej. Sąd zaznaczył, że pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych może określać warunki, w tym prowadzenie dokumentacji przebiegu badań archeologicznych czy opracowanie wyników badań (i ich przekazanie WKZ), przy czym dokumentacja z badań archeologicznych powinna zawierać m.in. sprawozdanie z badań. Skoro organ nałożył na inwestora w pozwoleniu obowiązek m.in. sporządzenia sprawozdania z badań, to tym samym uznał, że takie sprawozdanie jest mu niezbędne do wykonywania ustawowych zadań. Prowadzi do wniosku, że sprawozdanie z przeprowadzonych badań archeologicznych, którego obowiązek sporządzenia i przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków został nałożony w udzielonym przez ten organ, w warunkach przysługującego mu uznania administracyjnego, pozwoleniu na prowadzenie tych badań, stanowi informację publiczną. W konkretnym przypadku źródłem informacji mogą być również dokumenty prywatne, o ile dotyczą „sprawy publicznej”. W zakresie dokumentacji naukowej organ sformułował swą ocenę w ogóle nią nie dysponując, a nadto w sprawie nie można było ustalić, o jaką konkretnie dokumentację chodzi, a w szczególności - czy w ogóle – a jeśli tak, to na jakiej podstawie, w jakim przedmiocie i zakresie – obowiązek jej sporządzenia został nałożony lub spoczywał na inwestorze. Organ powinien był tę dokumentację najpierw pozyskać i dopiero na jej podstawie wnioskować o charakterze informacji zawartych w tej dokumentacji. Ewentualnie – w przypadku niemożności jej pozyskania – winien poinformować wyraźnie Stowarzyszenie o nieposiadaniu żądanej dokumentacji i przyczynach takiego stanu rzeczy. Wobec nieudzielenia powyższej informacji skarżącemu, Sąd zobowiązał organ do rozpoznania wniosku w terminie 14 dni od dnia doręczenia organowi odpisu prawomocnego wyroku wraz z aktami administracyjnymi sprawy i stwierdził, że organ dopuścił się bezczynności, która nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły w szczególności: art. 6 ust. 1 ustawy z 06 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2176, dalej:

u.d.i.p.); art. 3, 4, 6, 36 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm., dalej: u.o.z.o.z.); § 5 ust. 6 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150, poz. 1579; dalej: rozporządzenie MK).

Sprawozdanie z przeprowadzonych badań archeologicznych, którego obowiązek sporządzenia i przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków został nałożony w udzielonym przez ten organ, w warunkach przysługującego mu uznania administracyjnego, pozwoleniu na prowadzenie tych badań, stanowi informację publiczną.

33. Zagadnienie: możliwość przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego osobie legitymującej się orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy, a w konsekwencji oceną związku pomiędzy rezygnacją z pracy lub niepodejmowaniem jej, a koniecznością sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną - wyrok z dnia 22 października 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 729/21.

Decyzją z 30 marca 2021 r. burmistrz odmówił wnioskodawcy przyznania prawa świadczenia pielęgnacyjnego w związku z opieką nad niepełnosprawnym ojcem. W uzasadnieniu powołał brak przesłanki z art. 17 ust. 1b u.ś.r. oraz brak związku pomiędzy rezygnacją z pracy lub niepodejmowaniem jej a koniecznością sprawowania opieki. Po rozpoznaniu odwołania od powyższej decyzji Samorządowe Kolegium Odwoławcze (dalej: SKO) utrzymało ją w mocy. Wyjaśniło, że burmistrz winien uwzględnić wyrok TK z 21 października 2014 r., sygn. akt K 38/13 i nie do zaakceptowania w sprawie jest odmowa w powołaniu na art. 17 ust. 1b u.ś.r. Podzieliło jednak stanowisko w zakresie niespełnienia przesłanki z art. 17 ust. 1 u.ś.r. wskazując, że skarżący jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, a zatem nie można twierdzić, że nie podejmuje zatrudnienia z tego względu, że sprawuje opiekę nad

niepełnosprawnym ojcem. Powodem niepodejmowania zatrudnienia jest stan jego zdrowia, a dokładnie fakt niemożności podjęcia pracy z uwagi na orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy ze względów zdrowotnych. Skarżący nie podejmował zatrudnienia przez okres prawie 3 lat przed datą powstania znacznego stopnia niepełnosprawności jego ojca. Nie był zarejestrowany w Urzędzie Pracy, a mógł podjąć pracę na stanowisku pracy chronionej.

Sąd podzielił ocenę prawną dokonaną przez SKO w zakresie stosowania wyroku TK wobec przesłanki z art. 17 ust. 1b. Odnośnie drugiej z przesłanek zaznaczył, że nie może zrezygnować z (odpowiednio: nie podejmować) zatrudnienia w okolicznościach opisanych w art. 17 ust. 1 u.ś.r. tylko osoba niezdolna do jakiegokolwiek (bez żadnych wyjątków) pracy. Osoba uznana za niezdolną do pracy może być zatrudniona w warunkach pracy chronionej, bez utraty statusu osoby niezdolnej do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Ponadto orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, jest traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, co potwierdza art. 3 pkt 20 u.ś.r. Całkowita niezdolność do pracy czy umiarkowany stopień niepełnosprawności – nie wykluczają sprawowania przez tę osobę opieki nad niepełnosprawnym i ubiegania się z tego tytułu o świadczenie pielęgnacyjne. Dopiero legitymowanie się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (odpowiednio: orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji - art. 3 pkt 21 lit. b u.ś.r.) wyklucza z kręgu osób mogących sprawować opiekę nad niepełnosprawnym i ubiegać się o świadczenie pielęgnacyjne z tego tytułu oraz skutkuje przejściem tego uprawnienia na inne osoby. Sąd podkreślił, że z biegiem tego czasu powody niepodejmowania zatrudnienia mogą się zmieniać. Dlatego – inaczej niż przy przesłance "rezygnacji z zatrudnienia" – dla oceny istnienia prawnie relewantnego związku pomiędzy (dalszym) "niepodejmowaniem zatrudnienia", a sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym w stopniu znacznym krewnym, istotne znaczenie ma nie to, z jakiego powodu zakończył się ostatni okres zatrudnienia (innej pracy zarobkowej) opiekuna i od kiedy nie pozostaje on już w zatrudnieniu, lecz to, z jakiego powodu ów opiekun nadal nie podejmuje zatrudnienia (innej pracy zarobkowej) w czasie sprawowania opieki na niepełnosprawnym podopiecznym i ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne – czy właśnie w związku ze sprawowaniem tej opieki, czy może z innej przyczyny. Wobec powyższego Sąd uchylił obie decyzje. Podstawę

prawną rozstrzygnięcia stanowił art. 3 pkt 20, art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111 ze zm., dalej: u.ś.r.)

Inaczej niż przy przesłance „rezygnacji z zatrudnienia” – dla oceny istnienia prawnie relewantnego związku pomiędzy (dalszym) „niepodejmowaniem zatrudnienia”, a sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym w stopniu znacznym krewnym, istotne znaczenie ma nie to, z jakiego powodu zakończył się ostatni okres zatrudnienia (innej pracy zarobkowej) opiekuna i od kiedy nie pozostaje on już w zatrudnieniu, lecz to, z jakiego powodu ów opiekun nadal nie podejmuje zatrudnienia (innej pracy zarobkowej) w czasie sprawowania opieki na niepełnosprawnym podopiecznym i ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne – czy właśnie w związku ze sprawowaniem tej opieki, czy może z innej przyczyny.

34. Zagadnienie: nałożenie obowiązku wykonania określonych robót i czynności w budynku celem doprowadzenia go do stanu zgodnego z prawem w zakresie bezpieczeństwa konstrukcji, wobec impasu między stanowiskiem inwestora i konserwatora zabytków - wyrok z dnia 22 lipca 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 327/21.

Przeprowadzona na terenie realizowanej inwestycji (przebudowa budynku kamienicy) kontrola wykazała nieprawidłowość w postaci odchylenia się ściany frontowej w kierunku ulicy. Ustalono, że zaprzestano prowadzenia robót budowlanych wobec rozbieżności stanowiska Miejskiego Konserwatora Zabytków (dalej: MZK), nakazującego pozostawienie ściany frontowej, a stanowiskiem inwestora (dalej także jako spółka, skarżąca) wnoszącego o jej rozbiórkę, w jego ocenie niezbędną ze względów technicznych. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego (dalej: PINB) ustalił, że przemieszczenia ściany frontowej zagrażają jej stabilności i niezbędne jest wykonanie prac zabezpieczających. Postanowieniem z 12 lutego 2020 r., na podstawie art. 50 ust. 1 P.b., wstrzymał prowadzenie robót budowlanych wykonywanych na podstawie decyzji prezydenta miasta z 30 września 2008 r., przeniesionej na inwestora decyzją z 30 października 2017 r., nadto obowiązał inwestora do przedstawienia ekspertyzy technicznej kamienicy

wskazującej sposób zabezpieczenia ściany frontowej budynku – w celu uniemożliwienia dalszego odchylenia jej od pionu. Inwestor dostarczył ekspertyzę po wyznaczonym terminie, zatem niemożliwe stało się wydanie decyzji na podstawie art. 51 ust. 1 P.b. Decyzją z 23 października 2020 r. organ umorzył postępowanie, a następnie pismem z 28 października 2020 r. wszczął nowe postępowanie. Decyzją z 13 listopada 2020 r. PINB nałożył na skarżącą obowiązek wykonania określonych robót i czynności w celu doprowadzenia budynku do stanu zgodnego z prawem w zakresie bezpieczeństwa konstrukcji z odniesieniem do przedłożonej przez inwestora ekspertyzy. W odwołaniu skarżąca zarzuciła w szczególności nałożenie nieadekwatnego i nieproporcjonalnego do celu obowiązku i niewykonalnego w wyznaczonym 3-miesięcznym terminie. Podkreśliła bardzo zły stan techniczny budynku i wybiórcze odniesienie się do ekspertyzy wskazującej podwyższone ryzyko katastrofy budowlanej w przypadku podjęcia prac zabezpieczających. Zdaniem skarżącej właściwym rozwiązaniem jest częściowa rozbiórka istniejącego budynku i jego odtworzenie w oparciu o współczesne rozwiązania techniczne. Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego (dalej: WINB) uchylił decyzję w części, w jakiej określono podstawę prawną i w tym zakresie orzekł w oparciu o art. 51 ust. 7 P.b., utrzymując decyzję w pozostałym zakresie w mocy. Wyjaśnił pojęcie stanu zgodnego z prawem i znajdowanie się obiektu pod ochroną konserwatorską i organy konserwatorskie nie mają uprawnień do wydania decyzji rozbiórkowej. Inwestor wiedział o zagrożeniu co najmniej od 2018 r., a taki okres umożliwiał podjęcie czynności pozwalających na m.in. zabezpieczenie obiektu.

Sąd zaznaczył w szczególności, że roboty zostały wykonane przynajmniej w części, a ich zaniechanie może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia. Działania zabezpieczające zalecił zarówno MZK, jak i PINB. Odnosząc się do ekspertyzy i art. 51 P.b. Sąd zauważył, że umorzenie postępowania w październiku 2020 r. pozostawało poza zakresem sprawy, a nadto podkreślił treść art. 81c ust. 2 P.b. Z ekspertyzy wynikało, wbrew tezom skarżącej, że zabezpieczenie ściany frontowej jest technicznie wykonalne, lecz ekonomicznie nieopłacalne. W ekspertyzie podkreślono nadto, że konieczne jest wykonanie tymczasowego zabezpieczenia (w zakresie recypowanym następnie wprost przez organy). W ocenie Sądu kwestie ekonomiczne nie mogą stać na przeszkodzie ochronie zabytków, a tym bardziej ochronie zdrowia i życia ludzi. Ponadto jedną z podstaw prawidłowej budowy

określonej art. 5 ust. 1 pkt 7 P.b. jest zapewnienie ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów objętych ochroną konserwatorską. Interes skarżącej w przeprowadzeniu inwestycji w obiekcie nie może być interesem nadrzędnym. Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił skargę. Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowił art. 5 ust. 1 pkt 7, art. 50 ust. 1, art. 51 ust. 7 ustawy z 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2020 r. poz. 1333 ze zm., dalej: P.b.).

35. Zagadnienie: ocena charakteru braków formalnych podania o zmianę zezwolenia na przetwarzanie odpadów – wyrok z dnia 08 września 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 212/21.

Spółka (dalej także skarżąca) wniosła 05 marca 2020 r. do starosty o zmianę zezwolenia na przetwarzanie odpadów na terenie oczyszczalni ścieków. Pismem z 03 marca 2020 r. starosta wystąpił Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (dalej: WIOŚ) o przeprowadzenie kontroli na terenie oczyszczalni, a wraz z wnioskiem przekazano dokumentację. Po przeprowadzonej kontroli, postanowieniem z 15 lipca 2020 r. WIOŚ zaopiniował negatywnie spełnienie wymagań w przepisach prawa ochrony środowiska przez spółkę. Zaznaczył, że skarżąca nie uwzględniła we wniosku miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów, maksymalnej masy poszczególnych rodzajów odpadów i maksymalnej łącznej masy wszystkich rodzajów odpadów, które mogą być magazynowane w tym samym czasie oraz które mogą być magazynowane w okresie roku, największej masy odpadów, które mogłyby być magazynowane w tym samym czasie w instalacji, obiekcie budowlanym lub jego części lub innym miejscu magazynowania odpadów, wynikającej z wymiarów instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub innego miejsca magazynowania odpadów, całkowitej pojemności (wyrażonej w Mg) instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub innego miejsca magazynowania odpadów. WIOŚ odniósł się przy tym do art. 3 ust. 1 pkt 5 u.o., dokonując analizy procesu przetwarzania odpadów i konieczności magazynowania odpadów. Wobec negatywnej opinii WIOŚ starosta odmówił spółce zmiany zezwolenia. Wskutek rozpoznania odwołania spółki, Samorządowe Kolegium Odwoławcze (dalej: SKO) decyzją z 02 października 2019 r. uchyliło zaskarżoną decyzję wskazując, że rozpoznało w szczególności zarzuty dotyczące postanowienia WIOŚ, wobec jego

niezaskarżalności w administracyjnym toku postępowania i uznało, że WIOŚ nie jest organem uprawnionym do weryfikowania czy złożone podanie o zmianę zezwolenia na przetwarzanie odpadów zawiera braki formalne. Jeżeli WIOŚ stwierdzi braki formalne wniosku winien poinformować o tym organ I instancji, który w razie potwierdzenia braków powinien wezwać spółkę do ich usunięcia. SKO podzieliło ocenę spółki, że art. 42 ust. 2 pkt 5 u.o. odnosi się do magazynowania odpadów, które będą podlegać przetworzeniu, a nie odpadów, które zostaną wytworzone na skutek przetworzenia odpadów objętych zezwoleniem na przetwarzanie.

Sąd uznał legitymację WIOŚ do złożenia sprzeciwu na podstawie art. 16 ust. 3 pkt 2 u.I.O.S. Sąd podkreślił, że nie jest dopuszczalna - na etapie wniesienia sprzeciwu - ocena jej uwarunkowań materialnoprawnych. Ustalenia organu II instancji, co do wystąpienia przesłanek dla wydania decyzji o charakterze kasatoryjnym były nietrafne. SKO wskazało, że WIOŚ nie jest organem uprawnionym do weryfikowania, czy złożone podanie o zmianę zezwolenia na przetwarzanie odpadów zawiera braki formalne, przy czym w ocenie WIOŚ nie jest to warunek formalny wniosku, lecz określenie miejsca magazynowania odpadów stanowi przesłankę określoną przepisami ustawy o odpadach (WIOŚ odniósł się art. 42 ust. 2 pkt 5, a także art. 3 ust. 1 pkt 5 u.o.). Spór między WIOŚ a SKO dotyczy wykładni przepisów dotyczących konieczności magazynowania odpadów i związanego z tym monitoringu. Są to zagadnienia o charakterze materialnym, a nie procesowym. Nie dotyczą one kwestii prawidłowości przeprowadzenia postępowania dowodowego (wyjaśniającego), lecz jedynie oceny prawidłowości zastosowania przepisów ustawy o odpadach. Wobec powyższych ustaleń Sąd uchylił zaskarżoną decyzję. Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 3 ust. 1 pkt 5, art. 41a ust. 3, art. 42 ust. 2 pkt 5 ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2020 r. poz. 701 ze zm., dalej u.o.), art. 16 ust. 3 pkt 2 ustawy z 20 lipca 2001 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 995, dalej: u.I.O.S.).

36. Zagadnienie: uznanie informacji o wydanych osadzonemu konsolach do gier za informację publiczną - wyrok z dnia 17 listopada 2021 r., sygn. akt IV SAB/Po 132/21.

Skarżący pismem z 16 czerwca 2021 r. wniósł do Dyrektora Zakładu Karnego (dalej: Dyrektor) o udostępnienie informacji publicznej ile konsol do gier wydano osadzonemu w podległej Dyrektorowi jednostce od 01 stycznia 2021 r. do dnia rozpatrzenia wniosku, z podziałem na miesiące. W odpowiedzi z 28 czerwca 2021 r. Dyrektor stwierdził, że żądana informacja nie stanowi informacji publicznej. Zdaniem skarżącego załatwienie w formie decyzji, o której mowa w art. 7 pkt 1 K.K.W. stanowi informację publiczną. W ocenie organu konsole do gier nie stanowią majątku publicznego, a prywatny majątek osób pozbawionych wolności. Zgody na ich posiadanie nie mają charakteru spraw publicznych, nie są wydawane w trybie przewidzianym w przepisach K.K.W. i przepisach wykonawczych do tej ustawy. Postępowanie wykonawcze nie podlega kognicji sądów administracyjnych; nadzór sprawuje sąd penitencjarny, a w zakresie nieuregulowanym w K.K.W. stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego, a nie administracyjnego. Organ nie był zatem zobligowany do wydania decyzji

Sąd, po wykazaniu, że Dyrektor jest podmiotem obowiązany do udzielania informacji publicznej, wskazał, że zgody na wydawanie osadzonemu konsol, jako informacje o sposobach przyjmowania i załatwiania spraw (art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. d u.d.i.p.) stanowią informację publiczną i wynikają z art. 110a § 2 K.K.W. Należą do sprzętu komputerowego, przedmiotów będących wyrazem kulturalnych zainteresowań skazanego. Tym samym wydanie konsol do gier osadzonemu – jako podmiotom, na których stan posiadania w celach wpływ ma dyrektor zakładu karnego – stanowi informację o sprawach publicznych ze względu na sposób ich (tj. spraw) – załatwienia. Marginalnie Sąd zauważył, że przygotowanie informacji o posiadanych przez osadzonych konsolach do gier czy innych przedmiotach, na których posiadanie zezwolił dyrektor zakładu karnego na podstawie art. 110 § 2 K.K.W., zgodnie z żądaniem wnioskodawcy na podstawie wskazanych przezeń kryteriów może stanowić informację przetworzoną w związku z zaangażowaniem znacznych sił i środków niezbędnych do jej przygotowania. Sytuacja taka zachodziłaby w szczególności wobec braku stosownych rejestrów umożliwiających nienastępczące trudności przygotowanie odpowiednich zestawień. Końcowo Sąd uznał, że organ

pozostawał w zarzucanej beczynności w rozpoznaniu wniosku Skarżącego z 16 czerwca 2021 r., która nie miała jednak charakteru rażącego. Zobowiązał organ do rozpoznania wniosku skarżącego w terminie 14 dni od otrzymania odpisu prawomocnego wyroku wraz z aktami administracyjnymi sprawy. Oddalił wniosek skarżącego o zasądzenie sumy pieniężnej i nie uwzględnił wniosku skarżącego o zwrot kosztów poniesionych w sprawie, w tym kosztów wysyłanej korespondencji, ponieważ skarżący został zwolniony z kosztów sądowych, a koszty korespondencji nie zostały przez skarżącego wykazane (ujęte w spisie kosztów). Podstawę prawną stanowiły przepisy: art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy z 06 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2176 ze zm., dalej: u.d.i.p.), art. 110a § 2 ustawy z 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2021 r. poz. 53 ze zm., dalej: K.K.W.).

37. Zagadnienie: przedawnienie opłaty za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, prowadzenie postępowania w przedmiocie określenia ww. opłaty po wniosku o stwierdzenie nadpłaty oraz oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - wyrok z dnia 25 listopada 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 358/21.

Skarżący w dniu 16 lutego 2015 r. przedłożył Marszałkowi Województwa (dalej: marszałkowi) wykaz zawierający informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat, dotyczący wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza za 2014 r. Pismem z 23 stycznia 2017 r. przedłożył korekty wykazów obejmujące opłaty za korzystanie ze środowiska lata 2011 – 2015 wraz z wnioskiem o zwrot nadpłaty. Marszałek 20 marca 2017 r. przeprowadził własną kontrolę, a nadto kontrola Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dalej: WIOŚ) wykazała, że skarżący eksploatuje instalację energetycznego spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej 5,029 MW, która wymaga pozwolenia. Skarżącego obowiązano do przedłożenia organowi korekty wykazów za okres od II półrocza 2011 r. do 2016 r. m.in. z naliczeniem opłaty podwyższonej za eksploatację instalacji energetycznego spalania paliw bez wymaganego pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. W odpowiedzi skarżący złożył korekty za lata 2015 i 2016 bez ujęcia opłaty podwyższonej. Wyjaśnił, że moc instalacji została

niewłaściwie oszacowana; ponadto poinformował o złożeniu wniosku o wydanie nowego pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Marszałek ponownie wezwał skarżącego do przedłożenia korekt. Skarżący pismem z 14 czerwca 2017 r. wniósł o anulowanie obowiązku przedłożenia korekt i naliczania opłaty podwyższonej. Dnia 03 lipca 2017 r. przedłożył korekty za okres od II półrocza 2011 r. do 2014 r., w których nie naliczono opłaty podwyższonej. Opłata została ustalona ryczałtowo jak dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej do 5 MW, dla których nie jest wymagane pozwolenie. W toku wszczętego 09 sierpnia 2017 r. postępowania w sprawie określenia opłaty za korzystanie ze środowiska za 2014 r. skarżący wniósł m.in. o umorzenie postępowania w całości, a ew. o przeprowadzenie rozprawy i dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia rzeczywistej mocy cieplnej kotłów. Przeprowadzono rozprawę, podczas której WIOŚ wykazywał prawidłowość ustaleń. Marszałek podzielił ustalenia WIOŚ i uznał wniosek o dowód w postaci opinii biegłego za bezprzedmiotowy. Pismem z 07 grudnia 2017 r. skarżący ujawnił błąd rachunkowy w obliczeniach WIOŚ wykazując, że łączna moc cieplna kotłów wynosi poniżej 5 MW. W toku postępowania przedłożył także prywatną opinię biegłego. Decyzją z 12 marca 2018 r. marszałek wymierzył skarżącemu opłatę podwyższoną za korzystanie ze środowiska, określając kwotę zaległych zobowiązań. W jego ocenie opinia nie zawierała dowodów kwestionujących ustalenia WIOŚ, nie zmieniła też ustaleń organu co do nominalnej mocy cieplnej kotłów. Wprawdzie analiza wyliczeń WIOŚ potwierdziła błąd matematyczny, jednak organ korygując usterki uznał, że przy ustalaniu nominalnej mocy cieplnej kotłów należy posłużyć się danymi wyjściowymi wynikającymi bezpośrednio z materiałów źródłowych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze (dalej: SKO) decyzją z 15 października 2018 r. uchyliło rozstrzygnięcie i przekazało sprawę do ponownego rozpoznania zwracając uwagę na powołanie biegłego. Marszałek w ponownie prowadzonym postępowaniu powołał biegłych z Politechniki i uznał, że działania skarżącego podważające ich opinię mają charakter wyłącznie polemiczny, a dodatkowe dowody czy przeprowadzenie rozprawy są zbędne. W sprawie przedstawiono trzy, niekorzystne dla skarżącego, opinie (biegłych oraz stanowiska WIOŚ i marszałka). Marszałek decyzją z 05 marca 2019 r. ponownie wymierzył skarżącemu opłatę za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza stanowiącą różnicę pomiędzy opłatą należną, a wynikającą z wykazu zawierającego zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska

oraz o wysokości należnych opłat – za 2014 r. Wskutek rozpoznania odwołania, decyzją z 10 grudnia 2020 r. SKO utrzymało w mocy zaskarżone rozstrzygnięcie. W uzasadnieniu stwierdziło, że przeprowadzone dowody wykazały, że marszałek prawidłowo ustalił opłatę, bowiem skarżący miał obowiązek uzyskać pozwolenie na stosowanie kotłów o mocy powyżej 5 MW. SKO przeprowadziło postępowanie uzupełniające i biegli podtrzymali wcześniejsze stanowisko. Organ nie mógł pominąć ustaleń WIOŚ, a opinia biegłych je potwierdziła. Stanowisko ekspertów skarżącego zostało skutecznie zakwestionowane. Sąd podkreślił, że wobec odpowiedniego stosowania przepisów działu III O.p. do ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska opłata za 2014 r. winna ulec przedawnieniu 31 grudnia 2020 r. (art. 70 § 1 O.p. w zw. z art. 281 i 285 P.o.ś.), natomiast decyzja organu II instancji została doręczona (najprawdopodobniej, gdyż organ nie był w stanie tego wykazać) 27 stycznia 2021 r. Organ przy tym nie wykazał, by wystąpiły przesłanki zawieszające czy przerywające bieg terminu przedawnienia. Ponadto, podstawę do przeprowadzenia przez marszałka kontroli stanowił wniosek skarżącego o stwierdzenie nadpłaty, a następnie organ wszczął z urzędu postępowanie w przedmiocie wymierzenia opłaty. Mimo treści art. 75 § 4a i art. 79 O.p. w sentencji decyzji brak rozstrzygnięć co do wniosku skarżącego o stwierdzenie nadpłaty; z uzasadnień decyzji nie wynika, by taki wniosek organy rozpatrywały. Kolejną przesłankę przemawiającą za uchyleniem decyzji stanowił brak poinformowania przez organ o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji przez organ odwoławczy, w szczególności wobec uzupełnienia przez SKO materiału dowodowego o opinię uzupełniającą, którą wraz z pierwotną opinią biegłych organ uczynił naczelnym dowodem w sprawie, co stanowiło naruszenie art. 10 i art. 81 K.P.A. Z opinii uzupełniającej wynikało nadto, że jej autorzy mogli się odnieść do stanowiska ekspertów skarżącego, gdyż wraz z dokumentacją nie zostało im ono przekazane, nadto, że niemożliwe jest określenie rzeczywistej wartości stopnia suchości pary, zasadne było zatem pytanie do ekspertów skarżącego i wykonanie bilansu energetycznego. Wątpliwe było zatem spełnienie warunku z art. 79 § 2 K.P.A. Kwestie te zostały zbyte milczeniem, co wskazuje naruszenie art. 7, 77 i 80 K.P.A. Dodatkowo organy odnosiły się do ustaleń kontroli WIOŚ z pominięciem błędu rachunkowego, który po korekcie przez marszałka wskazywał brak konieczności

uzyskania pozwolenia. Z opinii biegłych wynikała konieczność przeprowadzenia rozprawy (art. 89 § 2 K.P.A.). Niezasadny był jednak zarzut traktowania WIOŚ jak „konsultanta”, bowiem woli ustawodawcy ustalenia własne marszałka są ekwiwalentne względem wyników kontroli WIOŚ (art. 288 ust. 1 pkt 2 P.o.ś.). Sąd zaznaczył odnośnie wniosku skarżącej o przeprowadzenie dowodu z prywatnej opinii biegłych, że możliwość przeprowadzenia uzupełniających dowodów w postępowaniu sądowo-administracyjnym należy odnosić do sytuacji wystąpienia istotnych wątpliwości związanych z oceną czy zaskarżony akt jest zgodny z prawem, nie zaś do sytuacji wystąpienia istotnych wątpliwości związanych z ustaleniem zaistniałego w sprawie stanu faktycznego, które obowiązany jest wyjaśnić organ administracyjny. W konsekwencji Sąd uchylił zaskarżoną decyzję. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły w szczególności: art. 281, art. 285 ust. 1 i 2, art. 288 ust. 1 pkt 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219, dalej: P.o.ś.), art. 70 ust. 1, art. 79 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., dalej: O.p.).

38. Wyrok z dnia 12 stycznia 2021 r., sygn. akt I SA/Po 324/20.

Powołany wyrok dotyczy skutków prawnych rozbieżności pomiędzy polskim a szwedzkim brzmieniem art. 11 ust. 1 Konwencji między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Szwecji w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (Dz. U. z 2006 r., nr 26 poz. 193 – dalej: "umowa o UPO"). Wskazany wyrok zapadł na tle stanu faktycznego, w którym polska spółka akcyjna wypłaciła na rzecz spółki z siedzibą w Szwecji należności z tytułu odsetek, nie pobierając przy tym podatku u źródła. W ocenie organu podatkowego postanowienia umowy o UPO zwalniają skarżącą jako płatnika z obowiązku pobrania podatku u źródła jedynie w przypadku, gdy odsetki są wypłacane rzeczywistemu ich odbiorcy, co nie miało miejsca.

W cenie sądu organ podatkowy zasadnie dostrzegł różnice pomiędzy polskim a szwedzkim brzmieniem art. 11 ust. 1 umowy o UPO. Płatnik chcący skorzystać z dobrodziejstwa zaniechania poboru podatku u źródła na podstawie umowy o UPO

winien kierując się postanowieniami jej art. 30 liczyć się z tym, że w razie wystąpienia rozbieżności co do jej interpretacji rozstrzygające jest angielskie brzmienie wskazanego aktu. W ocenie sądu z uwagi na stwierdzoną rozbieżność pomiędzy polskim a szwedzkim brzmieniem art. 11 ust. 1 umowy o UPO w sposób odpowiadający prawu przyjęto, że rozstrzygające jest angielskie brzmienie wskazanej umowy. W konsekwencji prawidłowo przyjęto, że we wskazanym przepisie umowy o UPO występuje odwołanie do tzw. klauzuli *beneficial owner*. Podzielono również pogląd organu podatkowego, co do tego, że spółka na rzecz której skarżąca dokonała spornych wypłat nie była ich rzeczywistym beneficjentem. Spółka ta przekazywała odsetki emitentom obligacji, które następnie trafiały do nabywców obligacji. Obligacje te były następnie przedmiotem obrotu na publicznym notowanym rynku - Irlandzkiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

We wskazanym wyroku podzielono rozważania zawarte w wyroku NSA z: 02 lutego 2012 r., II FSK 1399/10; 26 lipca 2017 r., II FSK 1866/15; 27 kwietnia 2018 r., II FSK 1370/16; 02 marca 2016 r., II FSK 3666/13; 16 września 2016 r., II FSK 2299/14; 13 grudnia 2017 r., II FSK 3188/15. Podzielono również argumentację zawartą w wyroku Trybunału Sprawiedliwości z 26 lutego 2019 r. w sprawach połączonych C-115/16, C-118/16, C-119/16 i C-299/16.

39. Wyrok z dnia 13 października 2021 r., sygn. akt I SA/Po 577/21.

Wskazany wyrok zapadł na tle stanu faktycznego, w którym prowadzono względem skarżącej Gminy postępowanie egzekucyjne. Postępowanie to prowadzono na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przez Zarząd Związku Międzygminnego obejmującego należności tego Związku względem Gminy.

Dokonując oceny legalności zapadłych w sprawie rozstrzygnięć wydanych w następstwie wniesienia zarzutów w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej wskazano, że kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy mają postanowienia art. 64 ust. 5 w zw. z art. 8 ust. 2b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm. – dalej w skrócie: "u.s.g."). Na tle tych przepisów stwierdzono m. in., że stosunki pomiędzy związkiem międzygminnym a tworzącymi go gminami są równorzędne, rozliczenia noszą wszystkie cechy rozliczeń

między osobami prawnymi o równym statusie i pozbawionymi względem siebie uprawnień do podejmowania władczych działań, charakterystycznych dla stosunków administracyjnoprawnych. Stwierdzono, że w realiach zawisłego przed sądem sporu pomiędzy Związkiem Międzygminnym a skarżącą gminą ma miejsce spór majątkowy w rozumieniu wskazanych wcześniej przepisów u.s.g. Organem państwa właściwym do rozpatrzenia tego rodzaju sporu (będącego sprawą cywilną) jest sąd powszechny. Ewentualna egzekucja roszczeń Związku Międzygminnego w przypadku ich kwestionowania przez skarżącą winna zostać poprzedzona w pierwszej kolejności rozstrzygnięciem sporu majątkowego przez sąd powszechny. Dopiero ewentualny wyrok sądu powszechnego rozstrzygający tego rodzaju spór może stanowić podstawę egzekucji roszczeń Związku Międzygminnego. Zasadą prowadzenia sporów cywilnych jest bowiem to, że egzekucja roszczenia musi zostać poprzedzona przeprowadzeniem postępowania rozpoznawczego kończącego się wydaniem (podlegającego następnie egzekucji) orzeczenia stwierdzającego istnienie dochodzonego roszczenia. Do czasu wydania tego rodzaju orzeczenia noszącego znamiona wykonalności przez sąd powszechny, przyjąć należy, że brak jest obowiązku podlegającego egzekucji. W konsekwencji do tego czasu za spełnioną należy uznać podstawę zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej wskazaną w art. 33 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 ze zm. – dalej w skrócie: "u.p.e.a."). Marginalnie zauważono również, że egzekucji administracyjnej podlegają tylko obowiązki o charakterze publicznoprawnym. W konsekwencji sporne należności Związku Międzygminnego względem gminy będące należnością cywilnoprawną nie mogą być dochodzone przez Związek w trybie przepisów u.p.e.a., lecz w trybie egzekucji sądowej normowanej przepisami k.p.c. Stwierdzono również, że stanowisko orzekających w sprawie organów nie znajduje uzasadnienia w powołanych przez nie przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm. – dalej w skrócie: "u.f.p."). Na mocy art. 64 ust. 5 w zw. z art. 8 ust. 2b u.s.g. spory majątkowe pomiędzy gminą, która wystąpiła ze związku międzygminnego a tym związkiem, mają charakter cywilnoprawny. Powyższego rodzaju charakter sporu wyklucza zastosowanie do występujących w sprawie roszczeń Związku art. 66 u.f.p., stanowiącego, że do egzekucji należności stanowiących niepodatkowe należności budżetowe o

charakterze publicznoprawnym zastosowanie mają przepisy u.p.e.a. W konsekwencji brak jest podstaw prawnych umożliwiających Związkowi dochodzenie należności o charakterze cywilnym w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji.

W omawianym wyroku podzielono poglądy wyrażone przez SN w wyrokach z 24 lipca 2013 r., V CSK 396/12 i 2 kwietnia 2003 r., I CK 265/02. Podzielono również poglądy wyrażone przez NSA w postanowieniu z 13 czerwca 2018 r., I GSK 2256/18 oraz postanowieniu z 29 maja 2012 r., II OSK 671/12.

40. Postanowienie z dnia 21 września 2021 r., sygn. akt III SPP/Po/48/21.

Wskazaniem powyżej postanowieniem starszy referendarz sądowy uchylił postanowienie z dnia 30 czerwca 2021 r., sygn. akt III SPP/Po 48/21, którym przyznano skarżącemu prawo pomocy w zakresie całkowitym poprzez zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie adwokata (pkt 1.) i umorzył postępowanie z wniosku skarżącego o przyznanie prawa pomocy (pkt 2).

Orzeczenie to zapadło w następującym stanie faktycznym.: skarżący wniósł o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym poprzez zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie adwokata. Postanowieniem z 30 czerwca 2021 r. przyznano skarżącemu prawo pomocy w zakresie całkowitym. Skarżący następnie poinformował tut. Sąd, że została wydana decyzja w przedmiocie umorzenia należności pieniężnej. W załączeniu przedłożył kserokopię ww. decyzji. Następnie skarżący cofnął skargę. Wobec tego Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu postanowieniem z 17 sierpnia 2021 r., sygn. akt III SA/Po 534/21 umorzył postępowanie sądowoadministracyjne.

Starszy referendarz sądowy powołując się na przepisy art. 165, art. 167a § 1 P.p.s.a. stwierdził, że skoro WSA w Poznaniu umorzył postępowanie sądowoadministracyjne z uwagi na cofnięcie skargi, postanowienie z 30 czerwca 2021 r. przyznające skarżącemu prawo pomocy w zakresie całkowitym podlega uchyleniu. Referendarz wskazał, że zgodnie z 249a P.p.s.a., postępowanie zainicjowane wnioskiem strony o przyznanie prawa pomocy podlega również umorzeniu.

**IV. ZAŁATWIENIA WNIOSKÓW O PRYZNANIE PRAWA POMOCY W
ROKU 2021.**

Wydział I

L.p.	Rodzaj orzeczenia	Ilość rozpatrzonych spraw	Przyznano prawo pomocy w całości lub części	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	Załatwiono w inny sposób
1.	Zwolnienie od kosztów sądowych	145	32	56	38	19
2.	Ustanowienie pełnomocnika procesowego	4	3	-	-	1
3.	Zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika	52	27	17	5	3
4.	Razem	201	62	73	43	23

Wydział II

L.p.	Rodzaj orzeczenia	Ilość rozpatrzonych spraw	Przyznano prawo pomocy w całości lub części	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	Załatwiono w inny sposób
1.	Zwolnienie od kosztów sądowych	45	11	19	11	4
2.	Ustanowienie pełnomocnika procesowego	18	4	3	7	4
3.	Zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika	116	98	11	2	5
4.	Razem	179	113	33	20	13

Wydział III

L.p.	Rodzaj orzeczenia	Ilość rozpatrzonych spraw	Przyznano prawo pomocy w całości lub części	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	Załatwiono w inny sposób
1.	Zwolnienie od kosztów sądowych	73	21	28	8	16
2.	Ustanowienie pełnomocnika procesowego	7	4	1	1	1
3.	Zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika	91	54	33	4	-
4.	Razem	171	79	62	13	17

Wydział IV

L.p.	Rodzaj orzeczenia	Ilość rozpatrzonych spraw	Przyznano prawo pomocy w całości lub części	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	Załatwiono w inny sposób
1.	Zwolnienie od kosztów sądowych	100	20	44	11	25
2.	Ustanowienie pełnomocnika procesowego	15	5	4	2	4
3.	Zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika	118	75	26	7	10
4.	Razem	233	100	74	20	39

V. POZAORZECZNICZA DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W POZNANIU.

Udział sędziów w naradach, konferencjach, sympozjach i seminariach naukowych oraz innych formach doskonalenia zawodowego z udziałem środowisk naukowych w kraju.

Podobnie jak w latach ubiegłych, także w roku 2021 uzupełnieniem funkcji orzeczniczej Sądu był udział sędziów WSA w Poznaniu w licznych konferencjach, szkoleniach i naradach organizowanych przez tut. Sąd, jak też inne sądy i instytucje.

Seminaria, konferencje, szkolenia

W związku ze stanem epidemiologicznym większość zaplanowanych na rok 2021 konferencji szkoleniowe zostało odwołanych.

9 kwiecień 2021 r., Warszawa. Podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Wpływ pandemii COVID-19 na działalność administracji publicznej” referat pt. „*Zdalne obradowanie organów kolegialnych samorządu terytorialnego*” wygłosiła asystent sędziego Maria Jędrzejczak.

11-12 czerwiec 2021 r. Poznań. Asystent sędziego Maria Jędrzejczak podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Nowe technologie w administracji publicznej” wygłosiła referat pt. „*Nowe regulacje prawne w zakresie automatyzacji wydawania rozstrzygnięć administracyjnych*”.

17 czerwiec 2021 r. Łódź. W Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Stowarzyszenie Edukacji Administracji Publicznej „Administracja współpracująca – współdziałanie, partnerstwo, kooperacja...” uczestniczyła asystent sędziego Maria Jędrzejczak wygłaszając referat pt. „*Współdziałanie w procesie stanowienia aktów legislacji administracyjnej – perspektywa polska i unijna*”.

9-10 wrzesień 2021 r. Ustka. Odbyło się szkolenie organizowane przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska dla przedstawicieli władz sądowniczych oraz pracowników administracyjnych sądów pt. *„Masz prawo do skutecznej ochrony przyrody”*. Ze strony WSA w Poznaniu w szkoleniu uczestniczyli: Sędzia Aleksandra Kiersnowska-Tylewicz, Asesor Robert Talaga. Szkolenie obejmowało wizytę terenową w Słowińskim Parku Narodowym.

24 listopad 2021 r. Łódź, asystent sędziego Maria Jędrzejczak podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej - XI Łódzkiego Spotkania Prawniczego pt. *„Prawo administracyjne w służbie jednostki i wspólnoty”* wygłosiła referat pt. *„Zgodne z prawem a sprawiedliwe rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej”*.

Wideokonferencje, szkolenia on-line

11 styczeń 2021 r. Prezes WSA w Poznaniu Jakub Zieliński uczestniczył w wideokonferencji zorganizowanej przez Prezesa NSA Prof. dr hab. Marka Zirka – Sadowskiego przy udziale przedstawicieli wojewódzkich sądów administracyjnych. Tematem wideokonferencji były sprawy związane z bieżącą działalnością orzeczniczą i organizacją pracy sądów administracyjnych w świetle nałożonych ograniczeń i zasad w związku z pandemią oraz podsumowanie roku 2020 w działalności orzeczniczej i pozaorzeczniczej.

1 luty 2021 r. Prezes WSA w Poznaniu Jakub Zieliński wziął udział w wideokonferencji zorganizowanej przez Prezesa NSA Prof. dr hab. Marka Zirka – Sadowskiego przy udziale przedstawicieli wojewódzkich sądów administracyjnych. Tematem wideokonferencji były sprawy związane z bieżącą działalnością orzeczniczą i organizacją pracy sądów administracyjnych oraz omówienie zasad przydziału nagród dla pracowników w roku 2021.

8 luty 2021 r. Prezes WSA w Poznaniu Jakub Zieliński oraz Dyrektor Sądu Wiesław Bąkowski uczestniczyli w wideokonferencji zorganizowanej przez Naczelnego Sąd Administracyjny, a prowadzonej przez Szefa Kancelarii Prezesa NSA Pana Ministra Zbigniewa Dyzio. Celem spotkania było podsumowanie roku 2020 w zakresie

budżetu państwa, omówienie budżetu dochodów i wydatków na rok 2021 oraz spraw związanych z zapewnieniem kwalifikowanych pieczęci elektronicznych dla sądów administracyjnych, jak również trwających w Wojewódzkich Sądach Administracyjnych w Poznaniu, Gorzowie Wlkp. oraz w Opolu kontrolach NIK.

15 marzec 2021 r. Wiceprezes WSA w Poznaniu Tomasz Świstak wziął udział w wideokonferencji zorganizowanej przez Prezesa NSA Prof. dr hab. Marka Zirka – Sadowskiego przy udziale przedstawicieli wojewódzkich sądów administracyjnych. Tematem wideokonferencji były sprawy związane z bieżącą działalnością orzeczniczą i organizacją pracy sądów administracyjnych.

16 kwiecień 2021 r. Prezes WSA w Poznaniu Jakub Zieliński odbył szkolenie dla kierowników jednostek organizacyjnych, w których są przetwarzane informacje niejawnie o klauzuli tajne lub ściśle tajne. Organizatorem szkolenia był Wydział Ochrony Informacji Niejawnych Delegatury ABW w Poznaniu. Szkolenie przeprowadzone było zdalnie.

11 maj 2021 r. Sędzia WSA w Poznaniu Jan Szuma, asesor sądowy Katarzyna Witkowicz-Grochowska, asesor sądowy Robert Talaga wysłuchali wykładu on-line prof. dr hab. Andrzeja Gomułowicza na temat „Aspekty prawotwórczego sądownictwa administracyjnego”.

10-11 czerwiec 2021 r. Asesor sądowy Robert Talaga uczestniczył w międzynarodowej wideokonferencji naukowej zorganizowanej przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego pod tytułem: „*Reformy sądownictwa administracyjnego w państwach młodej demokracji*”, która objęta była patronatem Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Temat wideokonferencji wiązał się z obserwowaną w ostatnim czasie w państwach Europy Zachodniej tendencją do unowocześniania systemów sądownictwa administracyjnego w kierunku zwiększenia poziomu ich sprawności i efektywności. Omawiano poczynania wielu państw Europy Środkowo-Wschodniej i Południowej (tzw. państw młodej demokracji), w których zachodzą w tym zakresie dynamiczne zmiany. Celem konferencji była identyfikacja problemów sądowej kontroli administracji w tych państwach, analiza i ocena

perspektyw rozwoju sądownictwa administracyjnego oraz próba sformułowania odpowiedzi na pytanie, czy można mówić o wspólnym kierunku rozwoju systemów sądownictwa administracyjnego w tej części Europy.

14 czerwiec 2021 r. Prezes WSA w Poznaniu Jakub Zieliński wziął udział w wideokonferencji zorganizowanej przez Prezesa NSA Prof. dr hab. Marka Zirka – Sadowskiego przy udziale przedstawicieli wojewódzkich sądów administracyjnych. Tematem wideokonferencji były sprawy związane z bieżącą działalnością orzeczniczą i organizacją pracy sądów administracyjnych.

22 czerwiec 2021 r. Dyrektor Wiesław Bąkowski uczestniczył w wideokonferencji zorganizowanej przez Naczelny Sąd Administracyjny. Tematem wideokonferencji były sprawy związane z organizacją planowanych na 2022 r. obchodów 100-lecia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

24 czerwiec 2021 r. Sędzia NSA Jerzy Stankowski wziął udział w wideokonferencji roboczej w związku z planowanym wirtualnym spotkaniem z Prezesem Wyższego Sądu Administracyjnego Dolnej Saksonii w Lüneburgu nt. rozwiązań prawnych i organizacyjnych przyjętych w okresie pandemii Covid-19. Organizatorem był Sąd w Lüneburgu oraz WSA w Poznaniu.

5 lipiec 2021 r. w siedzibie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu odbyła się telekonferencja na temat doświadczeń związanych z funkcjonowaniem polskich i niemieckich sądów administracyjnych w warunkach zagrożenia wirusem COVID-19. Taka formuła spotkania stanowiła kontynuację wymiany doświadczeń związanych z funkcjonowaniem sądownictwa administracyjnego w ramach wieloletniego partnerstwa pomiędzy sędziami administracyjnymi z Poznania oraz Dolnej Saksonii. Ze strony niemieckiej w telekonferencji udział wzięli: Dr. Thomas Smollich – Prezes Wyższego Sądu Administracyjnego w Lüneburgu; Dr. Stefanie Killinger – Prezes Sądu Administracyjnego w Getyndze, Dr. Anna-Miria Fuerst – Sędzia Wyższego Sądu Administracyjnego w Lüneburgu, Dr. Annette Schönig – Sędzia Okręgowego Sądu Socjalnego dla Dolnej Saksonia oraz Bremy z siedzibą w Celle, Axel Feldmann – Sędzia Wyższego Sądu Administracyjnego w Lüneburgu,

Heiko Leitsch – Sędzia Wyższego Sądu Administracyjnego w Lüneburgu oraz Dr. Alexandra Zahn – Sędzia sądu administracyjnego, która dodatkowo pełniła funkcję tłumacza. Ze strony polskiej w konferencji uczestniczyli: Jerzy Stankowski – Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, Edyta Podrazik – Sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, dr Robert Talaga – asesor sądowy WSA w Poznaniu oraz Maciej Hoffman – asystent sędziego w WSA w Poznaniu. Referat wprowadzający na temat regulacji związanych z funkcjonowaniem sądów administracyjnych w okresie obowiązywania obostrzeń związanych z wirusem SARS CoV-2 ze strony polskiej wygłosił Robert Talaga. Natomiast ze strony niemieckiej adekwatne zagadnienia zaprezentował Axel Feldmann. Spotkanie było kontynuowane w formie wymiany doświadczeń związanych z bieżącą organizacją pracy sądów i zakończyło się zgodną konkluzją, że w obu krajach występują podobne problemy mimo innych regulacji oraz rozwiązań przyjętych i dopasowanych do specyfiki funkcjonowania systemów sądownictwa administracyjnego w obu krajach.

25 - 26 sierpień 2021 r., 30 - 31 sierpień 2021 r. oraz 29 – 30 wrzesień 2021 r. - odbyła się wideokonferencja szkoleniowa dla asystentów sędziego na temat aspektów prawnych i technicznych dotyczących komunikacji elektronicznej. Organizatorem był Ośrodek Szkoleniowy Sądów Administracyjnych w Gorzowie Wielkopolskim.

4 październik 2021 r. Prezes WSA w Poznaniu Jakub Zieliński uczestniczył w wideokonferencji zorganizowanej przez Prezesa NSA Prof. dr hab. Marka Zirka – Sadowskiego. Wideokonferencja dotyczyła spraw związanych z bieżącą działalnością orzeczniczą i organizacją pracy sądów administracyjnych. Ponadto poruszono temat rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021 oraz zmiany ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którymi przewidziano, między innymi, dodatkowe środki na utworzenie funduszu motywacyjnego w państwowych jednostkach budżetowych, z którego będą mogły być wypłacone specjalne dodatki pracownikom sfery budżetowej jeszcze w 2021 roku.

8 listopad 2021 r. w siedzibie WSA w Poznaniu odbyła się wideokonferencja o charakterze testowym z Sądem w Hanowerze. Celem spotkania było sprawdzenie technicznych aspektów (słyszalność, wizja, jakość połączenia, udział tłumacza) w związku z planowaną w terminie późniejszym zdalną konferencją. W spotkaniu uczestniczył Pan Prezes Jakub Zieliński, ze strony Sądu niemieckiego Pani Prezes Petra Hager oraz Pani Sandra Palm.

22 listopad 2021 r. Prezes WSA w Poznaniu Jakub Zieliński oraz Wiceprezes Tomasz Świstak, wzięli udział w wideokonferencji z Panią Prezes Sądu Skarbowego Dolnej Saksonii. Sąd Skarbowy Dolnej Saksonii który reprezentowali ponadto Panowie: Jörg Mutschler, Jörg Grunde, Cristian Gercke oraz Dirk Schildmann. Tematy referatów prezentowanych przez uczestników ze strony WSA w Poznaniu:

1. „Najnowsze regulacje prawne dotyczące organizacji posiedzeń sądowych w sądach administracyjnych”,
2. „Wnioski dotyczące stosowania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Poznaniu środków bezpieczeństwa związanych z Covid-19”,
3. „Zagadnienie zgodności z Konstytucją czasowego ograniczenia wybranych zakresów działalności przedsiębiorców z powodu pandemii Covid-19 oraz problemy orzecznicze sądów administracyjnych związane z tym zagadnieniem”.

Tematy przedstawione przez uczestników spotkania reprezentujących Sąd w Hanowerze:

1. „Ochrona prawna w przypadku czynności egzekucyjnych przeciwko środkom pomocowym na przeciwdziałanie skutkom koronawirusa w Niemczech”,
2. „Środki ochronne na przeciwdziałanie pandemii koronawirusa”.

Ponadto wymieniono poglądy na temat środków finansowych przeznaczonych przez poszczególne kraje Unii Europejskiej na walkę z skutkami pandemii w porównaniu z PKB tych gospodarek. Poruszono także kwestię zestawienia planowanych wartości środków przeznaczonych na pomoc przedsiębiorcom, służbie zdrowia, społeczeństwu oraz innym branżom, w świetle wydatkowych już pieniędzy na poszczególne sfery życia społecznego i gospodarczego Polski i Niemiec, opierając się na danych za rok 2020.

25 listopad 2021 r. asystent sędziego – Maciej Mączyński podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej im. Profesora Stanisława Czepity pt. *„O pojmowaniu prawa i prawoznawstwa”* zorganizowanej w trybie zdalnym przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, wygłosił referat pt. *„Kilka słów o pozytytywizacji części ogólnej prawa administracyjnego jako próba rozwiązania problemów poznania prawa według Franciszka Longchamps’a”*.

Wydarzenia

21 czerwiec 2021 r.

Poznań. Obradowało Zgromadzenie Ogólne Sędziów WSA w Poznaniu.

30 sierpień 2021 r.

Poznań. Prezes WSA w Poznaniu Jakub Zieliński przekazał Fundacji na Rzecz Praw Ucznia pięć prawniczych książek z przeznaczeniem na nagrody dla laureatów „Olimpiady Wiedzy o Prawach Ucznia”.

Sędziowie

18 marzec 2021 r.

Warszawa. Pałac Prezydencki. Nominację sędziowską otrzymali: asesor sądowy Maria Grzymisławska-Cybulska oraz asesor sądowy Jan Szuma.

26 kwiecień 2021 r.

Warszawa. Pałac Prezydencki. Nominację asesorską otrzymali: st. referendarz sądowy Robert Talaga, st. referendarz sądowy Sebastian Michalski, st. asystent sędziego Piotr Ławrynowicz oraz st. asystent sędziego Arkadiusz Skomra.

2 sierpień 2021 r.

W stan spoczynku przeszedł sędzia NSA Włodzimierz Zygmunt.

Pan Sędzia Włodzimierz Zygmunt po ukończeniu studiów prawniczych na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu i złożeniu egzaminu magisterskiego uzyskał w dniu 6 czerwca 1972 r. tytuł magistra prawa.

W okresie od 1 października 1972 r. do 13 października 1974 r. był zatrudniony w okręgu Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy jako aplikant sądowy, w tym czasie złożył egzamin sędziowski. Od 14 października 1974 r. zatrudniony na stanowisku asesora w okręgu Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (w Sądzie Powiatowym w Wyrzysk, gdzie pełnił funkcję przewodniczącego Sekcji Cywilnej, a z dniem 1 czerwca 1975 r. przeniesiony do pracy do Sądu Rejonowego w Pile). W czerwcu 1975 r. przeniesiony na stanowisko asesora w okręgu Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu, a w grudniu 1975 r. w okręgu Sądu Wojewódzkiego w Pile z siedzibą w Chodzieży. Od 1 lutego 1976 r. podjął pracę w Sądzie Rejonowym w Trzciance. W dniu 11 listopada 1976 r. Rada Państwa powołała go na stanowisko Sędziego Sądu Rejonowego w Trzciance, w styczniu 1988 r. objął obowiązki wiceprezesa, a w dniu 28 maja 1990 r. obowiązki Prezesa tegoż Sądu.

Od listopada 1997 r. delegowany do pracy w Sądzie Wojewódzkim w Poznaniu – Ośrodek Zamiejscowy w Pile. Postanowieniem Prezydenta RP został powołany z dniem 18 września 1998 r. na stanowisko sędziego Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Od lipca 2000 r. delegowany do pracy w Naczelnym Sądzie Administracyjnym – Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu. Postanowieniem Prezydenta RP został powołany z dniem 19 czerwca 2001 r. na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu. Od dnia 1 stycznia 2004 r. – sędzia NSA orzekający w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Poznaniu, gdzie od 1 listopada 2010 r. do 1 sierpnia 2019 r. pełnił funkcję Zastępcy Przewodniczącego Wydziału I.

10 listopad 2021 r.

Warszawa. Pałac Prezydencki. Nominację asesorską otrzymał starszy asystent sędziego Paweł Daniel.

Publikacje fachowe sędziów, referendarzy sądowych oraz asystentów sędziego

- Talaga Robert, st. referendarz sądowy, „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”, *Europejski Przegląd Sądowy nr 1/2021*;

- Talaga Robert, st. referendarz sądowy, „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”, *Europejski Przegląd Sądowy nr 2/2021*;
- Talaga Robert, st. referendarz sądowy, „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”, *Europejski Przegląd Sądowy nr 3/2021*;
- Talaga Robert, st. referendarz sądowy, „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”, *Europejski Przegląd Sądowy nr 4/2021*;
- Talaga Robert, asesor sądowy, „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”, *Europejski Przegląd Sądowy nr 5/2021*;
- Talaga Robert, asesor sądowy, „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”, *Europejski Przegląd Sądowy nr 6/2021*;
- Jędrzejczak Maria – asystent sędziego, Mączyński Maciej - asystent sędziego, „Pozycja prawna funkcjonariusza publicznego w świetle przepisów RODO”; „Ochrona danych osobowych w prawie publicznym”, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2021;
- Daniel Paweł, st. asystent sędziego, „Akt informacji jako forma działania administracji publicznej”; we współpracy z dr F. Geburczykiem, Monografie Prawnicze, Wydawnictwo C.H.BECK, Warszawa 2019;
- Jędrzejczak Maria, asystent sędziego, „Władza dyskrecyjna organów administracji publicznej”, Monografie Prawnicze, Wydawnictwo C.H.BECK, Warszawa 2021;
- Talaga Robert, asesor sądowy, „Mechanizm rozliczenia kosztów związanych z udziałem kuratora spadku w postępowaniu sądownoadministracyjnym”, *Studia Prawnoustrojowe 2020, nr 48*;
- Talaga Robert, asesor sądowy, „Ograniczenia dopuszczalności złożenia wniosku o przyznanie prawa pomocy przed sądem administracyjnym”, *Studia Prawa Publicznego, 2020, nr 4*;
- Mączyński Dominik, sędzia WSA, „Wpływ orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na stanowienie polskiego prawa podatkowego” Monografie. Biblioteka przeglądu podatkowego, Wydawnictwo Wolters Kluwer, 2021.

Glosy

- Daniel Paweł, st. asystent sędziego, *Orzecznictwo w sprawach samorządowych*, nr 1 (110) styczeń – marzec 2021 r. „Sposób ustalenia wynagrodzenia geodety w postępowaniu rozgraniczeniowym”, Glosa aprobująca do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 listopada 2020 r. (I OSK 1300/20);
- Daniel Paweł, st. asystent sędziego, „Granice władztwa planistycznego gminy – możliwość wprowadzenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe” Glosa aprobująca do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 grudnia 2020 r. (II OSK 1382/20), *Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych*. Kwartalnik nr 2/2021 r.;
- Daniel Paweł, st. asystent sędziego, „Charakter prawny uchwały o ustaleniu lokalizacji lub odmowie ustalenia lokalizacji inwestycji” Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 października 2020 r., sygn. akt II OSK 3942/19, *Nieruchomości. Kwartalnik Ministerstwa Sprawiedliwości* nr 2/2021;
- Daniel Paweł, st. asystent sędziego, *Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych* 2020, nr 2. Glosa do wyroku NSA z 14 marca 2018 r. (II OSK 1281/16 dot. immisji zapachowych jako podstawy ograniczeń dotyczących prawa zabudowy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego).

VI. RUCH KADROWY.

Na dzień 1 stycznia 2021 roku w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Poznaniu orzekało 30 sędziów, 3 asesorów sądowych oraz 5 referendarzy sądowych – łącznie 38 osób (2 sędziów to sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego, 28 sędziów - sędziowie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego).

Stanowisko Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu zajmował sędzia WSA Jakub Zieliński, natomiast stanowisko Wiceprezesa sędzia WSA Tomasz Świstak.

Z dniem 2 sierpnia 2021 r. w stan spoczynku przeszedł sędzia NSA Włodzimierz Zygmunt.

Na koniec grudnia 2021 r. w poznańskim WSA orzekało 31 sędziów i 6 asesorów sądowych.

Funkcje Przewodniczących Wydziałów pełnili:

1. Sędzia WSA Katarzyna Wolna – Kubicka - Wydziału I
2. Sędzia WSA Danuta Rzyminiak-Owczarczak - Wydziału II
3. Sędzia WSA Szymon Widłak - Wydziału III
4. Sędzia WSA Donata Starosta - Wydziału IV
5. Sędzia WSA Izabela Bąk-Marciniak - Wydziału Informacji Sądowej, pełniąc jednocześnie funkcję Rzecznika Prasowego Sądu.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w tut. Sądzie zatrudnionych było 64 (61,75 etatu) pracowników administracji, 24 (23,5 etatu) asystentów i 9 pracowników obsługi; łącznie 97 osób (94,25 etatu).

Funkcję Dyrektora Sądu pełnił Wiesław Bąkowski.

Funkcje Kierowników Sekretariatów pełniły:

1. Katarzyna Rzeczowska - Sekretariatu Wydziału I
2. Liliana Jasiak - Stanisławska - Sekretariatu Wydziału II
3. Agata Bartkowiak - Sekretariatu Wydziału III (a od dnia 6 maja 2021 r. - p.o. Kierownika Sekretariatu Wydziału III - Natalia Kańduła)
4. Anna Fogt - Sekretariatu Wydziału IV

5. Joanna Wieczorkiewicz-Skoczek - Sekretariatu Wydziału Informacji Sądowej

Na stanowiskach Kierowników Oddziałów urzędowali:

- Marcin Gościński - Oddziału Administracyjno-Gospodarczego
Leszek Bamber - Oddziału Finansowo-Budżetowego (a od dnia 27 kwietnia 2021 r. - p.o. Głównego Księgowego - Paulina Budzyńska)
Monika Preiss - Oddziału Spraw Ogólnych i Osobowych.

VII. DZIAŁALNOŚĆ WYDZIAŁU INFORMACJI SĄDOWEJ.

W roku 2021 Wydział Informacji Sądowej Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu realizował zadania określone w § 5.1. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 sierpnia 2015 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych. Działalność Wydziału koncentrowała się w szczególności na: informowaniu stron i osób zainteresowanych o właściwości sądów administracyjnych oraz o stanie spraw załatwianych w Sądzie, udostępnianiu zainteresowanym akt spraw do wglądu, prowadzeniu spraw skarg, wniosków i petycji, udostępnianiu informacji publicznej o działalności Sądu, prowadzeniu statystyki sądowej, anonimizowaniu orzeczeń tut. Sądu oraz obsłudze medialnej Prezesa Sądu. W tej komórce organizacyjnej przygotowywane były również projekty aktualizacji oficjalnej witryny internetowej Sądu.

W związku z trwającą w 2021 r. sytuacją epidemiczną, działalność Wydziału w zakresie bezpośredniego, osobistego kontaktu z petentami była znacznie ograniczona, co z kolei przełożyło się na zwiększenie liczby kontaktów w formie zdalnej.

Zdecydowana większość osób zainteresowanych uzyskaniem informacji, kontaktowała się z pracownikami WIS telefonicznie (udzielono około 2104 informacji). Zainteresowani korzystali też z możliwości zgłaszania zapytań za pośrednictwem poczty elektronicznej, pisemnie lub z wykorzystaniem platformy ePUAP. Pytania dotyczyły przede wszystkim stanu toczących się postępowań sądowoadministracyjnych oraz zakresu sprawowanej przez sądy administracyjne kontroli nad działalnością administracji publicznej. Zainteresowani prosili również o wyjaśnienie niezrozumiałych dla nich pojęć dot. postępowania sądowego, a także zwracali się o pomoc w zakresie usuwania braków formalnych skarg. W ramach udzielanych wyjaśnień wskazywano na środki prawne przewidziane w ustawie Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej: P.p.s.a.), obowiązki, jakie spoczywają na stronach postępowania i konsekwencje ich niedopełnienia. Znaczna część aktywności informacyjnej Wydziału związana była z informowaniem o bieżącej sytuacji organizacyjnej Sądu w związku z ograniczeniami wynikającymi z

ogłoszonego w kraju stanu epidemii. Informacje te udostępniane były przez pracowników Wydziału na bieżąco, podczas codziennej pracy.

W roku 2021 Czytelnia Akt udostępniła do wglądu akta 559 spraw (o 11 spraw mniej, niż w roku 2020). Z uwagi na trwający w Polsce stan epidemiczny dostęp do akt w Czytelni został znacznie ograniczony. Petenci załatwiani byli sprawnie, przy krótkotrwałym oczekiwaniu na dostarczenie akt do Czytelni.

Realizując obowiązek wynikający z art. 139 § 5 P.p.s.a., który wszedł w życie 15 sierpnia 2015 r., w Czytelni Akt udostępniano przekazane przez Sekretariaty Wydziałów Orzeczniczych wyroki wydane na posiedzeniach niejawnych w liczbie 3664 na koniec roku, co oznacza wzrost w stosunku do poprzedniego roku o prawie 100 % (w 2020 r. – 1895).

Informacje o działalności Sądu udostępniane były również w ramach Biuletynu Informacji Publicznej. W związku z tym, w omawianym okresie, pracownicy Wydziału Informacji Sądowej, przy współpracy z Administratorem Systemu Informatycznego, prowadzili i na bieżąco aktualizowali witrynę internetową, zamieszczając w niej dane statystyczne z działalności Sądu, przepisy wewnętrzne oraz ogólne, regulujące pracę Sądu, a także dane o strukturze organizacyjnej Sądu.

Dzięki funkcjonowaniu Centralnej Bazy Orzeczeń, w której na bieżąco publikowane są wszystkie orzeczenia sądów administracyjnych, możliwe było pozytywne załatwienie zgłoszonych wniosków o udostępnienie informacji publicznej przez bezpośrednie udzielenie informacji (najczęściej telefonicznie) o miejscu ich publikacji w CBO, ewentualnie przez odesłanie do informacji udostępnionych na stronie internetowej BIP WSA czy BIP NSA (np. w zakresie sprawozdań i zestawień statystycznych czy wokand elektronicznych).

Jak dotychczas, Wydział Informacji Sądowej realizował obowiązki wynikające z ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. W opisywanym okresie zgłoszono 84 indywidualne zapytania z wykorzystaniem procedury wnioskowej, co stanowi znaczny wzrost w porównaniu do roku 2020 (wpłynęło 66 wniosków).

W zakresie skarg i wniosków (w trybie przewidzianym w K.p.a. dla skarg i wniosków) oraz petycji, zarejestrowano 84 sprawy. Wpłynęło ponadto 160 pism ponownych. Liczną grupę wśród wniosków stanowiły zapytania o stan spraw, a także

o wyjaśnienie określonych zagadnień procesowych. Skargi zawierały najczęściej zarzuty wadliwości postępowania sądowego oraz treści orzeczeń (15). W udzielanych odpowiedziach przedstawiano przebieg postępowań, wyjaśniając jednocześnie wszelkie podnoszone przez skarżących wątpliwości, wskazując jednocześnie podstawy prawne działania Sądu jak i zakres kompetencji przysługujących Prezesowi Sądu. Zaś w odpowiedziach na ponowne pisma w tej samej sprawie podtrzymywano stanowisko tylko wtedy, gdy skarżący nie wskazał żadnych nowych okoliczności, które wymagałyby dodatkowego zbadania i ustosunkowania się.

W roku 2021 nie odnotowano petycji.

W okresie stanu epidemicznego w kraju wstrzymano przyjmowanie interesantów przez Prezesa Sądu oraz Przewodniczących Wydziałów. Skarżący mieli jednak możliwość telefonicznej rozmowy z działającym w imieniu Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu Przewodniczącym Wydziału Informacji Sądowej. Tematem rozmów były głównie zarzuty dotyczące postępowań sądowoadministracyjnych. Skarżący najczęściej wyrażali swoje niezadowolenie z treści rozstrzygnięć w konkretnych sprawach, oczekując od Prezesa WSA reakcji w postaci weryfikacji prawomocnych orzeczeń. Przewodnicząca Wydziału Informacji Sądowej, pełniąc jednocześnie funkcję Rzecznika Prasowego Sądu, udzielała dziennikarzom prasy, radia i telewizji informacji dotyczących przede wszystkim przebiegu postępowania, bieżącego orzecznictwa, jak też administracyjnej sfery działalności Sądu.

Wydział Informacji Sądowej sporządzał również zbiorcze sprawozdania statystyczne z ruchu i sposobu załatwiania spraw oraz sprawozdania opisowe, dotyczące pracy orzeczniczej tut. Sądu w skali miesięcznej, kwartalnej, półrocznej oraz rocznej. W tym zakresie sporządzał też statystykę dotyczącą spraw o wymierzenie organom administracji publicznej grzywien. Opracowywał ponadto analizy, dane statystyczne i bieżące informacje o działalności Sądu na potrzeby Prezesa WSA w Poznaniu.

W roku 2021 pracownicy Wydziału Informacji Sądowej kontynuowali zadanie anonimizowania bieżących orzeczeń wydanych przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu, oraz merytorycznego kontrolowania zanonimizowanych uzasadnień.

Wydział Informacji Sądowej przygotowywał i koordynował prace Zespołu Kwalifikacyjnego orzeczeń WSA w Poznaniu. Do Biura Orzecznictwa NSA Wydział Informacji na bieżąco przekazywał informacje o działalności pozaorzeczniczej tego Sądu w celu ich opublikowania w Zeszytach Naukowych Sądownictwa Administracyjnego. Ponadto, w trybie ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, przesłał do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego 280 prawomocnych orzeczeń uwzględniających skargi na akty prawa miejscowego.

Zadania informacyjne Wydziału były również realizowane w ramach współpracy z krajowymi jednostkami organizacyjnymi, sądami, prokuratorami i innymi instytucjami. W tym zakresie zarejestrowano 18 wniosków, w których udzielono informacji nt. konkretnych spraw jak również udostępniono orzeczenia sądowe.

W strukturach Wydziału działa również Biblioteka Sądu, w której gromadzone są zbiory zawierające przepisy prawa krajowego i wspólnotowego, podręczniki, monografie, komentarze, czasopisma naukowe i gazety codzienne. Na dzień 31 grudnia 2021 r. księgozbiór biblioteczny liczył 9458 egzemplarzy książek, a także ponad 70 tytułów czasopism, przydatnych w pracy sędziów, referendarzy, asystentów oraz pracowników administracyjnych.

Wydział Informacji Sądowej, w oparciu o dane statystyczne oraz materiały przedstawione przez Wydziały Orzecznicze Sądu, corocznie opracowuje także „Informację o działalności WSA w Poznaniu”.

VIII. ZAŁĄCZNIKI.

Tabela 1.

Wpływ skarg/sprzeciwów na akty administracyjne w zależności od organu, który wydał akt w latach 2010 – 2021.

Rok	Wpłynęło skarg/sprzeciwów na akty administracyjne				
	Ogółem	W tym:			
		Organów terenowych		Organów naczelnych i centralnych	
		1.b	%	1.b	%
1	2	3	4	5	6
2010	3.721	3.234	86,9	487	13,1
2011	4.314	3.807	88,2	507	11,8
2012	4.573	4.116	90,0	457	10,0
2013	5.599	5.182	92,5	417	7,4
2014	5.800	5.333	92	467	8,1
2015	5.771	5.289	91,6	482	8,4
2016	4.929	4.570	92,7	359	7,3
2017	4.410	4.000	90,70	410	9,29
2018	4.003	3.675	91,81	328	8,20
2019	3.938	3.649	92,67	289	7,34
2020	3.557	3.155	88,70	402	11,31
2021	4.530	4.036	89,10	494	10,91
Wydział I	1.101	969	88,01	132	11,99
Wydział II	931	927	99,57	4	0,43
Wydział III	1.694	1.338	78,99	356	21,02
Wydział IV	804	802	99,76	2	0,25

Tabela 2.

Załatwienie na rozprawach skarg/sprzeciwów na akty administracyjne w latach 2010 – 2021.

Rok	Załatwiono na rozprawach skarg/sprzeciwów na akty administracyjne								
	w tym:								
	Ogółem	Przez uwzględnienie skargi		Przez oddalenie skargi		Przez odrzucenie skargi		W inny sposób	
		1.b	%	1.b	%	1.b	%	1.b	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010	2.901	1.151	39,7	1.653	57,0	13	0,4	84	2,9
2011	3.061	1.219	39,9	1.785	58,3	19	0,6	38	1,2
2012	3.232	1.273	39,4	1.867	57,8	49	1,5	43	1,3
2013	3.329	1.263	38	2.002	60,1	21	0,6	43	1,3
2014	3.990	1.404	35,2	2.505	62,8	23	0,6	58	1,5
2015	4.420	1.575	35,6	2.750	62,2	22	0,5	73	1,7
2016	4.023	1.246	31,0	2.620	65,1	36	0,9	121	3,0
2017	3.948	1.369	34,67	2.446	62	28	0,7	105	2,7
2018	3.014	1.248	41,41	1.667	55,3	41	1,4	58	1,9
2019	2.874	1.160	40,37	1.645	57,2	24	0,8	45	1,6
2020	1.295	504	38,92	778	61	5	0,4	8	0,6
2021	267	107	29,16	156	58,43	3	1,13	1	0,4

Uwaga: od 2010 roku w tabeli ujęto również sprawy, w których odrzucono skargę.

Tabela 3.

Skargi/sprzeciw na akty administracyjne organów terenowych (samorządowych i rządowych) oraz organów centralnych według województw w latach 2010 – 2021.

L.p.	Województwo	Rok	Wpływ	
			I. b.	% ogółu wpływu
1	2	3	4	5
	wielkopolskie	2010	3.225	86,6
		2011	3.807	88,2
		2012	4.115	90,0
		2013	5.175	92,4
		2014	5.333	92
		2015	5.288	91,6
		2016	4.569	92.7
		2017	4.000	90.70
		2018	3.675	91.81
		2019	3.645	92,56
		2020	3.554	99,92
		2021	3.152	69,58
2	lubuskie	2010	7	0,2
		2011	0	0
		2012	1	0,02
		2013	6	0,1
		2014	0	0
		2015	0	0
		2016	0	0
		2017	0	0
		2018	0	0

		2019	0	0
		2020	1	0,03
		2021	1	0,03
3	organy centralne	2010	487	13,1
		2011	507	11,8
		2012	457	10,0
		2013	417	7,4
		2014	467	8,1
		2015	482	8,4
		2016	1	0.02
		2017	410	9.3
		2018	328	8.20
		2019	289	7,34
		2020	402	11,31
		2021	494	10,91
		4	inne województwa	2010
2011	0			0
2012	0			0
2013	0			0
2014	0			0
2015	1			0,02
2016	1			0.02
2017	0			0
2018	0			0
2019	4			0,11
2020	3			0,09
2021	2			0,05
5	ogółem			2010
		2011	4.314	100,0

		2012	4.573	100,0
		2013	5.599	100,0
		2014	5.800	100,0
		2015	5.771	100,0
		2016	4.929	100,0
		2017	4.410	100,0
		2018	4.003	100,0
		2019	3.938	100,0
		2020	3.557	100,0
		2021	4.530	100,0

Tabela 4.

Załatwienia spraw w trybie postępowania uproszczonego.

l.p.	wydziały	ZAŁATWIONO			
		łącznie	uwzględniono	oddalono	w inny sposób
		(suma rubryk 1-3)	1	2	3
1	I	330	112	214	4
2	II	369	199	161	9
3	III	729	484	234	11
4	IV	288	169	106	13
razem	I - IV	1716	964	715	37

Tabela 5.

Załatwienia spraw w trybie postępowania mediacyjnego.

I.p.	wydziały	sprawy, w których wszczęto postępowanie mediacyjne	sprawy załatwione w postępowaniu mediacyjnym
1	I	-	-
2	II	1	1
3	III	-	-
4	IV	-	-
razem	I-IV	1	1

	Rodzaj grzywny/ sumy pieniężnej	Wpływ wniosków/ skarg o wymierzenie grzywny	ZAŁATWIONO								
			Ogółem (wymierzenia oddalenia, inne załatwienia)	Wymierzono grzywnę			Suma pieniężna przyznana od organu na rzecz skarżącego			Oddalono wniosek/skargę o wymierzenie grzywny/wniosek o przyznanie sumy pieniężnej	W inny sposób
				na wniossek	z urzędu	łącznie wymierzone grzywny (w zł.)	na wniossek	z urzędu	łącznie wymierzone sumy pieniężne		
.1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	grzywna z art. 55 § 1 p.p.s.a.	56	64	28		21.650 zł				13	23
2	grzywna z art.64c §6 p.p.s.a.										
3	grzywna z art. 112 p.p.s.a.		1		1	500 zł					
4	grzywna z art. 145a § 2 p.p.s.a.										
5	grzywna z art. 145a § 3 p.p.s.a										
6	grzywna z art. 149 § 2 p.p.s.a.	103	98	7	1	7.500 zł				18	72
7	grzywna z art. 151 § 1 p.p.s.a.	8	8	1		1.000 zł				2	5
8	grzywna z art. 154 § 1 p.p.s.a.	11	10	2		3.500 zł				2	6
9	grzywna z art. 155 § 3 p.p.s.a.										
10	grzywna z art.145 § 3 p.p.s.a,										
11	suma pieniężna z art.149 § 2p.p.s.a.	212	208				19		16.300 zł	94	95
12	suma pieniężna z art.154 § 7p.p.s.a.	2	2				1		500 zł		1

Tabela 6. Sprawy o wymierzenie organom grzywien.

Tabela 7. Wpływ skarg oraz ich załatwienie w latach 2010 - 2021 (SA, SAB, SO i SPP).

Rok	Pozostało z poprzedniego roku	Wpływ									Załatwienia							Pozostało na rok następny
		Ogółem	Na akty administracyjne		Na bezczynność organu		Repertorium SO		Repertorium SPP		Ogółem	Na rozprawie		Na posiedzeniu niejawnym		Zamknięto		
			1.b	%	1.b	%	1.b	%	1b	%		1.b	%	1.b	%	1.b	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
2010	1.230	4.040	3.820	94,5	181	4,5	39	1,0	-	-	4.247	2.994	70,5	1.253	29,5	1.023	-	1.023
2011	1.023	4.661	4.459	95,7	170	3,6	32	0,7	-	-	4.548	3.148	69,2	1.400	30,8	1.136	-	1.136
2012	1136	5006	4760	95,1	212	4,2	34	0,7	-	-	4.923	3.316	67,4	1.607	32,6	1.219	-	1.219
2013	1219	6143	5822	94,8	295	4,8	26	0,4	-	-	4983	3.520	70,6	1.463	29,7	2.379	-	2.379
2014	2.379	6.421	6.078	94,7	306	4,8	37	0,6	-	-	5.922	4.167	70,4	1.755	29,6	2.878	-	2.878
2015	2.878	6.377	5.992	94	340	5,3	45	0,7	-	-	6.757	4.616	68,3	2.141	31,7	2.498	-	2.498
2016	2.498	5.539	5.216	94,17	295	5,3	28	0,50	-	-	5.851	4.023	68,76	1.494	25,53	2.186	-	2.186
2017	2.186	5.092	4.703	92,36	365	7,2	24	0,48	-	-	5.862	4.013	68,46	1.849	31,55	1.416	-	1.416
2018	1.416	4.813	4.293	89,20	450	9,3	70	1,46	-	-	4.697	3.063	65,22	1.580	33,64	54	1,15	1.532

2019	1.532	4.727	4.228	89,45	458	9,6	41	0,87	-	-	4.595	3.000	65,29	1.595	34,72	130	2,83	1.534
2020	1535	5202	4752	91,35	396	7,62	39	0,75	15	0,29	4782	1302	27,23	2696	56,38	784	16,40	1955
2021	1955	5555	4918	88,54	547	9,85	75	1,35	15	0,27	5449	271	4,98	4876	89,49	302	5,55	2061
Wydział I	407	1131	1108	97,97	20	1,77	-	-	3	0,27	1016	106	10,44	910	89,57	15	1,48	507
Wydział II	528	1309	1021	78,00	258	19,71	26	1,99	4	0,31	1277	9	0,71	1211	94,84	57	4,47	560
Wydział III	586	1783	1737	97,42	43	2,42	2	0,12	1	0,06	1638	117	7,15	1498	91,46	23	1,41	731
Wydział IV	434	1332	1052	78,98	226	16,97	47	3,53	7	0,53	1503	39	2,60	1257	83,64	207	13,78	263

Kolumny nr 17 i 18 dotyczące wykazu spraw Zamkniętych wprowadzono do sprawozdań statystycznych we wrześniu 2018 r.

Kolumny nr 10 i 11 dotyczące wykazu spraw zarejestrowanych w Repertorium SPP wprowadzono do sprawozdań w 2020 r.